

କର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ସେନ ଏକ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ
ମାନ୍ୟବର ଉପୋକ୍ତ ଲେଖକ ଗୋସ୍ୱାମୀ ବୋଷିଏ
ସଂଯୋଜନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅନ୍ତି ।

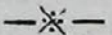
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ସଦ୍‌କାରେ ଅବଗତ
ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲ୍ୟକାଳ ଛାଡ଼ି ବୌଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ-
ରେୟାରମାନ ବାହୁ ଉପାଦେୟ ଦାସ ଗତ
ଜାତୀୟତା ମାତ୍ର ବା ୧୯ ଉତ୍କଳ ମୋକ୍ଷପଳ
ଗସ୍ତରେ ବାହାରିଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ଗସ୍ତକାଳ
ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ବା ୧୯ ଉତ୍କଳାଏ ଚଳିବ ।
ବାହୁ ମହାଶୟ ବାଟ, ଦାଣ୍ଡ, କାଞ୍ଚିକାଉଷ୍ଣ୍ୟ, ସୁଲ
ଓ ଛାତ୍ରରଣାଦା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ପରଦର୍ଶନ
କର ବୁଲୁଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚା ଅପଣା
ଉପରେ ଦେଖିଥିଲେ । ଏହା ଯେ ଅଗାଧ ପ୍ରଶଂ-
ସାର ବିଷୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହା
ଓଡ଼ିଶାର ବାହିର ଲୋକପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ-
ତରଣ ବାହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଦର୍ଶ ଗ୍ରନ୍ଥରେୟାର-
ମାନ ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ
ନାହିଁ ।

ଚାଳିସକାରୁ ଅନେକ ଜାଣି ନୂଆ ମନ୍ଦିର ଏ
ଦେଶକୁ ଅଧିକାରୀ ସମାପ୍ତସମାପକରୁ ଅବ-
ଗତ ହେଲୁଁ । ସେଥିରୁ ରୂପା ରାଜ ଏବଂ ଏମନ୍ତ
ଦୌଷଳରେ ନିର୍ମିତ ଯେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ
ଦେଖି ଜାଣିଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉପାୟନାହିଁ ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେଇଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ
କାଳରେ ସରକାରଙ୍କର ଲାଭ ଅନେକ ଥିବାକୁ
ନାଦାସ୍ତାନୁ ଜାଣି ଦେବା ବଳାକକୁ ଅସୁଖ
ଏବଂ ଲୋକେ ଚିନ୍ତିତ ଯାଉ ଦରବରରେ ପଡ଼ି
ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟା ରୂପାର ମୂଲ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସମାନ
ହେଉଥିଲେ ଏବେ ଜାଣି ଦେଖିପାରି ନାହିଁ
ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଗ ଟଙ୍କା ଏବେ ଜାଣି
ହେଉ ନ ଥିଲ । ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତିକାର କ୍ଷମା କରବାର ଆଶା କର-
ାଏ ।

ଗୁରୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଉଚ୍ଚମାସ
ବାଟ ଉତ୍କଳ ଅଧିବେଶନରେ କିମ୍ବା ଖର୍ଚ୍ଚାରେ
ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରଦାନ ସମ୍ଭବରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରୁ ଉପୋକ୍ତ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱର
ହୋଇଥିବ ବା ନାହିଁ ଏଥିର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପାଧିତ
ହେଉଥିଲ । ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତର ଦିଲିଲ
ଯେ ଉପୋକ୍ତମାନ ଅଧିକ ଗୁରୁତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ଦର୍ତ୍ତର ବିଶ୍ୱରତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅଧିକାରକୁ
କିଛି ବଦଳାଇ ନାହିଁ । ବେତନ ଉଚ୍ଚଦେବା
ଝିକସ ଉଚ୍ଚଦେବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ଏତଦ୍ୱାରା
ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବ ନାହିଁ ଏବଂ

ଏହା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣରୁ ଏଥିର ଗୋର
ସମାଲୋଚନା ହୋଇଅଛି । ତଥାପି ଅଧିକ
ଅବସ୍ଥା କର ହେଲେ ଏହା ସୁଧରାଇବ ତସ-
ପିତ ଏବଂ ତେବେବେଳର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ
ମାନ୍ୟସା ହେବ—ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ପ୍ରତି ବର
ବୋଲିପାଇ ତ ପାରେ ।

ଗଙ୍ଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଗତ ଅଧିବେଶ-
ନରେ ଅବୈତନିକ ବେଶ ମେଳେ ଖୁରମାନଙ୍କର
ନିୟୋଗକାଳ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ ପରବର୍ତ୍ତରେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ
ଓ ତତ୍ପରେ ବାକର କାର୍ଯ୍ୟ ରହିବ କରାଯିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସରକାର-
ପକ୍ଷରୁ ଏ ବିଷୟର ସେତୁପ ବଦଳି ହୋଇ
ସାବଜ୍ଞାନିକ ନିୟୋଗ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ ଓ
ଚର୍ଚ୍ଚିତରୁ ପୁନର୍ନିୟୋଗ କରାଯିବାର ନିୟମ
କରାଯାଇ ଅଛି ବାହା ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇ ପ୍ରସ୍ତା-
ବକାଣ୍ଡ ଅପଣାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଠାଇ ଦେଲେ ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଚାରରେ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ ନିୟୋଗ
ଓ ପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଗଲେ ପୁନର୍ନିୟୋଗ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଟେ । ତେବେ କଥା ଏଭଳି ଯେ
ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରତି ସମତର ଦୃଷ୍ଟି ରଖା ନ ଯିବାରୁ
ବେଳେ ଅନାଳି ଦିଅଇ । ଏଭଳି ବିଷୟ
ବଦୋନସ୍ତ ହେଲେ ବାହାର ଗୁହାଣ ରହିବ
ନାହିଁ ।

ଗତ କରମୂର ମାସ ବା ୧ ଉତ୍କଳରେ କଲି-
କତା ସୁଲଗର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦଳଲଲ
ବାଦର୍ଯ୍ୟ ହର ହୋଇଥିବା ଦେଖି ତାଙ୍କର ଏକ
ମାତ୍ର ଉତ୍ତରସଂହାରଣୀ ତାଙ୍କର ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ
ମେଣ୍ଟ ଜାଣିବ ଦେବାର ପ୍ରତି କରଥିଲେ ମାତ୍ର
ସେ ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ପରଲୋକ ଗମନ କରବାରୁ
ସେ ଜାଣିବ ତାଙ୍କର ମାତ୍ରମତ ମଜୁରୀପୁର
ନିବାସୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଶିବତନ ଗୁଣ୍ଡରୀ ବାହାଦୁର କି
ଦିଅଯିବାର ଅହେତ ହୋଇଅଛି । କଲଲଲ
ବାହୁ ମାତ୍ରମତଙ୍କ ଘରେ ଥାଇ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା
କରୁଥିଲେ । ଏହି ଜାଣିବର ପରମାଣ ୧୨୦
ଏବଂ ରୁମ୍ । ଏଥିରୁ ବର୍ଷକେ ୯ ୧୨୦୦ କା
ଖଜଣା ଅଦାୟ ହେବ ଏବଂ ସରକାରକୁ
୧୫୦୦ । ଗଜସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜାଣିବଦାର
ଏକ ତସ୍ତୁଳିର କର ପାରେ ନାହିଁ ଏବଂ ପୁଣି
ପୋଷାକର ଅଭାବ ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାହା
ସରକାର କରବେ—ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସଦା-
ଶୟନୀ ପ୍ରଶଂସନୀ ।

ଗାଳାଚଳ ସମାଜରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ
ଗୁଅଲୟର ମହାଶୟାଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ତ୍ରୀବା ପୁଣ୍ୟ-
ଠାରୁ ଦର୍ଦ୍ଦିକାଗରେ ଅଧିକ ବାହୁତ ଗଲ

ପରେ ବାକର ବର୍ଷରୁମାନେ ଝିକସଦ୍ୱାରା
ମଉରର ସେବକ, ପତ୍ନୀ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମା-
ନଙ୍କ ସାଥୀରେ ଦର୍ଶନା ଦେଇ ବିଦାୟ କର-
ାଗଲେ । ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଝିକସ ବ୍ୟାଦୋଇଥିଲା ।
ଏ ଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ଏକଦକାର ଛାତ୍ରାଳୀ ଚର୍ଚ୍ଚି ଅର-
ତର ବିଦାୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ
ତେବେ ପାଇ ଅଛି ସଦ୍ୟୋଗୀ ଲେଖି ଦା-
ଦାନ୍ତି । ଏତେ ଦାନ ପ୍ରଦାନ ଗଲ ଅନ୍ୟାୟ
ପ୍ରଶଂସନୀ ଦେଲେଦେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ଦେଶର ଉତ୍କଳ ସଂଖ୍ୟା ବିଧା ଦାରଦ୍ୱାରା ତତ୍ତ
ଦୁର୍ଘଟ ଗସ୍ତକେ ପରଶମ ଓ ବିଦ୍ୟା ଚର୍ଚ୍ଚା ଉତ୍ତ
ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ଗଲା ମହାଶୟାନାମେ
ପତ୍ନୀମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦନ ଯୋଗ୍ୟତା ବିବେ-
ଚନାରେ ଦାନ କରୁଥିଲେ ଜାଣି ବିଦ୍ୟା
ଅଦର ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ଚର୍ଚ୍ଚି ମଧ୍ୟ
ବଢ଼ନ୍ତା । ଏବଂ ଏହାହିଁ ପୂର୍ବକାଳର ଗୁଣ ଓ
ଶାସ୍ତ୍ରମୋହର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ସମସ୍ତ
ଉପସ୍ଥାପନ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଅଦାରଣ ଦାନମାନ ଶିକ୍ଷିତ
ନିୟୋଗ କଲେ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ସଙ୍ଗେ
ଦେଶର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ହୁଅନ୍ତା । ଅଦାରଣ ଦାନ
ଯୋଗେ ଉତ୍କଳ ଅଲଭ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
ବଢ଼ୁଅଛି । ବାହା ବନ ହୋଇଗଲେ ଏମାନେ
ଅନନ୍ୟାୟାୟ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ପାଠାରେ
ଲଗି ଦେଶର ଓ ସମାଜର ଅଙ୍ଗପୁଞ୍ଜ ହରନ୍ତି ।

କଲିକତା ଦାନକୋଷର ଭୂପୂର୍ବ କଳ
ମାନ୍ୟବର ସମ୍ପଦ ଅମୀରଅଲି ମହାଶୟ ବିଲବ
ପ୍ରତିକାଉନିସିଲରେ ବିଲବପତ୍ରସୂତ୍ର ନିୟୁକ୍ତି
ଦେବାରୁ ଗାଳି ଅଧ୍ୟାୟକା କରବାକାରଣ
ଚଳତମାସ ବା ୨ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦନରେ ବିଲବ-
ଠାରେ ଗୋଟା ହୋଇଥିବାର ଅବଗତ ହେ-
ଅଛି । ଏ ଗୋଟାରେ କି ୧୨୦ ଶ ସତ୍ୟ ଯୋଗ
ହେଉଥିଲେ । ଲର୍ଜି ରେ ମହୋଦୟ ଅମୀରଅଲି
ମହାଶୟଙ୍କ କଥା ପଢ଼ାଇ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ
ଗାଳି ନିୟୋଗରେ ଗୁରୁତର ହୁନ୍ତି ଓ ମୁସ-
ମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରକାର ବୁଦ୍ଧି ଦେବ, ଦାରଣ
ସେ ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀଦାୟ ପ୍ରତି ନିରପେକ୍ଷ ବିଲବ
କରବାକାରଣ ଅନାଦୃଶିତ । ସେ ଅଦୃଶ-
କରିଲେ ଯେ ଲର୍ଜି ଓ ପ୍ରତିକାଉନିସିଲ ଅଦାରତ
ମିଶିଲେ ଅଲି ମହୋଦୟ ବିଲବ ପଲିପାମେ-
ଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ପ୍ରାକ ପାରେ ଏବଂ
ଚକ୍ରାଣ ସୁପଲ ପଲିବ । ଏଥିରୁ ମାନ୍ୟବର
ଅମୀରଅଲି ମହୋଦୟ ଗାଳିପାଳପୂର୍ବକ ବ୍ୟକ୍ତି
କଲେ ଯେ ଗାଳି ନିୟୋଗରେ ସେ ଗୁରୁତ-
ପାମାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସନ୍ତୁଦାୟୁର ପରଦେଶ ଧାର
ଅଛି ଏବଂ ଗୁରୁତରରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର
ଜ୍ୟାୟୁର ପାସକର ଉଦ୍‌ଦାରଣ ପୁସ୍ତକର ଲି-

ଦାସରେ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଅଟେ । ସେହି ୧୦ ଅପର
 ଦୃଢ଼ତାରେ ସେ ଭଲଭର ପ୍ରକାଶନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ସହରୁ ଯେଉଁ ଅଭିନବଦେଶ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କ
 ଚକ୍ଷୁରେ ତାଙ୍କଦେଖିବାକୁ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କ
 ଚକ୍ଷୁରେ ଦୃଶ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟମାନଙ୍କର
 ଲେଖାଯୁକ୍ତ ।

—୦—

ଗାରେଡ଼ ଦାସ ବଡ଼ ସୁପ୍ର ଦାମଦ ଯେଉଁ
 ସୁବତ୍ତ ବଲିଦତ୍ତା ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖା
 ସୁପ୍ରଦେଶ୍ୟେଷ୍ୟ ଟା ବାଦାଦୂର ସମସ୍ତଙ୍କ ଅନ-
 ମତ୍ତ ଦତ୍ତା କରୁଥିଲେ ତାହା ପ୍ରତି ଚଳିତ ମାସ
 ଗା ୧ ରଖରେ ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଦତ୍ତ ବଦ-
 ରରେ ପ୍ରଧାନ ବଦର ପଦକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରାଣଦ-
 ଶ୍ରୁତ ଅଦେଶ୍ୟ ଦୋରଅଛି । ପ୍ରଧାନ ବଦର
 ପଦକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମତେ ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଓଡ଼ିଆ
 ଏକ, ସି, ସେତ ମତ୍ତ ସମ୍ପଦ ଅସମୀ ପଦକୁ ଉପ-
 ହିତ ଦୋର ଅସମୀ ପାଠକ ବଦା ବାଦ
 ପଦକା ଦତ୍ତ ବାଦ ପ୍ରାଥମୀ ଦତ୍ତପଦେ
 ମାତ୍ର ଅସମୀ ଓଡ଼ିଆ ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଲେଖନ ଧ୍ୱର
 ପ୍ରକାଶ କର ଚଳିତଦିନ ଅଭିଯୋଗରେ
 ଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଦତ୍ତ ବଦ ଦେବାକୁ ପ୍ରମାଣ କଥାମାନ
 ଏକ ଲୁଗାମାନେ ଏକ ବାଦାରେ ଅସମୀ
 ଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଧ୍ୱରା ଧ୍ୱର ଦେଲେ । କ ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ଅସମୀ ଦତ୍ତା ଦତ୍ତପଦ ବାଦା ପ୍ରକାଶ କ
 ପାଠକରେ ସୁଦା ଅଭିପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗେ ଅପସର
 ଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ପଦକ ଓ ଧ୍ୱରା ପ୍ରଧାନ ବଦରପଦ
 ମତେଦତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରେ । ଏହି ଦତ୍ତଦତ୍ତା,
 ସଦାକ୍ତ କରବା ଦାମଦ ଅସମୀ ସଙ୍ଗେ ଲୁଗା
 ପ୍ରକା ଲେଖକର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ କରବାକୁ ଯାଇ
 ପ୍ରକାଶ କରେ ଶୁଣ ଏକ ଅନ୍ୟ ଲେଖକ, ଧର
 ଧ୍ୱର ମାତ୍ର ପ୍ରମାଣ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେମାନେ
 ମୁକ୍ତ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଦେବଳ ବୁଝିପଦର
 ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟା ଓ ବାଦର
 ମୋକ୍ତର ନିବାସର ଚଳି ମତ୍ତଦତ୍ତା ଜଗ-
 ଏତମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗୀ ଧ୍ୱରା ସଦେ ଦେଲେ ଦାମ-
 ଦରେ ଅଛନ୍ତି । ଅସମୀକୁ ଧରୁଥିବା ଦେବ
 ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଦାମଦା ସମସ୍ୟା ଦାମଦ
 ସଦେ ସହର ଟ ୪୦୦ କା ଏକ ଦୋର
 ସଦା ପ୍ରକାଶ ଦର୍ପଣରୁ ଅଛି ମତ୍ତଦତ୍ତ ଟା ଓ
 ଲେଖକ ଦତ୍ତ ଦତ୍ତପଦ ପିତ୍ତ ଓ ଧରମ ପିତ୍ତ
 ପ୍ରକାଶକେ ଟ ୨୦୦ କା ଲେଖାଏଁ ପ୍ରକାଶ
 ପାଠକମାନେ । ମୁତ ବଦଳିକ ଧ୍ୱରା ପଦକ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାତ୍ର ସଦାସେ ସଦାକା ଟ ୧୦୦ କା ଦାମ
 ଦତ୍ତ ବାଦ ଲାଗିଲେ ଦେବା ବସନ୍ତ ବଦଳିକ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅସମୀ ଶିଳ୍ପ ଦତ୍ତରେ ପଦକା
 ସେମାନେ ଉପସନ୍ନ ଦାମ ଧରବା ଦାମ

ସାଦୃଶ୍ୟ ଦାମଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ଓ ମୁତ
 ବାଦର ପଦକର ପ୍ରକାଶକର ବଦଳା
 କରବା ଲେଖକମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖିଲେ ଶୋ-
 କାୟ ଦୋରଅଛି ।

—*—

କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପର ଫଳ ।

ଭାରତ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ମାତ୍ର କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା କରେ । ଅନା-
 ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଅଭିଭୂତ ଦେବ ପଦକ ଦାମ ଦେଲେ
 କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶରେ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ବଦଳ
 ଲେଖକ ତତ୍ର ଅବସ୍ୟମାନ ଦୋରଅଛି । କୃଷି-
 ସଙ୍ଗେ ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟ ଧ୍ୱର ଲେଖକ ଦୃଷ୍ଟି-
 ସର ଦାମକୁ ସମ୍ପାଦ ଦେଖାଯାଉ ବଦଳ
 ଅନୁମାନେ ବାମଦ ପ୍ରକାଶ କରଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖକମାନେ ଧ୍ୱର ଧର ବଦଳ
 'ଗଲେଟିକା' ଦାମଦ ପ୍ରକାଶକେ ଧ୍ୱର ଧର
 ବାଦର ଦତ୍ତପଦାକୁ ଦାମଦା ଲେଖକ ଯେଉଁ
 ପ୍ରକାଶ ବାଦା ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଏ ଦାମ ଅସମୀ
 ବଦଳମାନଙ୍କରେ ପ୍ରମାଣିତ ଦେଖାଅଛି । ୧୮-
 ୨୪ ମସିହାରେ ସେ ଅସମରେ ପ୍ରକାଶ କେ-
 ଶାଳ ଏକ ୧୮୮୫ ଓ ୧୮୯୦ ମସିହାରେ
 ବଦଳ ବଦଳା ଦୋରଅଛି । ମାତ୍ର ୧୭୭୦ମସି-
 ହାକୁ ସେ ଅସମରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖା କାହିଁ ।
 ଏକଲର ପଦକା ୮୦ ଲେଖ ମୋକ୍ତପଦରେ
 ବାସ ଦତ୍ତପଦକେ ୪୨.୩ ଜଗ ଦେବଳ ବଦଳ
 ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରୁ । ସେ ଲେଖକେ ଦାମ-
 ପ୍ରକାଶ ଦାମଦାମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋରଅଛି
 ସେ ପଦକେ ଟ ୨୭ ଟ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଦାମ ଦତ୍ତ
 ଲେଖକା ନିବାଦ କରୁ । ଏମାନେ ମିତାକ୍ତ
 ରେ ରହି ୩୪୩ ଲେଖକା ମନଅର୍ଥରଦା
 ଅପଣା ଗୁଡ଼ାକକୁ ପାଠକମାନେ ଏକ ସେକ୍ସ
 ବାଦରେ ଏମାନଙ୍କଦୃଷ୍ଟିକ ନିମା ଦୋରଅଛି,
 କା ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଯାହା ଦର୍ଶକମ୍ପ ଅପଣା
 ପ୍ରମାଣିତ ଦାମଦରେ ଲେଖା ଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଦେଖିଲେ ଏମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅନେକାଂଶରେ
 ଲଳ ଧ୍ୱରା ଦେଖାଯାଏ । ଦ ବଦଳା ନିଲର କୁମି
 ବଦଳାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଣର କୁମି ଅପେକ୍ଷା
 ଅଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେ । ଏମାନେ ପ୍ରକାଶ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦାମ ସେ ଅସମରେ ଦୋର ନ ଧ୍ୱରା ଏକ-
 ମାତ୍ର ଦାମଦ ଦାମଦ ଦାମଦା ଓ ଶିଳ୍ପ-
 ଦାମଦର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ବୋଲି ଦୃଷ୍ଟିକା ଦେବ,
 ଏଥିକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି ସେ ଦେଶରେ
 ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟର ଅଦେଶ୍ୟ ଦେବା ନିତାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ,
 ଅବସ୍ୟ କୃଷକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲାର ବସନ୍ତ ନୁହେଁ ।
 ଲେଖକମାନେ ଦୃଷ୍ଟିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦା
 ଦାମଦାମାନେ ଉପସନ୍ନ ଲେଖକ ଶିଳ୍ପକେ

ଦାମ ବଦଳା ଦତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏକ ସେ ଦେବ
 ଦେଶ ଲେଖକେ ଲେଖକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବଦଳା
 ଅଛନ୍ତି । ଏକଦେରେ ଦତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅନୁର
 ଦତ୍ତପଦ ଦାମରେ । ଲେଖକମାନେ ଦୃଷ୍ଟିକା
 ସାଦୃଶ୍ୟ ଦାମଦରେ ଅନେକ ଟକା ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଅଛନ୍ତି ଏକ ଶିଳ୍ପକର ଅଦେଶ୍ୟ ଦେବା ଲେଖ-
 କର ମତ୍ତକର ଉପାୟ ଓ ଦେଖି ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ସୁଦା
 ମତେଦୋରୀ ଦୋର ନାମାପ୍ରକାର ଉପସ୍ତ
 ଅବସ୍ୟମାନ ଦତ୍ତପଦ ଶୁଭ ମାତ୍ରାଣ । ମାତ୍ର
 ଦେଶଲେଖକେ ବଦଳକା ଶିଳ୍ପିତ ସମ୍ପଦାୟ
 ଏଥିରେ ମତ ବଦଳ ଅପଣା ଦେଖର ଅବସ୍ଥା
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଲେ ଦାମ
 ଲେଖକ କାହିଁ । "ବାଣିଜ୍ୟ ବସନ୍ତେ ଲେଖକ"
 ଏକା ପଦକ ବଦଳ ଏକ ଶିଳ୍ପକର ବାଦ-
 ନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅପଣା । ଅତଏବ ଅନୁମାନେ
 କୃଷିସଙ୍ଗେ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟରେ ମତେଦୋରୀ ଦେବା
 ଦାମଦ ଦେଶ ଲେଖକ ଅନୁସେଧ ଦତ୍ତପଦ ।

ଦାମ ଦାମଦା ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ବଦଳାୟ ଦାମଦ ବ୍ୟବ-
 ସାୟ ବଦଳରେ ଲେଖ ଅଛି । ବ ୨ ଶିଳ୍ପ
 ଏ ଦେଶକୁ ୧୨ ଲେଖ ଦାମ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ
 ଦୋରଅଛି ପ୍ରକାଶ ୧୯୦୭-୭ ବର୍ଷରେ ଅନ-
 ଦାମ ଦାମ ଦତ୍ତା ମୁଦ୍ୟ ୧୨୧ ଲେଖ ଦୋ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଖା ଦୋରଅଛି । ସଦେଶୀ ଅନୁ-
 ଲନ ପ୍ରକାଶେ ଏକା ସୁପ୍ରଦତ୍ତ ନୁହେଁ । ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ
 ଦାମଦ ଦତ୍ତମଧ୍ୟରେ ଦାମଦ ବଦଳା, ମାତ୍ର,
 ଶୁଦ୍ଧା ମୋକ୍ତ, ବୋଦର, ଶିଳ୍ପ, ଲେଖକ ସର
 ଶାମ ଏକ ଅଦତ୍ତା ମତ୍ତକ ଅଛି । ଏକ
 ବଦେଶୀ ଦାମଦ ବଦଳ ବର୍ଷରେ ୪୦୦ ଲେଖ ଏକ
 ମାତ୍ର ଓ ଶୁଦ୍ଧା ମୋକ୍ତ ୪୦୦ ଲେଖକର ଅନୁମାନେ
 ଦତ୍ତ ଅଛି । ସୁଦେଶ୍ୟ ବଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଏକେ
 ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରଦ୍ଧିବା ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ
 ଲଳ ଅଛି କ ଦୋରଅଛି ? ବାଲି ଅଦ
 ସେବେ ଉପଦତ୍ତରୁ ଦାମ ପ୍ରକାଶ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦାମା ଏ ଦେଶରେ ଅପଣାପ୍ର ପଦମାନଙ୍କରେ
 ବଦଳମାନ ଅଛି । ଦେବଳ ଶିଳ୍ପର ଅନୁକ ଓ
 ଅଲସ୍ୟ ଦୋରୁ ଅନୁମାନେ ବଦେଶ୍ୟ
 ଶିଳ୍ପିକ ଶାମପଦ, ଜାହାଜକା, ଦତ୍ତମାନଙ୍କ
 ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଦେଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକାରେ ଦତ୍ତ
 ଶୁଦ୍ଧିକାରେ ଦୃଷ୍ଟିକା ଦୋର ଦତ୍ତର ଧର ଓ
 ପଦକର ଦତ୍ତ ଲେଖକ ଦେଖାଅଛି । ଅନୁ-
 ଲନର ଦାମ ଦାମଦାମାନଙ୍କ ସେକ୍ସକା ଅଧିକ
 ଅଲସ୍ୟ ଧାସ୍ୟ ମତ୍ତକାୟ ଲେଖକେ ଦାମ
 ଦାମଦା ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କରେ ଦୋରୀ ଲେଖ-
 କା ଶିଳ୍ପୀପ୍ରଦ ପଦକ ପ୍ରକାଶ କର ଦେଖା

ଅନ୍ତରାଳରେ ଶେଷ ୨୫୩୦ ଶ-
 ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦାତର ଦାତାଗାଳା
 ଦୋର ବାଦା ଉପସ୍ଥଳ ଶିଳା ଓ ବ୍ୟବସାୟନସ୍ଥଳ
 ଲୋକ ଅଗ୍ରବରୁ ଉଠି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭାଭାବଦାତ
 ଦାତାଗାଳାରେ ଶିଳା ଚୁଲୁକ ଅଗ୍ରବସାୟ
 ସମ୍ପା ଦାତର ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତୁତଦୋରପାକୁ ନାହିଁ ।
 କଲିକତାରେ ଗୋଟିଏ ଦାତର ଦାତାଗାଳା
 ପ୍ରାଚୀନ ଦୋର ୩୪ ବର୍ଷ ଦେଲ ବଳ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ତଦାତ୍ ଅଛି ଏବଂ ଅତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଦୁହର ଦାତ-
 ଶାଦା ପ୍ରାଚୀନ ଦେବାତ ଉଦ୍ୟମ ନଗିଅଛି ।
 ବୁଧଲସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦାତାଗାଳା ମଦା-
 ବନାକ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରାପତ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦୋରଅଛି । ଅଭାବର ମଦାଗାଳା ଓ ବଦା-
 ନସ୍ତର ଦରଦାରରୁ ମଧ୍ୟ ଏ ମଦକରେ ଉଦ୍ୟମ
 ଲାଗିଅଛି । ବରଦାର ଗୁରୁକୁମାର ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
 ତ ଥାଉ ସେଠାରେ ପ୍ରାଚୀନ ଦୋରପୁରା ଦାତାକ
 ଶିଳା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଦାତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖାଉବାବ
 ସହ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖିଲେକକର ଦୃଷ୍ଟି
 ଏଥିପ୍ରତି ଅବଗତ ଦୋରପୁରା ଉଦ୍ୟମରୁପେ
 ଜଣାଯାଉଅଛି । ଅଲେଖଶାସ୍ତ୍ର ମଦାଗାଳା ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରକୃତ୍ୟୁର ଅସୁବିଧା ଦେଖାଇ ଗରୁଡ଼ମେଘ ଅଥବା
 ଦେଶୀୟ ବଳା ଚନ୍ଦ୍ରଶୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତକ କର
 ମାମାସା ତତ ଦେରେ ନାତର ଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର ପାଉବାବ ଦହଅଛନ୍ତି । ଶିଳାକ
 ଦାତାଗାଳାମାନଙ୍କ ମୂଳରେ ଶିଷ୍ୟାଧିକା ବିଷୟରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଧନା ଓ ବ୍ରହ୍ମନ୍ୟ
 ବର୍ଗ ସମବାସୁକ୍ତରେ ତେଣୁ କଲେ ସଦ୍-
 କରେ ସମସ୍ତ ଅସ୍ତୁତ ଦୋର ପାଉବା ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଗୁଣର ବଳା ପୁଅହୁଁ ତେଣୁ କରବା ଶ୍ରେ
 ଅସ୍ତରର ତଥା ନୁହେଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତାଧ୍ୟ ବ୍ୟାସା-
 ରରେ ଦସ ଜଗ ମଧ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବରଦା ସରୁବେଳେ
 ପଲପ୍ରଦ ଏବଂ ବାଦାହିଁ ସୁବେଶୀୟ ଦାତାଗାଳା-
 ମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କର ମୂଳମନ୍ତ ଅଟେ । ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ବରସା ବରୁଁ ଶିଳା ଓ ଧନା ଲୋକ-
 ମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଓ ସହବାଦ୍
 ଦେବେ ।

ଚଳ ଦାତାଗାଳା ।

ବାମପ୍ରାଚୀ ଉତ୍କଳ-ପିପାସୁ ବଳା ମଦେଦୟ
 ଅପଣା ରାଜ୍ୟରେ ତମ୍ଭେମ ଫମାରିରେ ଦାତ-
 ଶାଦା ବସାଉ ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାରୁ ତଦ୍ଦାତ
 ଅକୃଷ୍ଣ ଦୋର ଶକ୍ତିଅଳସ୍ତର ବଳା ମଦୋଦୟ
 ଦେଠାକୁ ଅକ୍ଷିଳତରୁ ମଦାପାଦି କାମକ କରେ
 ଶିଳା ସୁବଦ୍ଧ ପଠାଉ ସେଠାରେ ମା ୩୪ ମ
 ଦାତ ଶିଳା ତଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣା ବଳ୍ୟରେ
 ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭବସ୍ତର ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଶୀରୁ ଅବଗତ ଦୋର ଅନନ୍ତର ଦେଲୁଁ । ସଦ୍-
 ଯୋଗୀନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଶକ୍ତିଅଳସ୍ତରୁ
 ଯେଉଁ ଚଳ ସେ ପାଉଥିଲେ ବାଦା ମିର୍ତ୍ତାସ୍ତର
 ଅଥବା ଦାତାକ ୨ ମର ଚଳର ଅଦୃଶ୍ୟ
 ଦୋରଅଛି । ଏ ସମ୍ପାଦ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଖବାସି-
 ମାନେ ପାଉ ଯେ ଅଦଳତ ଦେବେ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶିଳାଦାତାଗାଳାମାନଙ୍କରେ
 ବିସ୍ତର ବ୍ୟୟ ହୁଏ ଏବଂ ବଳାମାନେ ତହିଁରେ
 ଦାତ ଦେଲେ ବ୍ୟୟ ତରଦାର ଗୁଣନା ତ
 ଥାଏ । ମାତ୍ର ବ୍ୟୟରୁ ଲାଭ ଉଠାଇ ନ ପାରିଲେ
 ସେ ବ୍ୟୟ ବୁଧା ଦୋର ଦେଖଇ ଚୌଖପି
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ପାରେ । ପାଠକେ ଜାଣନ୍ତି
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଖରେ ବିସ୍ତର ଅଧିକ ବୃଷ
 ହୁଏ ମାତ୍ର ସୁବେଶ ଶକ୍ତି ଜାଗରୁ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ
 ପରମାଗରେ ଏ ଦେଖକୁ ଚଳ ଅମଦାଗା ଦୋର
 ଅସ୍ତୁଅଛି । ଏଥିରୁ ସୁନ୍ଦର ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅମ୍-
 ଦେଖଇ ଅଶ୍ୱଶ୍ୱ ଦେଖକୁ ସଦ୍ଦାସୁ ଚଳ
 ଯୋଗୀନଙ୍କୁ ଅମମ ଅଥବା ଯେଉଁ ବୃଷ ହୁଏ
 ତହିଁରୁ ବୃକ୍ତ ବନ ଛଡ଼ା ଅଧିକ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ବିକ୍ତ ବର କ ପାରିବାରୁ ବିଦେଶୀ ଚଳ ଏବେ
 ଅଧିକ ପରମାଗରେ ବଜାର ମାଜି ବସିଅଛି ।
 ଗୁଜ୍ଜ ଏବଂ କଲର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅମ୍ଭେମାନେ ବିସ୍ତର
 କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ସେ
 ତହିଁରୁ ଲାଭ ତ ଦେବ ଏହା ବୋଲିଯାଇ ନ
 ପାରେ । ବରଂ ବିଦେଶରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ସହତ ଚଳ
 ଅଧିକ ଯେତେବେଳେ ଏବେ କଟୁ ଅଛି ବିଦେ-
 ଶର ମଦାତକ ଲାଭ ପାଉ ନ ଥିଲେ ଏଠାକୁ
 ଚଳ ପଠାଉ ନ ଥାନ୍ତେ ଏହା ସଦୃଶରେ ବୁଲି
 ଦେବାକୁ ଦେବ । ଫଳ ତଥା ଏହ ଯେ ଶିଳା
 ଦାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳ ସାଧକ ତରଦାପ୍ରତି ଅପୌ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପା-
 ଠରୁ ସହଯୋଗିନୀ ରମ୍ଭେର ଶମାରରେ ଯେଉଁ
 ଦାତାଗାଳା ବସିଅଛି ହେଲେ ହତରୁ କେତେ
 ଚଳ ଉତ୍କଳ ହୁଅନ୍ତୁ, ତହିଁ ସଂଲଗ୍ନ କେତେ
 ଜମ ଅଶ୍ୱଶ୍ୱ ନିମନ୍ତେ ଖଜା ଅଛି ଏବଂ ଅଧ୍ୟ
 ପ୍ରାନ୍ତରୁ କେତେ ଅଶ୍ୱ ଅଣାଯାଏ ଅତ୍ତ ସେହି
 ଦାତାଗାଳାରେ କେତେକେ କିମ୍ପୁଳ ଥାଉ ତ
 ପ୍ରକାଳୀରେ ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ବାଦା ପ୍ରକାଶ
 କରବେ । ରମ୍ଭେମ ଦାତାଗାଳାରେ କଲ ଅଶି-
 ବାକୁ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଦାତାଗାଳା
 ପ୍ରାପକ କରବା କରଣ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋର
 ଅଛି ଓ ବାଦା ତଳାଉବାକୁ କେତେ ବର୍ଷପଡ଼େ
 ଏବଂ ତ କିମ୍ପୁରେ ଦାତା ଗାଳାର ଲୋକମାନଙ୍କ
 ବେତକ ବିଧିଯାଏ ବାଦା ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଲେ
 ଲୋକେ ତଦନ୍ତକରଣରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ
 ତସ୍ତର ଦେବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ପୁଣି କହୁଅଛୁଁ

ଯେ ଶିଳା ଲୋକ ଏବଂ ଉଦ୍ୟମଶୀଳ ଜମିଦାର
 ପ୍ରଭୃତ ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବିସ୍ତର ପରମାଗରେ
 ଅଶ୍ୱଶ୍ୱ ହୁଏ ସେହି ପ୍ରାନ୍ତ ବାହୁ ଦାତାଗାଳା
 ପ୍ରାପକ ପ୍ରତି ସହଶୀଳ ଦେଲେ ଯେମନ୍ତ ଦେଖଇ
 ଅନେକ ଲୋକେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପାଉ ପ୍ରତିପାତକ
 ଦେବେ ତେମନ୍ତ ପରେ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ଦେବ ।
 ଶକ୍ତିଅଳସ୍ତର ବଳା ମଦୋଦୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଅନୁସେଷ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ସେ ବି ପ୍ରକା-
 ଳୀରେ ଦେବେଦୁର ଦାର୍ଯ୍ୟ କର ପାଉଅଛନ୍ତି
 ଜଣାଇବେ । ଅନେକ ଲୋକେ ମିଶି ଦାତାଗା-
 ଳାପ୍ରାପକ କରବାକୁ ବାହୁମାସୁ ଦାତାଗାଳା
 ଚଦାଏ ଯେମନ୍ତ ଅର୍ଥ ସମାଗମର ସୁବିଧା ହୁଏ ତେମନ୍ତ
 ଦୁହର ଦାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଉବାରେ ହସ୍ତ ପଡ଼େ ନାହିଁ
 ପାଶ୍ଚାତ୍ୟାଗ୍ରରେ ଏହି କିମ୍ପୁରେ ଦୋକ୍ତାମାନେ
 ଗଠିତ ଦୋର ଅକ୍ଷୟୀ ଉଠିବସିବାର ଦେଖା
 ଯାଏ । ଅମ୍ଭ ଦେଖରେ ତେଣୁ କଲେ ସେ
 ଅସ୍ତୁତ ମିଳନ ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
 ଥୋ ଏହି ଯେ ଅମ୍ଭେମାନେ ତେମନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ-
 ଶୀଳ ଦୋହୁଁ । ବଳାମାନ ଅଲସ୍ତ ବ୍ୟାଗସ୍ତକ
 ଏ ସବୁ ଉଦ୍ୟମରେ ନ ଲାଗିଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ସେ ଉତ୍କଳ ଦେବ ନାହିଁ ଏହା ଧରଣଦାତା ।
 ଅମେ ସୁରୁଶାଦାତଥ ଶକ୍ତିରେ ଦେଖିଲେଦେ
 ଅଶ୍ୱରୁ ରସ ବାହାର କରୁଥିଲେ । ତହିଁରେ
 ଅନେକ ନଷ୍ଟ ଦେଉଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁକି-
 ଗରେ ଅଶ୍ୱରୁ ରସ କଲବାଦାହାରେ ବାଦାର
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ତ ପାଦାତେ ଉଠି ଦାତାଗାଳ
 ବସାଇବାରେ ମନ ଦେଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ତମ୍ଭ
 ବାଅଁ ଦେହୁଁ ।

ଭୃଷ୍ଟନାଥବସୁଙ୍କ ଅଭୀର୍ଷନା

ମାକ୍ୟବର ଭୃଷ୍ଟନାଥବସୁ ବଞ୍ଚାୟ ବ୍ୟା-
 ପ୍ରାପକ ସରୁର ମେମ୍ବର ପଦରେ କିମ୍ପୁଳ ଦୋର
 ଗୁରୁତ ବ୍ୟବସାୟକ ସରୁର ସରାସ୍ତ୍ରପ୍ର ମଦୋ-
 ମାତ ଦୋରପୁରାକୁ ବାକ୍ ଅଭୀର୍ଷନା କରବା-
 ଦାରଣ ଉତ୍ତମ୍ଭୁ କୁବରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗତ
 ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ତା ୨୮ ରଖରେ ଦୋରପୁଲି ।
 ଏ ଛୋଟାରେ ୭୨ ଶା ସରା ଓ ବଞ୍ଚବର୍ଗ
 ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମାକ୍ୟବର ବିଭୁର-
 ପତି ସର୍ତ୍ତୁକିନ ମଦାଗାଳା ସରୁର ପଦରେ ବରତ
 ଦୋରଥିଲେ । ବିଭୁରପତିମଦାଗାଳା ବିସ୍ତରଦୋ-
 ଦ୍ୟୁକତ ବୃଣାକିବାଦ୍ୟୁକତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ
 ସେ ଏହା ପ୍ରକାଶବର୍ତ୍ତର ଲୋକ ନ ଥାଇ ଗରୁଡ଼ି-
 ମେଘକର ବିଧିସଲ୍ଲଜନ ମଧ୍ୟଅଗନ୍ତୁ । ଏଥିପ୍ରଭୁ
 ମାକ୍ୟବର ବିସ୍ତରଦୋକୟ ଯେଉଁ ବିଭୁରା ତରେ
 ତହିଁରେଦେଖାଇଲେ ସେ ଯେଉଁ ଶିଳା ଲୋକ-
 ମାନେ ଅନେକ ନିଦା ବାଦ ସହି ସରୁର ପ୍ରସାର

ପରେ ବହୁକାଳ ସହ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଛକୁ
 ଯତ୍ନାତ୍ମକପରିତା ଏବଂ ସେହିମାନେ କୁଳ ଦେଇ
 ବସି ବଢ଼ାଇ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସରକାରଙ୍କର
 ଅନୁକୃତ ଶାନ୍ତ ନିହିତ୍ର ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ବା ନିୟମ ଭର ଦୋରାଣ୍ଡ ।
 ମାତ୍ର ସେ ଦିନରେ ସେ ସେବାକଣ୍ଠରୁ ସରକାର
 ସହାୟ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ବା ଅସମ୍ମତ ନ ଦେବା
 ଭର ନୁହେ । ନବମୁଦ୍ରା ସେତେବେଳେ
 ବହୁକାଳରେ ତାଙ୍କୁ ସହାୟ ଦେବା ସତୀକ୍ଷେ
 ହୁଏଲେ ତେତେବେଳେ ସେ ବହୁକାଳରେ
 ତାହା ଗ୍ରହଣକଲେ । ଲୋକମାନେ ସରକାରଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ଏକସୋତଦୋରା କାର୍ଯ୍ୟକରଣା ସେତେ
 ବେଳେ ନବମୁଦ୍ରାକ ମତ୍ତା ଦେବେବେଳେ
 ତାହା ସ୍ୱୀକାର କରି ଅପଣାମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରି
 ବାହୁ ଉଚିତ । ସରକାରଙ୍କ ପସରୁ ଦୌଣସିତଥା
 ବାମ୍ନାମଲ ବୋଲି ତାହା ଏକ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ
 ନୁହେ ଏବଂ ତାହା ହରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଉଚ୍ଚମ
 ଦେବୁ । ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ବୃତ୍ତିଦେବାର ଗୁଣ
 ଧରଲେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ୍ୱ, ବ୍ୟବସାୟ,
 ବାଣିଜ୍ୟ, ଶିଳ୍ପ, ଜୀବନ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷା ସହ ନିଷ୍ଠା
 ଦେବ ଏବଂ ଅପରେ ପୁରୀଦଣ୍ଡରେ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।
 ତଦ୍ୱାରାକ ନିୟମମାନ ଅନ୍ୟାୟ ନହି
 ସରକାର ଅନୁକାଳ ସହାୟ ଯୋଗ ନ
 ଦେଲେ ଶୀଘ୍ର ବହିର ପ୍ରତିକାର ଦେବଦୋଲ
 ସେ ମତ ଦେଇଅଛୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅନୌକ୍ତିକ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀମିତ୍ତା ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀକ ମହୋଦୟମାନେ
 ନିୟମମାନ ଅବମାନମତେ ସଂଶୋଧନଦେବାର
 ଜଣାଇ ଦେଇଅଛୁ ଏବଂ ଦେଖିଲେତେ ଉପ-
 ସ୍ତୁତ୍ୱରରେ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମରେ ପଦ୍ମ ଅପ-
 ଶାର ଗ୍ରହଣ ଜଣାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିକାର
 ମିଳିବ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଞ୍ଚ ଅବା ଖାବର ନ ହର
 ବହିରୁ ଅଲଗା ଦେଲେ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ
 ଲୋକେ ଅପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ ବା ମାତ୍ର ଭୁଲିବୋଲି
 ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଦୃଷ୍ଟିକର ଜାଣିଥିବାପ୍ରକାରେ ଏବଂ
 ବଙ୍ଗଳା ତଥା ଭାରତର ଅନୋଳତ ଦେଖୁଥିବା
 ପ୍ରକାରେ ସେପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ଉଚିତ ନୁହେ ।
 ସରକାର ସେତେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ଦେଇଅଛୁ
 ତେତେବେଳେ ଅମ୍ବମାନେ ଦେଲେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
 ଭୋଗା ଗୁଡ଼ିକିନ । ସରକାର ଅମ୍ବମାନେ ସର-
 କାର ଓ ଅମ୍ବମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏବଂ
 ମତଭେଦ ଭୁଲିଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବୁ । ଉପକ-
 ଶୀଳ ସମୟରେ ସରକାର ଓ ଲୋକଙ୍କମଧ୍ୟରେ
 ମାନାପ୍ରକାର ମତଭେଦ ଘଟି ପାରେ । ତଥାପି
 ଅମ୍ବମାନେ ଏକସୋତଦୋରା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
 ଓ ଭୁଲି ପାରବାର ଦେଖାଇବୁ ! ତପ୍ତରେ ଅବା
 ନିତକାନ୍ତ ଓ ଦୃଷ୍ୟା ଅବ ନିକା କରି ବଳାମତା-

ଏସୁ ଦିନରେ ସରକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମହତ୍ୱ
 କରବାକୁ ଠିକ୍‌ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ । ସହ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ତଥାକୁ ସରକାର ନ ଦେଲେ
 ଦେବେ ଅମ୍ବମାନେ ଦ୍ୱାର ମାନି ଯାଇ ସହା
 ଦେଖି ସୁଦୂର ତଥା ପଦାଲେ ଅବଶ୍ୟ
 ଜଣି ପାନ୍ତୁ । ସରକାରଙ୍କର ଲୋକନିପତ୍ତି
 ବର୍ତ୍ତନୀ ଅଛୁ ସମସ୍ତ ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ସହା ସର-
 କାରଙ୍କପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତନୀ ଅଛୁ । ସେହିମାନେ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଉପକାର କରିବାକୁ ପାରିଅଛୁ
 ସେମାନଙ୍କ, ଅବନତକାନ୍ତ ଉତ୍ତର ଦୁର୍ବଳ
 କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ବଚସଂଗ୍ରହାର ଚାର୍ଯ୍ୟ
 ନୁହେ । ବଳା ଅଦୃଶ୍ୟଦିନରେ ସେ ସହାକାର
 ସମ୍ମତର ନିୟମ ବଦାଲବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେ
 ତାହା ଭଲ ଜାଣି ଅପଣାର ସହ ଦେବାର ସ୍ୱପ୍ନ
 ସୁଲେଖୁବା ବଙ୍ଗଳାର ଅନୋଳତ ବସନ୍ତରେ
 ଦଳ ବାଜୁଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କ ବସନ୍ତରେ
 ଗୁଲିଥିଲେ ତାଙ୍କର ବହୁ ସ୍ୱପ୍ନ । ମାତ୍ର
 ଚାଷ ଓ ବର୍ତ୍ତନୀର ଅନୁଗ୍ରହରେ ସେ ତାହା
 ତରସୁଲେ ଓ ତାଙ୍କର ବଳ ଓ ମଉଦରମାନେ
 ଶ୍ରେଣୀ ତାହା ଜାଣିପାରି ନେଉଥି ଅସିଲେ ।
 ପରଶେଷରେ ବହୁକାଳର ଭରଣରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ଦୋରାଣ୍ଡ ଓ ସେତେବେଳେ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ବହୁକାଳ ତାଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ନାଥିବାର
 ପରତପ୍ତ ପାଇ ଅନନସହାରେ ତାଙ୍କ ଧର୍ମ
 ବାଦ ଦେଇ ବହୁକା ଯାଜୁ ଦେଲେ । ମାତ୍ର
 ବସ ମହୋଦୟଙ୍କ କଥାସ୍ମୃତି ଅମ୍ବମାନ ଏବଂ
 ସାରଗର୍ଭ । ଦେଖିଲେତେ ଏହିପରି ଭାବରେ
 ପ୍ରକୋପତ ଦୋରା ସରକାରଙ୍କ ସହକ ଯୋଗ-
 ଦାନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ତଲେ ଯେମନ୍ତ ପାସଦକାର୍ଯ୍ୟ
 ସୁକୁରୁଥି ପଲକ ଦେମନ୍ତ ଉଚ୍ଚପେତୁର
 ଅମ୍ବମାନେ ଅପଣା ଯୋଗ୍ୟା ଦେବୀର ଅଧି-
 କରର ଅଧିକାର ପାଇ ସୁଖୀ ଦେବୁ ।

ନୂତନ ମୁଦ୍ରାସନ୍ଧ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ

ଭାରତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଚଳଚ୍ଚମାସ
 ତା ୪ ରଖଇ ଅଧିବେଶନରେ ମୁଦ୍ରାସନ୍ଧ୍ୟ ସମ୍ପ-
 କ୍ଷାୟ ନୂତନ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦୋରାଣ୍ଡ ।
 ସେତେବେଳେ ସଭାରେ ନ ୫୦ ଶ ସହ୍ୟ ଏବଂ ଦର୍ଶ-
 କଙ୍କ ପ୍ରାବରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ମହଲା ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିଲେ । ଏହିପରି ବଜ୍ରଲକ୍ଷଣ ଦରବାର ଗୋଟିଏ
 ମୁଦ୍ରା ପାଲିମ୍ପୁ ମେଘ ସରକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଜାସମାନ ଦେ-
 ଉଥିଲ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦୋରାସ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନଦେ
 ମୁଦ୍ରାସନ୍ଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଖିଥିଲେ
 ଏବଂ ଏ ସଭାରେ ତାହା ଅନୁଦ ଦେବା ଦେବୁ
 ଅନେକେ ଅନୁଦ ସହକାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋର-
 ଥିଲେ । ମାତ୍ରାବର ସର ଦର୍ବର୍ତ୍ତ ଶ୍ୟାମଳ ପାଦେବ

ମହୋଦୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ବସନ୍ତା ଅନୁଦ କରବା
 ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସେ ତ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ, ତ
 ଭାରତୀୟ, ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀଗଣା ତ ଦେଖାୟ ଗୁଣାର
 ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷର ମହୋଦୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦ
 କରବା ଦାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତା-
 ଜନ ଦୋରାଣ୍ଡ । ତାଙ୍କ ଦୂରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଲ
 ସେ ନୂତନ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦୌଣସି ମହୋଦୟ
 ବସନ୍ତାକୁ ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତନୀରେ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ
 ବସନ୍ତମତେ ଟ ୫୦୦ କାଠାରୁ ଟ ୫୦୦୦ କା
 ନିମିତ୍ତସ୍ୱରୂପ ଉପକ୍ରମ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ
 ଦୌଣସି ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି
 ଶିଖାକଟ ଦେବ । ପ୍ରକାଶ ବା ଶ୍ରେଣୀକରୁ
 ଶିଖାକଟ ଦେବାକୁ ଦେବ ତହିଁ । ସେହି
 ମହୋଦୟ ବା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳୁଅଛୁ
 ତହିଁ ସତୀକ୍ଷେ ଉପକ୍ରମ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ବହିରେ ଦୌଣସି ଗଜଦୋରାସ୍ତୁର ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ ଗ୍ରାହଣ୍ୟ ଗବର୍ତ୍ତମେଘ
 ମହୋଦୟ ମାତ୍ର ବା ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶ ସେହିପରି ଶିଖାକଟର ଅଧିକାର କରି
 ପାରେ । କାନ୍ଦିନି ଶିଖାକଟ ଦେଲେ ପରେ
 ଗଜଦୋରାସ୍ତୁର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗବର୍ତ୍ତମେଘ କାନ୍ଦିନି ସରଦ କରିବେ
 ଏବଂ ସେମାନେ ମହୋଦୟ ବା ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ
 ଚଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଲେ ଟ ୧୦୦୦ କା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀକ ବସନ୍ତ
 ମତେ ଦେବେ । ଏଥିଉଥିରୁ ଗଜଦୋରାସ୍ତୁର
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ ମହୋଦୟର ମାତ୍ର-
 କର ମହୋଦୟ ଓ ନାମିନି ଓ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
 ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ନାମିନି ସରଦ ଦେବ । ଭାରତ-
 ଶିଳ୍ପ ବାହାରେ ସେହି ଗଜଦୋରାସ୍ତୁର ପ୍ରସ୍ତୁ
 କାଦ ଶ୍ରେଣୀ ଦୋରା ଭାରତକୁ ଅଧିକ ତାହା ବଦ-
 କରବା ଦାରଣ ଶାନ୍ତିକାଳିନି ଉତ୍ତରାଧ୍ୟ ଓ ବଦ-
 ରମାନଙ୍କରେ ପାଣିର ଚଳାଏ ଶୋଳ ଦୋରା
 ଦେଖାଯିବାର ବ୍ୟ ଦୋରାସ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ଗଜଦୋରା-
 ସ୍ତୁର ପ୍ରକାଶ ବାହାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟପ୍ରାଣକୁ
 ପଠାଣିତ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ପ୍ରକାଶମାନେ
 ଶ୍ରେଣୀ ଭଲ ସମୟରେ ଦୁଇଗୁଣ ସରକାରଙ୍କୁ
 ଦେବାର ମଧ୍ୟ ନିୟମ ଦୋରାସ୍ତୁ ଏବଂ ଏପରି
 ନିୟମ କରବାର ଦାରଣ ଏହି ସେ ପ୍ରକାଶ
 ନିୟମରୁପେ ଅନେକେ ସରକାର ସେତେ ଶ୍ରେଣୀ
 ଶକ୍ତି ଦେଇ ନିଷ୍ଠା ବାହା ପଠାଇଲେ ନାହିଁ
 ଏବଂ ଏକ ପ୍ରକାରେ ମୂଲ୍ୟ ଦଶଗୁଣା ସରକା-
 ରଙ୍କଠାରୁ ନିଅମଲ । ନିମିତ୍ତ ବା ମହୋଦୟ
 ସରଦ ଦେଲେ ତହିଁ ବସନ୍ତରେ ଦୋରାସ୍ତୁରେ
 ଅପରି ଦେବ ଏବଂ ଚଳିକାଣ ବସନ୍ତପରି ଏକ
 ମତରେ ବା ଅଧିକାଣ ମତରେ ତାହା ନିଷ୍ଠା

NOTICE.

Wanted a Head Teacher for the Jolahsahi U. P. Girl's School Cuttack on a monthly salary of Rs9. A female candidate will be preferable. Applications with copies of testimonials regarding their qualifications will be recieved by the undersigned up to 10th march 1910.

Ahmed Bukhsh, 15-2-10 } Secretary Jolahsahi U. P. Girls School Nimusahi, Cuttack.

NOTICE.

Wanted a qualified Female Hospital Assistant on Rs 50 P.M. with free quarters for the Female Dispensary at Bhawani Patna the Head quarters Station of the Kalahandy State. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 31st March 1910

Bhawani Patna Via Sambalpur B. N. R. 8-2-1910 } J. K. Tripathi. Superintendent Kalahandy State.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT, ORISSA CIRCLE.

NOTICE.

NOTICE is hereby given that the undermentioned Canals in Orissa will be closed for annual repairs during the periods specified below:—

- (1) The Taldanda and Machgong Canals from 1st to 30th April 1910, both days inclusive.
(2) The Kendrapara Canal System from 1st May 1910 to 15th June 1910, both days inclusive.
(3) The High Level Canal, Range 1 from 20th April 1910 to 31st May 1910, both days inclusive.
(4) The High Level Canal, Range II, from 16th April 1910 to 31st May 1910, both days inclusive.
(5) The High Level Canal, Range III, and the Jajpur Canal from 15th April 1910 to 31st May, 1910, both days inclusive.

R. E. Carter, Superintending Engineer, Cuttack, Orissa Circle. 2.2.1910.

ବିଜ୍ଞପତ୍ର ।

ଏତଦ୍ୱାରା ସକସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତା- ଉତ୍ତର ଯେ କଟକଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତଃସାଗର ଉପସଜ୍ଞା ଓ ଶାନ୍ତି ଷ୍ଟେସନରେ ଚୌକିସି ରସର ବାହାର ଲଢ଼ିକୁ କମିସନର ଅଧୀନ ଓ ଶାନ୍ତି ସାଧନକରଣ ବଦାମୁଖରେ ଚୌକିସି ପ୍ରକର ଦସ୍ତାବିଜ୍ କର ଶାନ୍ତ ବାହି । ଯଦି ଚୌକିସି ରସର ବଦାମୁଖରେ ଦସ୍ତାବିଜ୍ କରୁଥିବାର ପ୍ରକାଶ

ଶାଏ ବାହାଦୁରେ ଉକ୍ତ ଜମର ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅନୁତାପରେ ଲଢ଼ିକୁ ବେଦରେ ବସିବ ।

Balmukund Kanungo, ମାଧୁକନ୍ଦ

ବିଜ୍ଞାପନା ନିମନ୍ତେ ଅପରପ୍ରାନ୍ତରେ ବାକିର ବଦାମୁଖ ଜମିକୁ ମାଧୁକନ୍ଦ ଟ ୧୮ ୯ କା ବେ- ତନରେ ଏକକମ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଅବସ୍ଥାତ । ସେ ମଧ୍ୟ ବଦାମୁଖରେ ଅବାସ ଗୃହ ଶାନ୍- ପ୍ରାନ୍ତରେ । ଚିତ୍ତରଚଣ୍ଡୀକୁଲର ପଦାଧ୍ୟକ୍ଷାଣ୍ଡି ଓ ଦୂରତ ନିୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଅଭ୍ୟାସୀକ ଭବ୍ନ ଅପର ବାହାର ଅବେଦନ ଗୃହ୍ୟତ ଦେବ- ନାହି । ଅବେଦକଦାରଣୀମାନେ ଅପରା ପ୍ରସଂସା ପକ୍ଷ ସକ୍ ଅମ୍ଭୁ ନିବନ୍ଧକୁ ଅବେଦନ କରନ୍ତେ । ଅବେଦନ ପକ୍ଷ ଚିତ୍ତର ମାସ ବା ୨୨ ରଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଦେବ । ଇତ ।

ବିଜ୍ଞାପନା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ } Bhagawan ଚା ୨/୨/୧୯୧୦ } Mahapatra ଦେଖିବ ।

ଚୋଷ ।

ଏସ୍ତଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କ ଅବଗତ ସଦାଶେ ନବେ- ବଦ କରୁଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ଭେ ଶ ମନ୍ତା ଦେଖିବଲି କୁଅର୍ ଓ ଅମ୍ଭେ ବାବୁ ବଳସମତାସ ରମତ । ସା । ହା । ବାଲୁବଜାର । ସ । ଚଢ଼େଇର ମାଲି ମୋକଦମମାନ ଚିତ୍ତାଭନା ଓ ନିମିତ୍ତା- ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କରୁ ଶକଣା ଓ ଗେର ଅଦାସ୍ ଅମ୍ଭର କର ବହିର ବାମତ ପ୍ର ଓ ଚୋଷରେ ଅମ୍ଭକୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭବା ବାରଣ ସମତରୁ ପରଜା ଓ ଚୋଷ ପରଜା । ସା । ମାହାଦାସ ବଜାର । ସ । କଢ଼େଇ ମାମେ ପୁଅତା ଅମ ସମତାପକ୍ଷ ଅମ୍ଭେ କୁଦେ ଲେଖି ଦେଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ସମତରୁ ପରଜା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଚୌକିସି ବାଗନପକ୍ଷ ଓ ଚୋଷ ଓ ମାଲିମୋକଦମା ଓ ଗେରର ଦଲ୍ଲଭ ଦସ୍ତାବିଜ୍ମାନ କିଛି ନ ଦେଇ କମ୍ପା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କ ଦେଇ ଓ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କରୁକେ ଦାକାସ୍ତଦାର ଅକ୍ଷୟ ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ ଚଢ଼ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରମ୍ପ୍ର ଓ ଶକ୍ତପ୍ରସ୍ତ କରୁଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ସମତରୁ ପର- ଜାଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅମ ସଦାଶେ ଦାବପର- ଦାକିରୁ ବରସାସ୍ତ ନରୁଅଛୁ । ଉକ୍ତ ସମତରୁ ପର- ଜାଙ୍କୁ ଯେ ଯାହା ଦେଇଥିବ ଓ ଦେଇ ନାହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଧିକାର କୋଇ କ ସ୍ଥରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହା ମଜ୍ଜିଦେବୁନାହିଁ ଓ ସେଥିରେ ଅମ୍ଭେମାନେଦାସ୍ତୀ ଦେବୁନାହିଁ—ଇତ ୧୨/୨/୧୯୧୦ ମସିହା ।—

By permission Basudev Das ମାଧୁଧର ମାହାନ୍ତି Authorised Agents

ଚୋଷ ।

ଅମ୍ଭେ ଶ ସଦାଶେଇ ବଦତ । ସା । ବାଲୁ- ବଜାର । ସ । ଚଢ଼େଇ ଏତଦ୍ୱାରା ସକସାଧାର- ଶକ୍ତ ନିଶାନ୍ତ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ଚ ୧୮୯୪ ମ୍ଭର ବିଜ୍ଞାପନା । ସ । ଚଢ଼େଇ ଚୋଷ ଗୋଷାଳସ୍ତରୁ ନିମିତ୍ତା । ସ । ଚଢ଼େଇ । ସା । ବାହର ନିକାସୀ ଦାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧାରପତ ନିମନ୍ତେକର ଥିଲ ବାହା ବାକର ଦେଶରେ ଅଦାବତର ଚାକ ନିମନ୍ତ- ରେ ଅମ୍ଭେ ଶସ୍ତ୍ର କର ବହିରେ ମାଲିକ ଓ ଦେଲକାର ଅଛୁ, ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତାସ ମୌ- ନାମାଦର ପ୍ରକାଶରେ ଏକ ମେଲ ଦୋଇ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ବା ୨୧ରଜା ପରବାର ସସରେ ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତାସ ଇଲକା ଶକ୍ତାସ୍ତର ଚଢ଼େଇ ବରେ ପ୍ରବେଶ କର ନିମ୍ନ- ବଗଳ କରବାହାସି ଅମ୍ଭର ଚକ୍ର ଚୋଷ ଅଛୁ ଅଚେତ ଚକ୍ରସ୍ତାପକ ସହର ପରିଚ- ଷ୍ୟ ଚକ୍ରବଳୁ ଚକ୍ରବଳର ପାସପ ଶ ୩୫୦୦ ଶ୍ର ଚେତ ଶାନ୍ତି ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଏକଦକାର ଶ ୧୦୦୦ ଶ୍ର ପାଉଁଶରେ ମେଦନ କର ଦୋଇ- ଥିଲ ବାହା ସମସ୍ତ ଦେଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏ ସମସ୍ତ ଦାର ଅମ୍ଭର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ୍ଷେଷ ପୁଲସ ସ୍ତରମନ୍ତେନେକ୍ତେକ ସାବେନକ୍ରମାସ ଚକ୍ରକୁ ବସାଇ ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଶାକାରେ ଏକ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତାସର ଦେହ ପ୍ରକାମନେ ଦେବେ ନାହିଁ କ ବ୍ୟବହାର କରବେ ନାହିଁ ବ୍ୟବହାର କରେ ନୁହେଁସକ୍ରମାସ ବାହା ଲେଖ ଦୋଇ- ଥିବା ଅପରସରେ ବିଲସ୍ତ । କ ଦୋଇ ଦଶନାସ୍ତ ଦେବେ ଏକିକ ଅମ୍ଭେ ଅନ୍ୟ ରମମ ବକ୍ତାଅଜ୍ଞା ଓ ଦୂରନ ବକ୍ତ ମୋକଦ ଶସା କରୁ ନିଜ ଦସ୍ତାବିଜ୍ରେ କମ୍ପା ଅମ୍ଭେ ଯାହାକୁ ସମତା ଦେବୁ ବାକର ଦୁକାବିଲ ଦସ୍ତାବିଜ୍ରେ ଶକଣ ଅସ୍ତର ବସ୍ତୁରେ ପାଉଁଶ ବ୍ୟବହାର ଦେବ ଏକଦକାର ଚକ୍ରବଳସ ଗୋ ୧୫୫ ଟାଚେତ ଶାନ୍ତି ଅମ୍ଭର ପୁକ ଏକ ଅମମ୍ଭୁର ଶ ଦୁର୍ଲ୍ଲ- ପସ୍ତ କରବକର ନାମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ରେ ବ୍ୟବ- ହାର କର ଦୋଇଅଛୁ ବାହା ନିମ୍ନ କପିସିରେ ଉକ୍ତେକ ଦସ୍ତ ନଲ ବଦ୍ଧିବି ଅଛୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କର ଦୋଇ ଦାହି ।

ପଠକ

- ୧ ମୋ । ଗୋଷାଳସ୍ତର (୧୨୫୦୫୫୫୫) ଗୋ ୧୧୫ ୫୫
୧ ମୋ । ବଳସ୍ତର (୧୨୫୦୫୫୫୫) ଗୋ ୨୦ ୫୫
୧ ମୋ । ଚଢ଼େଇ (୧୦୦୦୦୦) ଗୋ ୩୫ ୫୫
୧ ମୋ । ଦାକାସ୍ତର (୧୨୫୦) ଗୋ ୩୫ ୫୫
୧ ମୋ । ଗୋଷାଳସ୍ତର (୧୨୫୦୫୫୫୫) ଗୋ ୩୫ ୫୫
୧ ମୋ । ବଳ ସ୍ତର (୧୨୫୦୫୫୫୫) ଗୋ ୩୫ ୫୫
୧ ମୋ । ଦେବ (୧୨୫୦) ଗୋ ୩୫ ୫୫
୧ ମୋ । ଦ.ବ. (୧୨୫୦୫୫୫୫) ଗୋ ୧୧୦ ୫୫
୧ ମୋ । ଆମରା (୧୧୧) ଗୋ ୧୫ ୫୫
୧ ମୋ । କେଶରୀ (୫୦) ଗୋ ୧୫ ୫୫
୧ (୧୨୫୦୫୫୫୫୫୫) ଗୋ ୧୦୫ ୫୫

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

THE ENLARGED COUNCIL AND ITS CRITICS.

The illeberal critics here and at home were loud in their cry against the reforms inaugurated by Lord Minto. They were afraid that the enlarged Council will hamper Government in every way and in their hysterical screams they went so far as to characterise the present Government as feeble, and the reform as "a concession to open clamour and subdued revolt." They failed to realise the noble and generous heart that dictated the reforms. Even after the first sitting of the Imperial Council and the delivery of the inaugural address by the Viceroy, the "Saturday Review" writes — "The key to the situation lies in the control of the press. Well, a new Press Act is promised. At the same time there is ominous indication that it will be opposed in the new Council. This would make a bad beginning. Then, when through, the Act must include some guarantee for its effective administration. Legislation is useless without that stiffening throughout of the execution, which is the one safeguard against anarchy. Lord Minto will have to act all the more drastically because he is acting late. It is the penalty of mildness that it brings the mild ruler to a position where he must be doubly severe + + + What native assistance in this enterprise will Lord Minto receive from the newly elected Counsellors of the State, or the "educated classes" which they represent? Much will hang thereon."

Occasion arises when one has to exclaim—Oh! save me from my friends. False friends are worse than open enemies. It is the party-spirit, the intolerant, narrow and crooked policy that dictates the writers like the one quoted above, to pose in as self-constituted counsellors of the State. They would not credit the Government with ordinary prudence and think that they are the custodians of all sense. What the "newly elected counsellors of the State" did to help the Government can be best proved by the utterances of the Viceroy himself.

At the conclusion of the debate on the Press Bill His Excellency said— "This is the first great measure which has been dealt with by the new Imperial Council, and I congratulate the Honourable Members on the thoughtful tone of the speeches to which we have listened, and though some exception has been taken to the nature of the powers conferred upon Local Governments, I would ask Honourable Members to bear in mind that in framing the Bill, the Government of India has had to consider, and to meet as far as possible, very consider-

able diversities of public opinion. We believe that the Act as now passed avoids unnecessary and irritating interference, and at the same time affords ample machinery for dealing with the evil it is intended to meet. The causes which have rendered legislation necessary were so fully and ably explained to you by Sir Herbert Risley on Friday last and were so eloquently laid before you by the Honourable Mr. Sinha to-day that I need not attempt to repeat them to you. I would rather draw your attention to the political importance and significance of to-day's discussion. The members of this greatly enlarged Council, thoroughly representative of Indian interests, have passed what may be justly called a repressive measure, because they believe with the Government of India that that measure is essential to the welfare of this country. In so doing they have furnished the proof which I have always hoped and believed that they would furnish—that increased representation of Indian interests and communities would not weaken, but would greatly strengthen, British administration."

Let the silly critics read the above in proof of the "native assistance" accorded to an admittedly repressive measure when such a measure was considered necessary.

ଅଗ୍ର ମା ମେ ମାସରୁ ଅକୋବର ମାସ ଯାଏ ଲଣ୍ଡନ ନଗରରେ ଜାପାନି ଇଂରାଜ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେବ । ଶୁଭର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଯୋଗ ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସଂକଳ୍ପ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏକ ବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରାୟ ଦେବେ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପତା-ଇବେ ସେମାନଙ୍କର ଜାଣିବା ଦାରଣ ବସ୍ତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଳା ଚଳିତବା ଗଜେରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

※—※

ଗଜ ଉପସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ଦଳିତତା ବ୍ୟବହାର-ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଭରକ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପଦ୍ମାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୭, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୧୦୭ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୮୮ ନାଏ ୧୨୧୨ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାୟ କର ଅଛନ୍ତି । ଏସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରେଣୀ କ ୪୨ ଶ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛି । ପଦ୍ମା ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଜଣା ନାହିଁ । ସାହାଦେଇ ଏବେଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପର୍କ ଦେଲେ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

—※—

ଗତ ବା ୫ ରଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-ହରେ ଶୁଭରରେ ସେଲେଗ ସେଗରେ ମୁରୁ ୧୪୧୪୪ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଏକା ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶର ଅଧ ୨୨୦୮ ଥିଲା ଓ

ମହାକରେ ୨୭୫୫ ଏବଂ ବଙ୍ଗରେ ୧୨୦୧ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ୧୮୮ ଘଟିଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବନେମରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହଠାରୁ ମୁରୁ ବଢିଥିଲା । ପୂର୍ବସପ୍ତାହର ଯୋଗ ଅଧ ୧୨୭୫ ଥିଲା । ଶାଓ ବଜାରରେ ଏ ସେନା ପୁଣି ମାତ୍ର ବାରି ଜଣାଯାଏ ।

—※—

ବଙ୍ଗ ଶିଳାକରଣର ଗ୍ରାମରେକୃତ ମହାସମ୍ମାନ ମାସ ବା ୨୭ ରଖରେ ବଞ୍ଚିଯିବ ଦେଉ-ଅଛନ୍ତି ବ ଦେବେବ ବଙ୍ଗଳା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ-ସଙ୍ଗେ ମାତ୍ରମିଲିତ ବଙ୍ଗଳା-କୃତ ଓଡ଼ିଆ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଉଚ୍ଚତମ ପାଠ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବୃନ୍ଦାବନୀଠାରେ ଏହି ଦୁଇ ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମୁରୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବାଲି-କାରେ ରହିବ ଥିବାରୁ ବଦଳେଇ ଦେବା-ରେ ସେହି ବାଲିକାରୁ ଉଠଇ ଦଥଗଲା ଏହି ଦୁଇ ପୁସ୍ତକ ଉଚ୍ଚପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏଣିକ ପଢ଼ା ଯିବ ନାହିଁ ।

—※—

ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଘୋଷଣା ପ୍ରକୃତ କୃତ ଉଚ୍ଚତମ ବ ଶ୍ରେଣୀକାଂସର ବଞ୍ଚାମାନ୍ତର ସଂକଳ୍ପକରା ଏବଂ ଶରସ୍ୱତୀ ଶିଳାରେ ଦେବେବ ପଞ୍ଚମପାଠ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦାରେ ମହା-ମାଲ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନେତେବର ବାହାଦୁରଙ୍କର ଯେ ସମକାମୀନ ଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତ ସିଂହଭୂମ-ଭେଷ କମିଶନର ଓ ଶ୍ରେଣୀଗଣରୁ କମିଶ-ନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମହାକମେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ସେସନ ଜଜ ସ୍ୱରୂପ ପରଖିତ ଦେବ । ଏଥିର ବସ୍ତା-ରିତ ନିସ୍ତମାବଳୀ ଗଜେରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

※※—※※

ସାରକ ଜିଲାର ଗୋଲଡ଼ନଗଞ୍ଜରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସାହୀ ଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନାପ୍ରସାଦ ସାହା ବାହାଦୁର ଓ ବାହାଦୁର ସୁଧ ବାହୁ ରଘୁନାଥ ସାହୁ, ୫ ୧୨୦୫୨ କା ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଜମା କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଉତ୍ସାହୀଙ୍କୁ ବର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ ୯ ୧୮୫୯ କା ଉତ୍ସାହ ଛାଡ଼ା ଦେବା କାରଣ ସେହି ଅସୁର ୩ ଶ୍ରେଣୀ ମୌଜାର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କର ଅଛନ୍ତି । ମାଲ୍ୟ-ବର ବଗୋବର ଏହି ବଦାଦାତା ସଦାଞ୍ଜେ ଦାଦାମାତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

—※—

ପୁଣିପୁର ସେକ୍ସଅଫିସରେ ଗତ ମାସ ୩୧ ୧୨୦୫ରେ ମାଲ୍ୟବର ବଙ୍ଗାସୁ ଶେଲେଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମିରଥଦ୍ୱାରା ଅଲକ୍ଷ ମେମ୍ବର ଛବୀ-ଚର କରବା ଦାରଣ ପ୍ରତିକ୍ଷି ମନୋମତ

ଦରଦା ବସ୍ତୁରେ ଏକ ତାହାଙ୍କର ମନୋମତ
ମତେ ମାତ୍ୟବର ସମ୍ପଦ ଉପସମ୍ପଦକ୍ଷତ୍ୱ ଶାନ୍ତା
ଶିଳ୍ପର ଗୁଣଗଣର ଓ ଶେଷତାମୟ କରୁନମାତ
ପଞ୍ଚରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ ସମ୍ଭବ ସୁଦ୍ଧା ଦେବାକ ସମ୍ପଦେ
ଚତୁରୁ ଦରଦାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ୟ-
ବର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମନୋମତ ସ୍ୱଚ୍ଛୁ କର ରୂପ-
ଅଗ୍ନି ଯେ ସମ୍ପଦ ଉପସମ୍ପଦକ୍ଷତ୍ୱର ନିଦା-
ତତ ଅଦୈବପ୍ରକାରେ ଦୋଇଥିବା ର ଦୌଣ୍ଡି-
ଦେହୁ ତାହି । ଅତଏବ ସେ ବ୍ୟସନତେ
ନିଦାତତ ଦୋଇଥିବାର ଦରଦତା ମନେକରେ
କହାପତ ବାହାର ପଛ ।

ଏତ ସୋମବାର ସରସ୍ୱତୀପୁରା ତତ ତର-
ଦତାର ମହାଦାଳୀ ପାତପାଳାରେ ସରସ୍ୱତୀପୁରା
ଦୋଇଥିଲ । ସତ୍ୟାଳ ଦସବସ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ-
ପାଠ ଓ ପୂଜା, ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ସ ୧୧ ଦାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କୁମାରମାତଙ୍କର ମୌଖିକ ପ୍ରୋକ୍ତ ଅବର୍ତ୍ତନ
ଦୋଇଥିଲ । ମଧ୍ୟାହ୍ନେ କୁମାରମାତେ ପ୍ରସାଦ
ପାଇଥିଲେ ଏବ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଉପାସନା ଓ
ସ୍ତବ ପାଠ କରୁଥିଲେ । ଏକତ ସଙ୍ଗୀତ ମିଶ୍ର-
ଲୟସାହୁଦ୍ୟପତ୍ରା ଚରୁଥିଲେ ଏବ ଅହରଚୋ-
ଲରେ ସଙ୍ଗୀତମନସ ଦୋଇଥିଲ । ଦମରର
ରୁଦ୍ର ବାସୁଦ ଓ ବାଦନମାତେ ତହିଁରେ
ଶ୍ରେଣ ଦେଇଥିଲେ । ବନ୍ଧ୍ୟାତ ମୁଦନୀ ବାବୁ
ଉପେନ୍ଦ୍ରଲର ବସାଦ ସଙ୍ଗୀତକରୁଣତା ଦେବା-
ଇଥିଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ ତତ୍ରା ପ୍ରସଙ୍ଗମାତର
ତାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । କଲିତତାରେ ତହିଁର ବ୍ୟସନତ
ଅଦୈବୀତ ଦେବାର ଶୁଣି ଅତରୁ ଦେଲୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତର ଉଲର ମତ ଦସମ୍ପର ଶାସର
କେ ମୁରୁ ତାଲିକା ଯଥା

କ୍ରମ	ନମ୍ବ	ମୁରୁ
କଟକ	୧୧୭୧	୫୩୧୫
ବାଲେଶ୍ୱର	୩୧୫୭	୨୮୧୭
ପୁରୀ	୩୧୨୫	୨୮୨୩
ସମ୍ବଲପୁର	୨୫୨୫	୧୨୧୫

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଓଲଉଠାରେ କଟକରେ
୫୫ ଓ ପୁରୀରେ ୧୫୮ ଏବ ଦସ୍ତୁରେ
ପୁରୀରେ ୫୫ ମୁରୁ ଦୋଇଥିଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଓଲରେ ଏ ସେମ ଦସ୍ତୁର ପ୍ରକୋଷ କ ଥିଲ ।
ସର୍ବଶେ ମୁରୁର ପ୍ରକାତ ତାଲିକା ଦ୍ୱିର ଥିଲ ।
ଲେକସଙ୍ଗାପ୍ରତି ମୁରୁର ଅଦୈବୀତ ସମ୍ବଲ-
ପୁରରେ ସଦାପେଶା ଶିଶା ଯଥା ସତରସ ୨୫
ଓ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ସଦାପେଶା ଅଧିକ ଯଥା ସତରସ
୩୫ ଥିଲ ।

ଏ ତଦର ତଲେନ ଓ ସୁଲକ୍ଷଣମାତେ
କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାତରେ ମତ ସୋମବାର ଗଞ୍ଜମାତେ
ସୁରସ୍ୱତ ପ୍ରକାପୁରା ରଥାସମାସେଦରେ ବା
ବର୍ଷତର ଦରୁଥିଲେ । ଦୋଶୁ ନମକ୍ଷଣସଞ୍ଜ
ଓ ପଦ୍ୟ ବନ୍ଧା ଦେଇଥିଲ । ତହିଁରେ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭିମତରେ ବୁଧା ବ୍ୟୟ ଦେବେ
ଦୋଇଥିଲ ଅତ୍ୟାସରେ ବୁଧାସାଏ । ଶୁକ୍ଳ
ପକ୍ଷରେ ଏହା ସୁମତ ଦେବ । ଅମ୍ବୋମାତେ
ସୁଦ୍ଧାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଦସ୍ତୁଅହିଁ ସେ ସୁଦ୍ଧା
ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷରେ ପ୍ରକାମାତୃକାଠାରୁ ଦେବତ
ଦୁଅତ ତରମ ପୂଜା ହୁତଦର । ନିତାନ୍ତ ପ୍ରକାମା
ପୂଜାରେ ମନ କଲେ ସତର ସୁଲକ୍ଷଣ ଏକଶେ
ମସି ମୋଟିଏ ପୂଜା ଦଲେ ଏଦତା ବଢ଼ିକ ଏବ
ବ୍ୟୟ ଲଦବ ଦେବ । ଯୌଦାର୍ଯ୍ୟଲର ସଦା-
ପେଶା ଅଧିକ ଲର । କିନ୍ତୁ ପୂଜା ତହିଁର ପ୍ରକ-
କ୍ଷିତ କିନା ଅଦୈବୀତ ଦେବ ।

ତରଦତା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସ୍ୱର ଅରରର ପ୍ରଥମ
ପଦ୍ୟା ମତ ତାଦୁଏଶ ମାସରେ ଦୋଇଥିଲ
ତହିଁର ପତ ବାହାରଥିଲ ଏବ ଓଡ଼ିଶାର
ସେହି ପ୍ରକାରେ ସମତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସେମା-
ତଙ୍କର ତାମ ମତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାସ ଦରଅହିଁ
ଦେବତ ବାଣୀରତର ପାଲଟ ଶୁକ୍ଳା ଓଡ଼ିଶାର
ସତର ପକ୍ଷଣୀ ଯାସ ଦରଅଛନ୍ତି । ଏ ପଦ୍ୟ
ଶାରେ ସଦାସୁକା କ ୨୧୮ ଶ ଉଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ତ ୨୩ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧ-
ନରେ ଗ୍ରାତ ପାଇଅଛନ୍ତି । ତରଦତା ଉପତ
ତଲେନ ସଦ୍ୟୋର ପ୍ରାକ ଅଧିକାର ଦରଅଛୁ ।
ପାସ ତରସୁବା ୨୧୮ ଜଣ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଉପତ
ଦଲେନର ୧୧୨ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସ୍ୱ ଦଲେନର
୩୫ ମେଟ୍ରିପଲିଟେ ଦଲେନର ୧୧ ଓ ତତା
ଦଲେନର ୨୧ ଶିଳ୍ପ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦଲେନର ପାସ ସଦ୍ୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଟେ ।
ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଦେସରଦାଶା ଉପତ
ଦଲେନ ସରଦାଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସ୍ୱ ଦଲେନ
ଠାରେ ଅବତତ ଦୋଇ ତାହିଁ ।

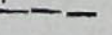

ସରଦାଶ ସଦାଦରେ ପ୍ରକାସ ସେ ବସ୍ତୁର
ଅବମନାକମାତେ ମେଳ ଦରଦାର ବସ୍ତୁର
ଗୁରା ବରଣମେବଦୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ମେଲ
ତାରଣ ଜଣାଶାୟ ତାହି । ମେଲପାମାତେ
ଦେବେଦ ବଜାର ଲୁଟି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ
ଦେବେଦ ପୁରସଞ୍ଚାନ୍ତ ଓ ଦୁରସର ପୋଡ଼ି-
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପର ଜଣେ ସଜକର୍ମଗୁଣ
ବୁରୁତର ଅପାତ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇଅଛ । ମେଲପା
ମାତଙ୍କର ଅହ ଦେବତ ତାନ୍ତ ଓ ବାଉଁ ପାମେକ

ଦମତ ନମକ୍ଷେ କ ୧୨୦ ବ ଅସ୍ତ୍ୟାସ ପୁରସ
ପ୍ରକର ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଅପା ଦୁଅର
ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ । ବସ୍ତୁର ସଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶାନ୍ତରତ ମୁଦାଲେନ ମୋଟିଏ ବନୋଡ଼ା
ତହିଁର ଅସ୍ତୁତତ ୧୩୭୨ ବନୋଇଲ ଏବ
ଲେକସଙ୍ଗାର ଉପେଶାମାତ ଅବମକ୍ଷ
(ସତର ଲଦବ) ଅଛନ୍ତି । ମେଲର ଦରଣ
ଏ ପକ୍ଷେ ଜଣାଶାୟ ଏବ ସେମାତଙ୍କର ପ୍ରକ୍ଷ
ରେ ବହୁ ଦୁଃଖ ସୁଲେ ତହିଁର ବହୁତ ପ୍ରକ
ତାବ ପ୍ରକ୍ଷ ବରଣମେବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଦେବ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ନମକ୍ଷେ ସାହାୟଣ ଦାତ-
ଦ୍ୱାବ ଗୁରୁତରାସାୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷବିଶ୍ରାନ୍ତ ତାମରେ
ସେହି ପାଣି ପ୍ରପତ ଦୋଇଅଛୁ ତହିଁର
ପତ ୧୧୦୧ ପାଇର ଦେସବ ବାହାରିଅଛୁ ।
ଏହି ଉତ୍ତରରେ ୨୮ ଲଗ ୧୦ ଦଳାର ବୋ
ଶକଦ୍ୱର ତ ୩୩ ଦରର ସରଦାଶ ବାଗଜରେ
ଲ୍ୟପ୍ତ ଦୋଇଅଛୁ । ଏ ବର୍ଷ ତହିଁର ସୁତ
ତ ୧୮୩୦ ବୋ ଏବ ଅଠମତ୍ତ ସଜାକର
ଦେବା ତ ୫୦୦୦ ବୋ ଅୟ ଦୋଇଥିଲ
ଏପରି ଅନ୍ୟ ପାଣିର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଏ ପାଣି ସଙ୍ଗରେ ମିଶିବାରେ ସଦାସୁକା ୩ ଲଗ
୧୨ ଦଳାର ବୋ ଅୟ ଦୋଇଥିଲ ମାଟି
ଦରରଜା ତଲର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସଦାପେ ୨୫ ଦଳାର
ବୋ ସାହାୟା ଦାନ ଶୁକ୍ଳା ଅଛୁ ବହିଁ ବ୍ୟୟ
ଦୋଇ ତ ଥିଲ । ସୁତରା ଅନେକ ବୋ
ବତ ପତକାରୁ ୩ ଲଗ ୨୦ ଦଳାର ବୋର
ସରଦାଶ ତ ୩୩ ବ୍ୟୟ ସୁଦର ଦାନକ ଶସତ
ଦୋଇ ପ୍ରାୟା ପାଣିରେ ମିଶିଅଛୁ । ଦୌଣ୍ଡି
ପ୍ରଦେଶର ଦୌଣ୍ଡିର ଦୁହୁତ ଦୁମିଶ୍ରରେ ଦୁରକ୍ଷ
ପତକାର ଗୁରୁତ ବବର୍ଣ୍ଣମେବ ସୋଷଣା ପ୍ରଭୃତି
ତତରେ ଏ ପାଣିରୁ ସାହାୟାଦଅସିବାଇ ନୟନ
ତାହିଁ । ମତବର୍ଷ ବୁହୁ ଅସୁତନରେ ଅତ୍ୟା
କ ପତକା ଦେହୁ ଉତ୍ତର କଡ଼ିଅଛୁ ।

ଏତ ତା ୮ ଉତ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ ସରର
ଅଧିବେଶକରେ ମଦାମାତ୍ୟ ବବର୍ଣ୍ଣକେତକର
ଲର୍ଜି ମିଥୋ ବାହାଦୁର ବଜାମାତ ତକାସତ
ବ୍ୟକ୍ତିମାତକ୍ଷ ମୁକ୍ତି ଦେବାର ଉକ୍ତା ପ୍ରକାସ
ଦଲେ । ସଙ୍ଗେ କୋଷ ଦୁବ ତହିଁର ଅଦେଶ
ସେମାତେ ଅଟେ ଥିବାର ଜେର ସମ୍ବଦକୁ
ପଠାସିବାରେ ସଦା ପ୍ରଥମେ ମତ ପୂର୍ବ ତା ୧୧-
ରକରେ ବାବୁ କୁଷ୍ଠକୁମାର ମଞ୍ଜ ତଲଦତାରେ
ସ୍ୱଗୁଦକୁ ଫେରଅସିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଛୁ
ସମସ୍ତେ ଅପଣା ୨ ବରକୁ ଫେରଅସି ଅସ୍ତ୍ୟାସ ବଦ୍ଧ
କୁଷ୍ଠ ଓ ଉରସାଧାରଣକର ଅତନ ବଦା

ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ତେଜ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମାନେ ସୁସ୍ଥ-ବଦାର କରୁଥିବାର ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କହୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱପ୍ନର ସତ୍ୟତା ଯଦି ମିଶା ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କୃତ-ଜ୍ଞବାଚନକ ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ଇଂରାଜୀଭାଷୀ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି କଥା ଅଧିକାର ମନ୍ଦିର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ତୁମ୍ଭେ ପଢ଼ିବାର ଦେବା ମନେ ପକାଇ ପଢ଼ିବା ସମ୍ପର୍କ ନାଶିବାମାନେ କାହା ସଂପର୍କରେ କିଛି ପ୍ରକୃତ ଉପାଦାନ ଓ ଦେଖିବୁ ।

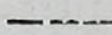

ଦେଲୀଫୁଲ ସମାପ୍ତ ତାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତିକି “ସେଠା ମୁଁ ସେହି ଅପାରତର ଉତ୍ତରମାନଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଉତ୍ତରମାନା ମଧ୍ୟରେ ଦେଲୀଫୁଲ ଭର ଲଠିଗ୍ରହ (Kendrapara Bar Library) ତାମରେ ଏକ ପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରତି-ଷ୍ଠା ଦେଇଅଛୁ । ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଉପମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଗୁଣ୍ଡାଏ ଅଠକ ପୁସ୍ତକ ଓ ପତ୍ରିକା ସଂଗ୍ରହ ଦେଇଅଛୁ ପରମ ପ୍ରୀତିକର ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷର ଉପକ୍ରମେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାମାନଙ୍କର ଯେପରି ଉଦ୍ୟମ ଓ ତେଜ୍ଞା ସେଥିରୁ ଅଣା ହୁଏ ଯେ ଅତିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରକୃତର ଉତ୍ତର ଶକ୍ତି ସାଧନ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମୂଲ୍ୟବାନରେ ଏହିପରି ଏକ ପ୍ରକାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ତେଜ୍ଞା କରନ୍ତେ କି ? “Labour brings its own reward” ଏହି ମହାବାକ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ କିମ୍ପାକ ସେମାନଙ୍କର ଅଣା ଉପାଦାନ ଅଧିକ ରଖିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଅନୁ-ମାନେ କିବେଳେ କିଛି କି ଉତ୍ତରମାନେ ମୂଲ୍ୟବାନକୁ ବାର ଲାଭକ୍ରେଣର ସମ୍ପର୍କରେ ସମବେଦ ତେଜ୍ଞା ଓ ଯତ୍ନରେ ଅଧିକ ଉପକ୍ରମ ଦେବ ଏବଂ ପରମ୍ପରା ସଦାନୁଭୂତି ଓ ସମ୍ବୃଦ୍ଧିବାଦୀ ବଢ଼ିବ ।

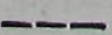

ସମ୍ବଲପୁର ହରିଦେଶରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ଗର ସହର ପାଠକୂଳର ଗତ ତା ୨ ଚଣ୍ଡ ଗୁରୁବାର ଗଣ ୨ ଟା ସମୟେ ପାଟଣାର ମହାଶକ୍ତୀ ଦଳ-କ୍ଷେତ୍ର ସିଂହ ଦେବ ପ୍ରମୁ ବ ୩୦ ଶି ବସୁଧରେ ଉଦ୍ୟମ ପରିଚାଳନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୁର୍ଗ-ମାଦରେ ପାଟଣାର ଗଜକର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଓ ପ୍ରକାରଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଏହା ଦୂର୍ଗମାର ବସନ୍ତ । ଏହାଙ୍କ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମହାଶକ୍ତୀ ସମ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ବନ୍ଦୁକ ମୁକ୍ତରେ

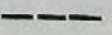
ଅସୁବିଧା ଦରବାରେ ବାହାଙ୍କର ପିତୃବ୍ୟ ଦଳକ୍ଷେତ୍ର ସିଂହ ଦେବ ସିଂହାସନ ଶେଷ କରୁଥିଲେ । ଦଳକ୍ଷେତ୍ର ସିଂହଦେବ ଶୈଳତ୍ୟ ଓ ପିତୃବାଚନାସଦ୍ୱାରା ସଦଳକ୍ଷେତ୍ରୀର ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିବାର ଅସାଧାରଣ ସୁଖ ଥିଲା ଓ ସେ ସୁଖିନି ଉତ୍ତରା ପ୍ରକାରକ୍ଷେତ୍ର ଥିଲେ । ବହୁ-କାଳୁ ବାବସେନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲେ ଏବଂ କରକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଳକ୍ଷେତ୍ରୀ ଯାତ୍ରା ଶେଷକର ବାହା-ଦୁରକ୍ ସହର ସାଧାରଣ କର ଦେଖି ଅଧିକ୍ଷିଲେ । ଶିଶୁର ବାହାଙ୍କର ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ବ୍ୟସନରେ ସୁନଗର ସାଦେବ ସିଂହାସନାଶେଷ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶିଶୁର ମୁଗ୍ଧକାଳର ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳକ୍ଷୟ ଏବଂ ନବଗଜାକୁ ଗାଦାୟ ଓ ସୁଖି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଅଧାରୁ ସଦୟୋଗୀ ବାବସୁରେ ମୁଗ୍ଧର ବାବସ ଏବଂ ସୁନଗରଙ୍କର ସ୍ୱେଷ ଶିଶା ଇତ୍ୟାଦି ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ।

କେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମୀ ତତ୍ତ୍ୱ ଏ ଦରକର ବନ୍ଧା ପ୍ରକାରେ ପୁଲକ୍ଷଣାଳୟର ଶେଳ ଦୋରଥୁଲ । ଶେଳ ବନ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ଯଥା ଦୌଡ଼ିବା, ରୁଡ଼ିବା, ବାଡ଼ି ଡେଉଁବା, ଜଳ-ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳସ ମସ୍ତକରେ ଦେଇ ଦୌଡ଼ିବା, ଦୌଡ଼ି ଟାଣିବା ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶେଳର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଜଣିବା ବାଲୁର ପୁଲକ୍ଷଣ ଥିଲା । ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ଲେଖିଛୁ ସାଦେବ ଏହି ଅଦ୍ୱୈତର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ବଳି ମଜ୍ଜିକ୍ଷେତ୍ର, ଶ୍ରୀସୁକୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନିଷିଦ୍ଧ, ପାତ୍ର ଦେଶ୍ୱ-ରସେତ ସାଦେବମାନେ ଓ କେତେକ ଦେଶୀୟ ପୁଲକ୍ଷ ବର୍ମାଣ୍ୟ ବନ୍ଧୁପତି ଥିଲେ । ଇତ୍ତ-ସେଣୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ଲେଖକର ଜଳ-ପାତ୍ରକର ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋରଥୁଲ । ଦବା ଦୁର ପ୍ରଦରଠାରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେଳ ଦୋର ଥିଲା ଏବଂ ପୁରସ୍କାର ବନ୍ଧା ଦେଇ ପ୍ରାୟ ଗଣ ଦାଦା ବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେଲ ସନ୍ଧ୍ୟା-ବେଳେ ଅବସକାଳ ଦୋରଥୁଲ । ପୁଲକ୍ଷ-ଗାଳକ୍ ସଙ୍ଗେ ଜେଲର ପଦସବାଳ, ପୁଲକ୍ଷ ଏବଂ ସାଦେବ ପିଲମାନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଗୁଣ୍ଡା ଦୋରଥୁଲେ ଓ କେତେ ଜଣ ସୁଲ ପିଲ ମଧ୍ୟ ବାଜରେ ଜଣି ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ପୁରସ୍କାର କରଦ ବନ୍ଧା ଥିଲା ଓ ବହିର ପରମାଣ ନିବାନ୍ତ ଜଣା କ ଥିଲା । ଅନେକ ଦର୍ଶକ ଦୋରଥୁଲେ । ଏହି ଶେଳ ସୁନ୍ଦର ସନ୍ଧ୍ୟାସୁରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଓ ପ୍ରୀତିକର ରୂପେ ସମାଧା ଦେବାର ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ଦ ଲାଭ କରୁଥିଲେ ।

ଦଳକ୍ଷେତ୍ର ଦୈନିକ ହରବାଦରେ ଗଜ-ଦୋର ସଞ୍ଚିତ ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦୋରଥୁଲରେ ବହିର ପ୍ରଥମ ମାରଦତରଣ ଦାସ ମାଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶଦାସ ମୋଦକମା ଉଲ୍ଲୁସୁବାର ପାଠକ-ମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । କେ ଶକ୍ତୀର ଦଳକ୍ଷେତ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ମାଙ୍ଗ-କ୍ଷୁଣ ମୋଦକମାକୁ ବିଭୁର ଦର ଗତ ପକ୍ଷର ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ଅଧିକି ଦସ୍ତବ୍ୟ ଅଠକ ଧା ୧୨ (କ) ଗରେ ଦୋଶୀ ପ୍ରମାଣ ଦର ଏଦର୍ଶ ଚିଠି ପରମ୍ପରା ସହର କାବଦ୍‌ଗ୍ର ଦେଲେ । ଅସମୀ ଦାଉକୋର୍ଟରେ ଅଧିକ ଦରିବା ବାବସ ଦସ୍ତ ବଳମ ପ୍ରାଥମା ଦର-ଅଛି । ଗସ୍ତ ୧ ୩୩ ଗ୍ର ପ୍ରକାଶ ଦାଉକରେ ଲେଖାଅଛି । ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଣଣ ପରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ ଦାଉକ ବାଦା ଦେଇ ଅବଦଳ ପ୍ରକାଶ କ ଦରିବାଦାରଣ ଅନୁସେଧ କରି କହିଲେ କ ସମ୍ପରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ସେଇ ଅପତ୍ତିକର ଅଂଶ-ମାନ ଉକ୍ତ ଦୋରଥୁଲ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥର କରୁକ ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଏହାର ନିଷେଧକ ମର୍ମ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ଅପତ୍ତିକର ଲେଖା ସେଇ-ମାନେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ଅପାରକରେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ନୁହ ରହି ଥାନ୍ତି । ସମ୍ପୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ପଢ଼ି ସାଧ୍ୟାକ ଦେବେ ସୁବନ୍ଧ ବାଦା ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥର କରୁକ ନ ଦୋର ପ୍ରକାଶରେ ଅନୁକୂଳ ଦେବ । ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନ ଦଳକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନଳ ବୁଝିବା ସାଦାସ୍ୟ କରେ ମାତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠ-କର ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିଲୁ ।

କ ୨୦୨୨ କ ଦେଲି ଦଳକ୍ଷେତ୍ରୀ ସଦ୍‌କ ନିମନ୍ତେ ଦାଉକୋରରେ ବାଣଣ ଅନୁକାଶ ଶେଷକରେ ଦୋର ଅନେକ ଗର ସହର ଦାଠ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧୩୨୦ ଲକ୍ଷ-କୋ ମତ ଦୋରଥୁଲର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା-ଅଛି । ଏଥିରେ କେତେ ଲୋକର କେତେ ଯତ୍ନ ଦୋରଥୁଲ ଅଦାୟାସରେ ବୁଝା ଯାଉଅଛି । କେତେଲୋକ ଦାଠ ବ୍ୟବସାୟ କମା କରୁଥିଲେ ସେମାନେ କମା କମ୍ପାନିର ସାଦାସ୍ୟରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ରୁଣ ଉଦ୍ୟାଦଦ୍ୱାରା ଗୋଲକ୍ଷ କର୍ମଣ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ସୁଦର୍ଶର ଅରମ୍ଭ କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ଅନୁକାଳରେ ବ୍ୟବସାୟ ନାଶ-ଦେବ । ମାତ୍ର ବ୍ୟାପାର ମୁକ୍ତକାଳୀପ୍ରସନ୍ନ ବୋଷକ୍ ପ୍ରକାଶ ଦୋରଥୁଲର ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ବହୁ-ଦାଉର ଦୁର୍ଭାଗା ପୁସ୍ତିକା ଓ ଦୈନିକକ ସଦାକ ସହର ଥିଲା ଓ ଯାଦା ସେ ବସନ୍ତଦ୍ୟା-

ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶ୍ରୀମତୀର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଶୁକ୍ତି
 ଦେଇଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ସେତିକିଆରୀକୁ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ୍ୟର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଏହି ସତ
 ଚୌଶସିମତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବୀର ଉପାସ୍ୟ ଦାହିଁ ।
 ପ୍ରାଚୀନକାଳର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅସ୍ତାସ୍ତ । ସରଦାଂସ ଦମଦଳଦଳ ଅଳ୍ପ ନିରା-
 ଲବା ସତୀକ୍ଷଣେ ଅଧିକ୍ଷିତେ । ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ
 ଉଲ୍ଲୋଚ ପ୍ରଦାନ ଅବଦେଶା ନିରାପଦ ହେ-
 ଚେତ ବୁଦ୍ଧିର ବୁଦ୍ଧାଣ ଶୁଣାଯିବାରେ ହଲ-
 ଚିତା ମିତ୍ତନସିପାଳ ନିମିତ୍ତକରମାଧ୍ୟକ୍ଷର ଅନୁ-
 ରୋଧମତେ ବଙ୍ଗ ନବଶ୍ରୀମେଷ୍ଟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁ-
 ସଂକଳ ହାରଣ ଗୋଟିଏ ଭମିତୀ ନିସାନ୍ତଅସିନ୍ତ
 ଏକ ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଭମିତୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଦୈଠକରେ
 ସଂକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବଦନ୍ତର ପତ ଅନୁ
 ହତରେ ଜଣାଯିବ ।

ବାବୁ ମୋହନମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଯାକପୁର
 ଅହାରବର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଓଷାଳ, ମିତ୍ତନସି-
 ପାଳିତର ଶୁଭଚେତ୍ସୁଲମେତ, ଅନିରେଣ
 ମାତ୍ତେଷ୍ଟ ଓ ଦାୟପୁରର ଏଃ ସେକେଟେଣ
 ଆଉ ଉକ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟମାତ ବସେଷ ଦକ୍ଷତା ସହଜ
 ନିବ୍ୟାହ କରୁଥିଲେ । ଗତ ବା ୧୯୧୦ ମଙ୍ଗଳବାର
 ସେ ମିତ୍ତନସିପାଳ ବେଦସ୍ୟ ଅକ୍ଷେପମେଷ୍ଟ କର,
 ବାକୁ ଯାଉ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ଅପଣା ଘରେ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ଅଭିବ ସାର ସଫି ଘ ୧୦ ଘା ସମୟେ ଦୈଠକ
 ଶାଢାରେ ଏକଜଣ ମତେଲର ଅଧି ଦେଖି
 ସ୍ଵଦସ୍ତରେ ତାହାର ନଦୀବ ଚିଠା କରୁଥିବା,
 ସମୟେ ତାଙ୍କର ଶରୀର ବହୁତ ଅସୁସ୍ଥ ଦେବାରୁ
 ରେଣା ବଳ ତତ ସମସ୍ତ ଦାମଜ ସଫି ଗୋଟାଇ
 ତେତସ ମଧ୍ୟରେ ବସ୍ତୁ ସେହିଠାରେ ଗତପତ
 ବେଦୋସ ଦୋଠଗରେ ଓ ତାଙ୍କୁ ଧରଧର ଭର
 ଘର ମଧ୍ୟକୁ ଚେତ ଗଲେ ଏକ ଅଜ୍ଞ ତାଙ୍କର
 ଦୋଷ ନ ଦୋଇ ପରଲୋକପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲ ।
 ମୋହନ ବାବୁ ସହସ୍ରାହର ଶାନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ଏକ
 ଅମାତ୍ୟର ଲୋକ ଥିଲେ ସେ ବସେଷ ଦକ୍ଷତା,
 ସହଜ ବହୁତାଳ ମିତ୍ତନସିପାଳିତର ଶୁଭସ୍-
 ଚେତ୍ସୁଲମେତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ତର ଅଧିକ୍ଷିତେ
 ଓ ସାଧାରଣ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଜଣେ ଅଗ୍ରଣୀ
 ଥିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅବଦୃଶ୍ୟକନିତା ସମସ୍ତେ
 ସ୍ଵେଦ ଓ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ଅଦୃଶ୍ୟ
 ମୁରୁରେ ଗାଉଁର ବାବଂସ୍ୟ ଲୋକ ବସେଷ
 ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତିକାଶୀ ବହୁଲୋକମାତେ
 ଶବ ସହଜ ସୁପାଳ କୁମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଉଥିଲେ ଓ
 ମିତ୍ତନସିପାଳିତର ଚେତ୍ସୁଲମେତ ଓ ସବ ତ
 ମାତ୍ତେଷ୍ଟ ସମୁକ୍ତ ବସ୍ତୁପୂର୍ଣ୍ଣତର, ମୌଳିକ ବାଦ-
 ଦୁର ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କର
 ସମାତ ନିମନ୍ତେ ନୃପସିପି ଅଦାଲତ ସବତରକତ

ବସେଷ ଏକ ଦାୟପୁର ବା ୧୯୧୦ର ବୃଷବୀ
 ହତ ବଳ ଦୋଇଥିଲ । ମୁରୁ ସମୟରେ ତାଙ୍କର
 ବସ୍ତୁ ବ ୫୭ ଟ ଦୋଇଥିଲ ।

ଏ ଜଳର ପ୍ରାୟମେଷ୍ଟ ବଦ୍ୟାଲମ୍ବର ଅବଧାତ
 ମାନେ ଜଳବାତରୁ ନିବର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ନିତା
 ରୁ ମାଧକ ଅଠଅଳାଠରୁ ଦୁଃଖେଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ପାଠଶାଳାର ଅବଧାତମାତେ
 ଅଠଅଳା ନା ବାରଅଣା ନିରାପଦ ନିବକ୍ତ ଉକ୍ତ
 ବେତତ ପାଉଥିବା ଦେବୁ ପାଠଶାଳାମାତେକର
 ଛାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଦେଉ ନ ଥିବାକୁ ତନେକରେ
 ସ ଦେବ ମତୋଦୟ ବାହାକୁ ଦୁଇ ଟଙ୍କା କର
 ବାର ମତସ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଅନେମାତେ ଅବଦତ
 ଦେଲୁଁ ସେ ଠୋ ସୁଲ ନିକ୍ଷେପରେକର ମଧ୍ୟ
 ସେହି ମତ । ଅବଦ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କାରୁ ଉପାବେତତ
 ପାଉବା ନିକ୍ଷେପ ଅସିଅସ୍ତୁ ଏବଂ ଏପତ ତାମ
 ମତ ବେତତ ଦ୍ଵାର ଦେବଳ ଟଙ୍କା ଦେଖାଇ
 ଅଥବା ମତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଏ ଦାହିଁ । ଦେଲୁ ଦୁଇ
 ଟଙ୍କା ବେତତ ବଲବେତତ କଲ ମଧ୍ୟସ୍ତ ଦେବ
 ଦକ୍ଷତା ପାଠଶାଳା ମଧ୍ୟକୁ ସହସ୍ରାହର ଉଠିବି
 ଏକା ମଧ୍ୟ ଉପିତ କୁଦେ । ଅନେମାତେ ଶୁଣିଲୁ
 ସେ ଟଙ୍କା ଏ ନିରଣ କର ଶସା କଟି ଅକ୍ଷେପ
 ପାଠଶାଳା ରଖିବାର ବଳ ବରୁର ବତଥିଲେ ।
 ଏ ବରୁର ମଧ୍ୟ ଅନୁମାତକ ମତକୁ ସେଦେନାହିଁ ।
 ଅନୁମାତକ ସତ୍ତମତରେ ପ୍ରଦେଶ ଛାମରେ
 ଗୋଟିଏ ନେଟାଏ ବଦ୍ୟାଲମ୍ବ ରଖାଯାଉ ଓ
 ଅବଧାତମାତକୁ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ବା ବଦୃକ ବେତତ
 ଦିଆଯାଏ । ଶିକା ବରୁଗରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଦା
 ବଶ୍ୟତରୁପେ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟକ ସବନିକ୍ଷେପ-
 କେ ଓ ନିକ୍ଷେପଟି ପଶ୍ଚିତ ଅଛନ୍ତି । ପୂବାପେକ୍ଷା
 ସବନିକ୍ଷେପକୃତକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକା ଦୋଇଅଛି ।
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେତ ଜଣକୁ ବାହାର
 ତର ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବେତମାତ ଅସୁବଦ୍ୟ
 ଦେବ ଦାହିଁ ଏକ ସ୍ଵଜଦରେ ପାପଶାଳାର ସଂଖ୍ୟ
 ନେତା ଅଥବାତ ଶତମତ ଅନେକ ଶ୍ରଦ୍ଧ
 ଶିକାବାତ କରୁପର ଯାଉବା ବଦନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ
 ବଦ୍ୟାଲମ୍ବ ଥିଲେ ଯଦା ବର୍ତ୍ତମାନାକ ଦାର୍ଯ୍ୟର
 ପ୍ରୟୋଜକ ଦେବ ? ଭରସା କରୁଁ ଜଳବୋର୍ଡ-
 ର ସଦ୍ୟମାତେ ତଦ୍ୟତରୁ ବ ଏଥର ବରୁର
 କତରେ । ବରବର ଦୋଇ ତାମ ସାଉବା ପଠ
 ଏଥରେ ତତତ କହିଁ ।

କବଦ୍ୟାପାତେ ସୁଖ୍ୟ ବସାଘର ଅଇତ
 ପ୍ରଚେତ ଅଛି । ଜଣେ ଯାଣି ସେଠାକୁ ଯାଉ
 ୧୩୨ ମାସ ରହୁବାର ପ୍ରଚେତ ନିଶଚ ଘରେ
 ଥିଲ । ମାତ ବୁଦ୍ଧସାମୀ ସେଘରେ ଯାଣି ରଖିବା
 ଦାରଣ ଲାଭସେକ୍ଷ ଦେଇ ନ ଥିବାଦେବୁ

ବାବା ଉପରେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବାରୁ ସେ ଦାୟ
 ଦୋର୍ତ୍ତରେ ମୋସକ ତରନ୍ତେ ବରୁରପତ
 ବୃକ୍ଷେତ ଓ ବାବପ୍ରଦ ମତୋଦୟମାତେ ବାବା
 ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ କର ସ୍ଵୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ
 ଚୌଶସି ଲୋକ ଅପଣା ଘରକୁ ଫେରିବାର
 ନିଜା କର ଧର୍ମଦାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଗର୍ଥ ପ୍ରାୟକୁ ଗଲେ
 ବାବାକୁ ଯାଣି ବୋଲିଯିବ । ଯଦ ଦେହ
 ମଦକା ଅଣାରେ ବଦାରସକୁ ଯାଏ ସେ ଯାଣି
 ଦୁଦେ ମାତ ସେବେ ଦେହ ଦେବେତ ବର୍ତ୍ତ
 ଉତ୍ତରୁ ଫେର ଅସିବାର କାହାକର ମଜ୍ଠାକୁ
 ଯାଏ ଦେବେ ବାବାକୁ ଯାଣି ବୋଲିଯିବ ।
 ସତରୁ ଯାଣି ଦେବା ସତାଣେ ଦେବେତାଳ
 ଦାମ କତବାର ପ୍ରୟୋଜକ ବାବା ପ୍ରୁର କରବା
 ଚିଠି । ଅଇତ ସେପର ଦୋଇଅଛି ବର୍ତ୍ତରେ
 ଅବଦ୍ୟ ବସାଘର ବାଲକର ପାର ଦେବାର
 ଉପାସ୍ୟ ନାହିଁ ମାତ ସେତ୍ତମାତେ ବର୍ତ୍ତେ ରହନ୍ତି
 ବାବୁ ଯାଣିସୁରୁପ ବଣ୍ୟ ତଲେ ତେନା ଚିଠି ।
 ପକ୍ଷାତରେ ତାଣିଆମକୁ ମଦକା ଅଣାରେ ପିବା
 ମଧ୍ୟ ଧର୍ମ ସାଧକ । ଏକ୍ର ପ୍ରଲେ ସେତ୍ତମାତେ
 ମୁରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାସ କରବେ ସେମାତେ ଯାଣି
 ନ ଦେବାର ଦାରଣ ବଜ୍ର ବୁଝାଯାଉ ଦାହିଁ ।
 ପଲବଟ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଦେବେତାଳ ରହରେ
 ଯାଣି ଦୋଇ ଦେବ ବହୁତ ତନେଟା ଅଇତ
 କ୍ଷୀର ଦେବା ଉଚିତ । ସେତ୍ତମାତେ ମାସକକୁ
 ଉକ୍ତ ନାମ କରନ୍ତି ଯାଣି ବସାଘର ବାବୁ
 ଯୋଷାଏ ନାହିଁ ଏକ ସେମାତେ ଅପଣା ସ୍ଵପ୍ନ-
 ପ୍ରଳ ବାଧଦୋଇ ଦୁକ୍ତି ରଖନ୍ତି ଓ ତଲବା ମତ
 ଘରେ ରହନ୍ତି । ମାତ ବଦ୍ୟାଲମ୍ବ ସେତ୍ତ-
 ମାତେ ରହନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଇଥଳ ଦାଳ ମାତ
 କହ ଧର୍ମଦାର୍ଯ୍ୟ ତର ବୁଲିଯାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଓ ସେମାତେ ଅପଣା ସ୍ଵପ୍ନ
 ବ୍ୟାନ ପ୍ରଳ ଦୁକ୍ତି କ ରଖିବା ବନା ରଖିବାର
 ଅଣା କହ ନ ଯିବାକୁ ସବଦାର ତାଙ୍କର ଚିଆ
 ଦଗର ବୁଝା ନିମିତ୍ତ ଅଇତ କତବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।
 ଏକ ଅଇତ ମତେ ସେହିମାନେ ଯାଣି ବୋଲ-
 ଯିବେ ମାତ ଦାୟଦୋର୍ତ୍ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ତର
 ଅନେତଦୁର ବଦତ ଗଲ ।

ନିଗନ୍ତ ବରୁରର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ।
 ଅନୁଦନ ତଲେ କଲକବାଠାରେ ମଂଗଳ
 ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ସମୁପସ୍ତରୁ ସେଇ ବାଟିକ
 ଗୁଣ ଦୋଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତରେ ପରପର ବଦଅ.
 ନିଯାୟୀ ବରୁରପତ ଓ ଅଇତ ବ୍ୟବସାୟୀମାତ-
 କର କଥା ଉଥାପିବ କେବାକୁ ଅନୁମାନକର
 ସକାଷ୍ଟ ବଲକବା ଦାୟଦୋର୍ତ୍ତର ପ୍ରଧତ ବରୁ-
 ରପତ ସରୁ ଗରେଦେ କେଦୁଦୁସ ମତୋଦୟ
 ସେତ୍ତମନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ବାବା ସକଳବସ-

ହୁଏ ଏବଂ ପ୍ରମାଣିତ ଥିବାରୁ ଅନୁମାନରେ ବହିଷ୍କୃତ
 ପାଠକମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଅର୍ପଣ କରୁଅଛୁ । ବହୁ
 ମହୋଦୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଶାସନ ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ
 ସୁବାସପଦରେ ସାର ବଥାନାନ କହି ସେମାନଙ୍କ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦର୍ଶନ ଯାହା ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଗାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚଳେ । ତାହା ଏହିପରି " ଉତ୍କଳ-
 ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମାପତନ ଚଳ, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ
 ଚଳ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଧୁର ସଫଳ । ପ୍ରଶଂସା ଦମ୍ଭା
 ଚଳ ନା ଦୌରାନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ପଦାନ୍ତର
 ନାହିଁ । ଦେଶର ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଦାମ୍ଭିକ ବା ଦୈନନ୍ଦିନ ଧରଣ ନାହିଁ । ପଦ-
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବଂ ନିମନ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ
 ରୁମ୍ବେମାନେ ସମାଜ ମାତ୍ର ଶିଖାନ୍ତର ସହୃଦ
 ଶମ୍ଭବପଦେଶରେ ଦେଲେ ସଦାଧା ତାହା
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟେ । " ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ ମହୋଦୟ
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ସୌଜନ୍ୟ ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ-
 ମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଗୁଣ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କର
 ବସନ୍ତ ରକ୍ଷାକରଣ ଏବଂ ମନଶ୍ଚିନ୍ତନଶ୍ରେଣୀ
 ତାଙ୍କର ମୁଖ ଅବର୍ତ୍ତନ କରୁନା ସଦାଶେ
 ବିଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଧୁରହିଁ ଦୃଷ୍ଟି-
 ଚମ୍ପ ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ—ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ ମହୋଦୟ-
 କର ଏବଂ ଆଶୁରକ ସୃଷ୍ଟିପରିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଅଦାମତ ଓ ଶାସନ ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀରେ ଶୋଭିତ ହୋଇ
 ରହିବା ଉଚିତ । ଉତ୍କଳବାସିନୀମାନେ ନିଃକ୍ରମା-
 ଚକର ନ୍ୟାୟର ଦୃଷ୍ଟିକ ନିରପେକ୍ଷ ବନ୍ଧୁର
 ଦେଖି ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଜଣ୍ୟ ସମପତ୍ନୀ ଚରଣା
 ସଙ୍ଗେ ଶାସନଦୃଷ୍ଟିମାନଙ୍କଠାରେ ସେଦେଶରେ
 ରେ ବନ୍ଧାବନ୍ଧା ରହିଅଛନ୍ତି । ସେଦେଶରେ
 ସେହି ବନ୍ଧୁର ନାହିଁ କିମ୍ପାନେ ଦେବଦାଳ ଉତ୍କଳ-
 ବାସିନୀଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅପଣା ଦେବ ନାହିଁ ।
 ସେହିଠାରେ ସମଗର ଦମ୍ଭ ସେହିଠାରେ
 ବିଶୁଦ୍ଧତାରୁ ତାହା ଶବ୍ଦ ଚରଣାପାଇଁ ନାନା
 ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବହିର ଉଦାହରଣର ଅଭାବ ନାହିଁ ।
 ସମଗର ଅଧିକ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସେହିଠାରେ
 ଶିଖାନ୍ତର ସେଠାରେ ଲୋକମାନେ ଶୋଭାଦାନ
 ରହିଥିବାର ପ୍ରତିନିଧିତ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀକର୍ମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚମ୍ପ ଦୂର ଗଳପତ୍ନୀ-
 ଧନି ଭୂତ ଦେଖିଲେ ଏହା ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରଜାୟମତ
 ଦେବ । ପ୍ରାଚୀନପୁରାଣୀୟ ଚମ୍ପ ମହୋଦୟ
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅପଣା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର
 ଚିନ୍ତା ନିମିତ୍ତ ସେହି ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ
 ଚଳାଇଲେ ଉତ୍କଳବାସି ଚରଣାଳ ଶାସନା-
 ରେ କୃତଜ୍ଞ ଥାଇ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର
 ଗୁଣ ମାୟତ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀକର୍ମ
 ଦାମ୍ଭିକତାର ଅଶ୍ରେୟଶ୍ଚ ଲୋକଙ୍କ ଦେହୁଦର
 ସେହି ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଚଳାଇଲେ ବହିଷ୍କୃ

ଅପାନ୍ତି କାରଦୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟାଧିବ୍ୟସ୍ତ ହରୁ-
 ଅଛି । ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଶାସ୍ତ୍ର ସଦାଚମ୍ପ ନିମନ୍ତର
 ପୂଜନୀୟ । ସେମାନେ ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଧୁରକୁ ହୃଦୟ
 ସହିତ ଭଜନାନ୍ତି । ସେହି ନ୍ୟାୟଦୃଷ୍ଟି ଶାସନ
 ଗୁଣରୁ ମୁଠାଏ ନିଃକ୍ରମ ବର୍ତ୍ତୁର ସେମାନେ
 ଶାସିତ ହୋଇ ଅଧିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କର
 ସମ୍ପାଦ ଅପଣା କରଣିତ୍ୟ ଓ ପ୍ରାଚୀନପୁରାଣୀୟ
 ମାତାଙ୍କ କଥର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ସେହି ପ୍ରାଚୀ-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ପକ୍ଷ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମୀପକୁ
 ପଠାଇଥିଲେ ବହିଷ୍କୃତ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଦଣ୍ଡା-
 ଦୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏକପକ୍ଷ ଏକ ସେତେ
 ଦାମ୍ଭିକତାର ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀମାନେ ନିରପେକ୍ଷତାରେ
 ନିର୍ଦ୍ଦୀକ ଭାବରେ ବନ୍ଧୁର ଚଳାଇ ଗଲେ ସେ-
 ମାନେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଉଚ୍ଚକାଳ
 ଜାଗ୍ରତ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ ଦାମ୍ଭିକତାରେ ଅପକ୍ଷ
 ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲୋକେ ବହିଷ୍କୃତ ଯଥେଷ୍ଟ
 ପରପଦ୍ମ ପାଇ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ।
 ଉପରେକୁ କୃତାତ୍ମ ବାକର ଉଦାଳ ହୃଦ-
 ଯୁର ଯଥେଷ୍ଟ ପରପଦ୍ମ ମିଳଇ । ଅପକ୍ଷ
 ବାକର କୃତାତ୍ମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା
 ଓ ବନ୍ଧୁରପତ୍ନୀ ମନେ ରଖି ନିଃକ୍ରମ ବନ୍ଧୁରର
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷାକରଣ ସଙ୍ଗେ ମାନ୍ୟତା
 ଲାଭ ଦୃଷ୍ଟିକୃତ କରବେ ।

ଶାସନାଥ ସମକ୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

ଉତ୍କଳର ଅଧିକତ କରବର ସ୍ୱୟ ଶାସନାଥ
 ଶାସ୍ତ୍ର ବାହାଦୁର ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲ ଏହି
 ନିମନ୍ତରେ କାଳପ୍ରାୟ ଦେବାରେ ତାହାଙ୍କର
 ଦେବ ଏଠାର ସଜାଣିର ଶୁଣାତ ରୁଦ୍ଧିରେ
 ଦାକ ଦୋଇଥିଲ । ସେହି ପ୍ରାନ୍ତରେ ତାହାଙ୍କର
 ସଂଯୋଗୀ ସୁତ ଶୟଳ ଶଶିଭୂଷଣ ନୟ ଗୋଷ୍ଠିଏ
 ଯନ୍ତ୍ରା ସମାଧି ନିର୍ମାଣ ଓ ବହିରେ ଶକ୍ତି ଏ ସୁର-
 ଶାଣି ଲିପିସ୍ତ୍ରୁ ପ୍ରସ୍ତର ଫଳତ ଯୋଜନା କର
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମାଧିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାର୍ଯ୍ୟ ମତ
 ସୋମକାର ଅପସ୍ତୁ ଯ * ଥା ସମୟରେ
 ସମାହତ ଦେଲ । ଶକ୍ତିବାଦିଙ୍କର ଅମରଣମଣ୍ଡଳ
 ଏ ନିମନ୍ତର ଦାମ୍ଭା ବର୍ତ୍ତି ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବଦ୍ଧ-
 ଲୋକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ
 ଶକ୍ତି ଓ ଅଧ୍ୟାତମ ଦର୍ଶନ ସହିତ ଶତାଧିକ
 ଲୋକର ସମାବନ ହୋଇଥିଲ । ଅମରଣମଣ୍ଡଳ
 ବସିବା ଦ୍ୱାରଣ ଅପଦାଦର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଇ
 ଥିଲେଦେ ଶୁଣାତ ଭୂମି ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପଦ୍ଧତି
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ବାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧି
 ଦଲେ । ସ୍ୱୟ ମଧ୍ୟଦେଶର ବାହାଦୁର ସମାଧି
 ମହୋତ୍ସବ ହୋଇ ବାର୍ଯ୍ୟମୟ ଚରଣେ ପ୍ରଥ-
 ମେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ସଙ୍ଗୀତ ଦେଲୁ ଶୟଳ ଗୋଷ୍ଠି

ବନ୍ଧୁ ଦାମ, ମାତ୍ୟବର ଶୟଳ ମଧ୍ୟସ୍ତର ଦାସ
 ଏବଂ ଶୟଳ ବ୍ୟାଧାତ୍ୟ ଦର ସମସ୍ତେଷତ ବନ୍ଧୁ-
 ଗାରେ ସୁଖୀୟ କରବର ଗୁଣ ଲାଭନିଦେଲେ ।
 ସ୍ୱଥମେ ବନ୍ଧା କରବର ସାଲକ୍ଷ ସୌଜନ୍ୟ
 ବନ୍ଧୁତା ଉତ୍କଳ ପ୍ରେମ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଯଥୋ-
 ଚିତ ପ୍ରଶଂସା କର ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସେମନ୍ତ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାମନ୍ତ
 ଚେମନ୍ତ ସ୍ୱୟ ବାହାଦୁର ଶାସନାଥଙ୍କର
 ସୁଦ୍ଧ ରକ୍ଷାରେ ଦେଲା କରଣା ଦେଲୁ ଦୁଃଖ
 ପ୍ରକାଶକଲେ । ସେଷ ବନ୍ଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ
 ଶାସନାଥ ସଂସାଗ୍ରହମରେ ଥିଲେଦେ ସଦା
 ଦୈନନ୍ୟ ଚଳରେ କାଳ କରାଇଥିଲେ ।
 ଦେଶ ଗାହାକର ଯୋଗ୍ୟ ସୁତ ପ୍ରଥମେ ଗାହା-
 କର ସୁଦ୍ଧ ଶୁଣାକରେ ପ୍ରାପତ କର ସୁଶୋଭନ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି । ଲୋକାଳୟକୁ ଗାହାକ ସୁଦ୍ଧ
 ଦେବ ଜନସାଧାରଣର ବାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଯଥା ସମୟ-
 ରେ ଗାହା ଦେଖିବାର ଅପା କରନ୍ତି । ଏଥକୁ
 ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଅଛୁ ସେ ଜନସାଧାରଣମଧ୍ୟରୁ
 ଦେହି ଜଣେ ଏହି ସମାଧିର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଦାନ
 କରିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପରକ ବନ୍ଧାକ ବାହା କଣା
 ନଥିଲ ଅଥବା ଶିକ୍ଷିତ୍ୟାରେ ଉତ୍କଳବାସି
 ସାଧାରଣ ପ୍ରଥା ଗୋଲ ସେଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହାଦେହି ବନ୍ଧୁତା ପରେ
 ସମାଧିର ମହାତ୍ମ୍ୟ ସମାଧି ନିକଟକୁ ଅସି ପ୍ରସ୍ତର
 ଫଳକର ଅବରଣ ଉଦ୍ଧାରଣ କରଲେ ବହି-
 ରେ ଯାତା ରେଖାଅଛି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି-
 ଗୋଚର ଦେଲ । ବହିର ପ୍ରତିଲିପି ଏହି :—

ବଡ଼ କର ଦାଳ, ବଡ଼ ଅବଶାସୀ
 ଦାବୋଡ଼ି ସିବ ସେ ଅରମ୍ଭରେ ଅସି,
 ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ ଜାଣି ଚାଲକୁ ସେ ଦସେ
 ଦସି ସେ ଗା ପଞ୍ଚେ, ଅସି ଲୁଚବସେ ।

ସଂସାରେ ଥାଇ ମୁଁ ଧରା ଉଦାଶୀନ,
 ଜଦାଶୀ ପ୍ରାୟେ ବନାଠଇ ବଦ,
 ସଂସା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀ ଦେବାପାଇଁ
 କେବେଦେ ମୋକର ମତ ବଲେ କାହିଁ
 କସି ଗେଲ ସେହୁ ଲଞ୍ଚୁ ସମୟ
 ଜୀବକ ମଗନ୍ତି ମହୋପାଧ୍ୟାୟ,
 ଶର ଗୁଣ୍ୟ ମୋର ପିତୃତ ପଦାପେ ।
 ଏ ଜୀବନ ଗଢ଼ା ଅଧ୍ୟ ଉପାଦାନେ
 ଚର ଦା ଦା ମୟ ଏ ଶର ଶାବନ
 ଜୀବକ କୁଦଇ, ଜୀବନ୍ତ ମରଣ !
 ଚରବନ ଦୁଃଖପ୍ରଦାରେ ଜର୍ଜର
 ପଞ୍ଚଶିଖ୍ୟ ମୁହିଁ ଦୁଃଖ ଗୁରୁକର,
 ଦୁଃଖ ଦର ଜୀବ ଚକ୍ଷୁରେ ଜନନ
 ଦେଖିବାରେ ମୁହିଁ ଅଧ୍ୟୟ ସଦତ;
 ସୁତ ବୋଲି ଯାକୁ ବୋଲଇ ସଂସାର

କରୁଥାଇ ବାକୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷୁ ମୁଁ ଜହାର
 ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ଯାହା କିମ୍ପା ଦେଖେ ବସେ
 ଭାବେ ଅସେ, କରୁଁ ପଢ଼ିବା ପାଠ ସେ
 ବସୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେ ଅଧିକି ଧୂମ୍
 ଅଧା ନାମ ବାର ଅଧ ମ କୁ ସମ ।

ଶ୍ରୀଧରାଣ ସପ୍ତ (ସପ୍ତ ବାହାଦୁର ।)

ଜନ୍ମ—ଦେବୀରପୁର ଗ୍ରାମ୍, ବାଲେଶ୍ୱର
 ଜିଲ୍ଲା ବା ୮୮ ରଜ ପେଟ୍ଟେମ୍ବର ୧୮୩୮ ମସିହା
 ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣ—ଦାକିନୀ, କଟକ ୧୯୧୭ରଜ
 ଅପ୍ରେଲ ୧୯୦୮ ମସିହା ।

ପରେ ସମ୍ଭାଷଣ ମହାଶୟ ଦେବେଶ୍ୱରୀ
 ଭକ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣପଥରେ ରାଧାଦାସ ବାକୁ ଗାଙ୍ଗୁଳୀ-
 ଜୟ ବାହାଦର ରୁଚି ଓ ସଖା ସୁବାର ଓ
 ଦୈନିକ ରାଧାପଦାରେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଉତ୍ତରକର
 କୋଡ଼ରେ ବାହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିବାର ହୁଏ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷକଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ
 ଦୋଇ ସଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗଦେଲ । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ
 ସମାଧି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମୋଟିଏ ଅଭିଭବ କଲୁ । ଏଥି
 ପୂର୍ବେ ଏ ଜଗତରେ ଦୁଇ ଭଳି ସମାଧି ହୁଏ
 ଚିତ୍ରସ୍ତାପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦାର୍ଯ୍ୟ ବଦ୍ୟମାନ ଅଛି ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବୃକ୍ଷସ୍ତାପ ସ୍ତାପ ନିଅନ୍ତୁ ଦେବା ବଚେ-
 ତକରେ ଚିତ୍ରିତପିପିଲିଟି ବାରିଣ କରବା ସ୍ୱକ୍ତି
 ସଙ୍ଗତ । ଦୈନିକମାନଙ୍କର ସମାଧି ନିଜ ୮୦
 ସଂକଳରେ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ସୁଲମନ
 ସଦ ଲୋକାଳୟରେ ସ୍ତାପକ ଦେବା ପ୍ରସ୍ତୁ ଓ
 ହରହର ମନେହରୁ ।

—*—

ଗଙ୍ଗୁଳୀର ଶିକ୍ଷା ବିବରଣୀ ।

ଜଗତ ୧୯୦୮—୧ ବର୍ଷର ଗଙ୍ଗୁଳୀଦେଶର
 ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ମାଧ୍ୟମର ଶ୍ରେଣୀକଟ ମହୋ-
 ବସୁ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସାର ମଧ୍ୟ ଏହି ୫ ସଦ ୧୯୦୯ ମସି-
 ହାରେ ଶିମଳାଠାରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା କର୍ମିକ
 ବଞ୍ଚିଥିଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉପୋକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷା ଦାର୍ଯ୍ୟ,
 ତଳାଠାଦେହୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷକେ ଚନ୍ଦ୍ରନ ପଢ଼ି-
 ଯାଉଥିଲ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ
 ଜଗତର ବାହାପ୍ରକାର ଦାଣ୍ଡ ଉପସ୍ଥିତ
 କରବାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବାସ୍ତୁରେ ପଢ଼ି-
 ଥିଲେ । ସଦ ୧୯୦୩୨ ରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟୟ ୧୧୩ ଲକ୍ଷ ଥିବା ସ୍ତୁଳେ ଗତ
 ବର୍ଷ ୧୯୦୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ
 ପ୍ରାଚୀନଶିଳ୍ପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ୩୯ ଲକ୍ଷ ସ୍ତୁଳେ ୩୯୯୯୯୯
 ଦେବାକୁ ପଢ଼ିଥିଲ । ପୁଣି ଗତ ଦୁଇବର୍ଷମଧ୍ୟରେ
 ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଦୋଇଥିଲ । ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ-
 ମର ତାଠରେକିର ଅଧିକ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଲୋଡ଼ା
 ଥିବାର ହୁଏ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ହେଲେ ଖର୍ଚ୍ଚ କର-

ପାପବେ ବାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଦେବାକାରଣ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଦାର୍ଯ୍ୟ ବଦିଥିବା ଦେବୁ ତା-
 ରେକିରକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରବାକାରଣ ଜଣେ
 ସଦକାରୀ ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବଦ୍ୟ ଯାଉଅଛି ଏବଂ ନୂତନ
 ନୟମ ଗାଙ୍ଗୁଳୀରେ ଅଳ୍ପ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପଢ଼ୁଥିଲେଦେ
 ଯାହା ମହର ଦୋଇଅଛି ବାହା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ
 ପରମର କରବାକାରଣ ବର୍ଷେଷ ଭିତ୍ତି ପଢ଼ି-
 ଅଛି । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ପର-
 ଦର୍ଶନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଠାଦାକାରଣ ପ୍ରଦେଶକ
 କର୍ଣ୍ଣଭିକ୍ଷୁ ନିକିଷ୍ଟ ପରମାନ ରୁମ୍ପେ ଶିକ୍ଷାକୁ
 ଯାଇ ସବରକମ୍ପେଣ୍ଡରମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ବଦ୍ୟ
 ଯାଉଅଛି । ମାଟି ଶ୍ରେଣୀକଟ ମଧ୍ୟରେ ପର-
 ଦର୍ଶନ ଦାର୍ଯ୍ୟର ଯଥେଷ୍ଟ ବଦୋକସ୍ତ ଦୋଇ-
 ଅଛି । ଏକିକ ଶିକ୍ଷକର ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାକରେ
 ତେଷ୍ଟା କରବା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର
 ପାଠଶାଳାମାନଙ୍କରେ ବାରଲକ୍ଷ ବାଲକ ପଢ଼ୁ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାହା ବଦ୍ୟାଳୟକୁ ସିବାର ଉପ-
 ଯୁକ୍ତି ଲେକସଖ୍ୟାର ଅନୁପାଦରେ ଶରତକ୍ରା
 ୨୨୩ ଅଟେ । ବର୍ଷେଷରେ ସବସ୍ତୁକା ୩୯୯୨
 ପାଠଶାଳା ଥିଲ ଯେ ବାହା ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା
 ୫୧୮ ଅଧିକ ଅଟେ । ତାଠରେକିରକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
 ପାଠଶାଳାର ଅବଧାତପାଦକ୍ତ ଯେ ଭାଗ ବଦ୍ୟ
 ଯାଏ ବାହା ନିବାନ୍ତି ଅଯଥେଷ୍ଟ ଅଟେ ଏବଂ
 ଅବଧାତମାନଙ୍କ ବେଗକ ବଦ୍ୟ ସିବାର ନୟମ
 ଦୋଇଥିବାରୁ ଶ୍ରେଣୀକଟର ପିତା ମାତା ଓ
 ଅଭିଭବକମାନେ ପୂର୍ବେ ଯାହା ଦେଇ ଅସ୍ତ-
 ଥିଲେ ବାହା ଲିଖା କରବାର ବାଟ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରେଣୀକଟ ମହୋବସୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଗୁଣର ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାକ ଏବଂ
 ବଦ୍ୟପେକ୍ଷେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ଭଳି ମୂଲ୍ୟ
 ଯୋଗାଦିବା ଏହି ଯୋଡ଼ିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦିଆଯିବ
 ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ବଦ୍ୟ ସଦ୍ୟେ ଦେସର
 ସବର୍ଷ ଗୁରୁକୃତ୍ତିନ ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ପ୍ରାପିତ
 ଦୋଇଅଛି । ଏହା ସମୟ ମାପେକ୍ଷ ଦାରଣ
 ଅଦେକ ପଶ୍ଚାତ୍ତରଣ ନିବେଧ କରବାକୁ ଦେବ ।
 ବୋମ୍ବାଇ ମିଡ଼ିକାସପାଲିଟୀ ଗୋ ୧୩୫ ସୁଲ
 ପଛରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବର୍ଷ କରୁଥିବା ସ୍ତୁଳେ
 କଲିକତା ମିଡ଼ିକାସପାଲିଟିର ଗୋଟିଏ ସୁକା
 ନାହିଁ ଏବଂ ବାହା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଦେବଳ
 ଝୁ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କଲେ । କଲିକତା ମିଡ଼ିକା
 ସପାଲିଟୀ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ପ୍ରତିନିଧିକ ସଙ୍ଗେ
 ପସମର୍ଶ କରବାକାରଣ ଗୋଟିଏ ସବ୍‌କମିଟି
 ନୟୁକ୍ତି କରଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ
 ବ୍ୟାକାର୍ଥ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରଥିଲେ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ୧୨ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ ବାହା ଟଙ୍କା ଅଭାବକୁ ପଢ଼ି

କହୁଅଛି । ବଦ୍ୟଦ୍ୟାଳୟ ବଦ୍ୟାଳୟ ପରଦର୍ଶକ
 ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକାର ଦେବେକ ଦାର୍ଯ୍ୟ କର ଉକ୍ତ
 ବଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା କ୍ରମର ବଦ୍ୟଧିକ
 ତାଣି ଶ୍ରେଣୀକଟ ମହୋବସୁ ଅସ୍ତୁ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଗ୍ରହ ସଂଖ୍ୟା
 ଦୁଇହଜାରରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚା ୧୯୩୦୦୦
 ବଦିଥିଲ । ସୁଲର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦୁଇଗୋଟି
 ଅଧିକ ଦୋଇଥିବ । ଏଥିରୁ ଉପସ୍ତୁରୂପେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ବଦିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଅଛି । ସମ୍ପ-
 ଜିଲ୍ଲା ସୁଲରେ ଗୁରଗପ୍ତ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଜଣେ
 ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଦେବମାୟୁର ପଦରେ ନୟୁକ୍ତି
 କରବାରେ ଭଲ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବାର ଅବଗତ
 ଦୋଇ ଶ୍ରେଣୀକଟ ମହୋବସୁ ସୁଖୀ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ନୟୁକ୍ତି ଦଲେକ
 ଅପେକ୍ଷା ଉନ୍ନତ ଉକ୍ତ ସୁଲ ଭଲ ଅଟେ ।
 ଦେଶୀୟ ଗ୍ରହର ମଧ୍ୟ-ବଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା
 ଅପେକ୍ଷା ଲଂଗଣା ଗ୍ରହର ମଧ୍ୟ-ବଦ୍ୟାଳୟର
 ମନଶିକ୍ଷା ଅଦରଶୀୟ ସୁବାର ମତ ଦେଖିବା
 ଦୁଃଖକରକ । କଲିକତା ବଦ୍ୟଦ୍ୟାଳୟର
 ନୟମାନୁଯାୟୀ ଦଲେକ ଶିକ୍ଷାରେ ଅଧ୍ୟାପକ,
 ଗୁରୁ, ବଜ୍ରମର ସାଳସଦ୍ଦା, ସୁସ୍ତୁକାଳୟ ଏବଂ
 ଗୁଣକ ସର ଉନ୍ନତ ଦୋଇଅଛି ! ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସି
 ଦଲେକରେ ବଜ୍ରମ ଶିକ୍ଷାର ସମଧିକ ଉନ୍ନତ
 ଦେବସୁଲେଦେ ଶ୍ରେଣୀକଟଠାରୁ ଯେଉଁପ
 ବେଗକ ନୟମାଏ ବଦ୍ୟପେକ୍ଷା ଅନେକ ଅଧିକ
 ଶିକ୍ଷା ଦାକର ବ୍ୟାକ କରବା ସୁକ୍ତି ସଙ୍ଗତ
 ନୁଦେ । ସରକାରୀ ଦଲେକର ଶ୍ରେଣୀ ପଛରେ
 ଜଣ ପିଣ୍ଡ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସି ଦଲେକରେ ୫୧୯୯୯
 ଠାରୁ ଉକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସଂସ୍କର ଦଲେକରେ
 ୮୩୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।
 ଭିନ୍ନ ଦଲେକ ଅପେକ୍ଷା ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ
 କରବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ଥିବା
 ବଦ୍ୟପୂରେ ଶ୍ରେଣୀକଟ ତାଠରେକିରକ୍ତ ସହିତ
 ଏକମତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା
 ଦୁଇମାନ ଶ୍ରେଣୀକଟ ୨୨୦୦୦ ବଦିଅଛି ।
 ଶିକ୍ଷକର ଲକ୍ଷ ମାୟୁର ଦଲେକକୁ ଏକବର୍ଷ
 ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତ ପ୍ରାକରୁ ଉଠାଇ ନିଅଯିବ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବୁଦ୍ଧି ଶିକ୍ଷାର ଶ୍ରେଣୀ ଉଠାଇ ବଦ୍ୟଯାଉ
 ଥିଲେଦେ ଗ୍ରହ ସଂଖ୍ୟା ଜଗାଗତ ବଦୁଅଛି ।
 ଶିକ୍ଷାପଯୋଗୀ ସଂସାୟକ ଶିକ୍ଷାର ଅଧ୍ୟାପକ
 ନୟୁକ୍ତି ଦେବାର ଶ୍ରେଣୀ ସେକ୍ଷେକ୍ଷା ମଜୁର
 କରଅଛନ୍ତି । ବଦ୍ୟର ଲକ୍ଷ ମାୟୁର ୧୯୯୯୯୯
 ଉତ୍ତମ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ କଟକର ସର୍ବେ
 ସୁଲକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଲକ୍ଷ ମାୟୁର ସୁଲରୂପେ
 ପରମର କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ବଦା ଅଭାବକୁ
 ଦୋଇ ପାରୁ ଦାହି । କଲିକତାରେ ବାଣିଜ୍ୟ

ଦୀନ ବନ ଚାନ୍ଦା ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଶାନ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଉଦୟେ ଶ୍ରେୟୋଦୟାଳୟ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ପଦ୍ୟ । ସୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ।

ଏଠାର ପୋଲିସ୍ ଥାନା ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସୁଦୟମାଳ ବନ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସୁଦୟମାଳ ବନ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଓ ବେଙ୍ଗାଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ବନ ଗାଈ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ।

ସାଧୁପୁର-ସଦାକା ।
ଏଠା ଚାନ୍ଦା ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ଏଠା ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ଅନ୍ତରାଳ ମୋଟ ସୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସେ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ସାଧୁପୁର ସମ୍ପାଦକ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ମାନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ଅନ୍ତରାଳ ସଦା ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ପଦ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ସୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚନ୍ଦ୍ରମଣି

ପ୍ରେମପତ୍ରିକା ।

ପଦ୍ୟପ୍ରସଙ୍ଗ ସମାପନ କମଳେ ଅନୁ-
ମାନେ ଦାସୀ କୋଟ୍ଟି ।

MOST SINCERE GOOD WISHES, AND
HEAVEN'S PEAOFUL BLESSING TO
HIS HIGHNESS THE RAJAH SAHEB
AND THE NOBLE HOUSE
OF
CHITKATI

- 1. To The Rajah Saheb of Chitkati we respectfully dedicate, A few lines in verse gratefully conceived, O'er their truthful conception, can any man hesitate? By His Highness in sincerity, they'll most surely be received.
- 2. SUCH charitable ideas, aren't so easily seen, Except in a small few, His Highness fully knows, If to His Highness and Princes, of true service I've been, Only a tool in God's hands, o'er this my heart glows.
- 3. ALTHO' so far, yet still so very near, How fleet is a glance of the mind, His kind commands to obey, there's nothing His Highness indeed, is so gracious, and so kind.
- 4. HIS HIGHNESS, and Royal family, have our sincerest best wish, The Noble Princes indeed, are quite so select In intelligence, and in sympathy, they'll surely ne'er languish, 'Tis only God's will, they're his dear children elect.
- 5. HIS HIGHNESS' great kindness is admir'd and is seen, To man and to beast, it's justly dispens'd Trees floral, fruit-bearing to the great garden you've been, His Highness' lofty ideas will o'er be reverenc'd.
- 6. TO fish, birds, and reptiles similar affection is shown, Animate and inanimate have all an equal share, The cruel cyclone when o'er the Royal garden had blown, In His Highness' great grief, people showed such true sympathy, and care.
- 7. LOWER creation well tended, can man be forgotten? His Highness then succours, and the needy he helps, The purest white equine, and those in want so begotten, His Highness is o'er mindful, e'en of the dog, and its whelps.
- 8. THAT silence is golden, is truly said, The Heir-apparent is precious, indeed a true model, Of true intelligence and sympathy, in these he's quite ahead, O'er noble lofty qualities, we're sure he'll not wadole.
- 9. THE Second Prince by God's help, has o'ercome a great complaint, With anxiety to Royal parents, and all sincerely devot'd, If left unharness'd no disease can have restraint, Heaven we truly thank that to Good health the Prince is promoted.
- 10. OF my gratitude and submission, can any dispute? I'm still existing, to Providence I bestow, That to a being like me, Nobility of so great repute,

Were anxious to save me, and I'm alive to thank them now.
11. Almighty I pray that the noble House of Chitkati In prosperity and health may long continue to rule, With well-known traditions, and wanted intrepidity, In Heav'n's gracious hands, a true mighty tool.
12. MAY it please our Creator, to bless with longevity, His Highness and Royal Family, and whole Noble House, These are sincere and true wishes, only express'd in brevity, His Highness to duty, e'en from slumbers will rouse.
13. IN advancing years I pray, I be o'er ready, To serve Noble Masters, and there do my duty, The Almighty we don't see, but on earth sit so steady, Our Noble Rulers endued, with heavenly trait, and it's beauty.
14. SINCERELY I pray, with energy to be blest, Obey noble commands, when occasion desires, Gratitude and obedience, in my heart, are the 'crest' Sufficient unto the day, and little more man requires.
15. IN Horticultural genius His Highness is so profound, His Highness' "VASANTA VANAM" is a garden we may well call 'EDEN', Shrewd ideas of plants, you please here don't confound, From man, plants, and animals, their troubles He's o'er weeding.
16. LONG life to His Highness, and Noble House of Chitkati With one voice we hail, Heaven us will surely hear, The praises of a Ruler, whose ways are ne'er r'ckety, O'er suffering and want, there's no need for a fear.
Bpn. F. Powell M. D.

ମହାତ୍ମ୍ୟ !

ଅନୁମାନେ ଯେତେ ଦୂର ଜାଣି ସମସ୍ତ
ଉତ୍କଳଜଗତ୍ରେ ପ୍ରଚାରଣ ଯାବତ୍ୟସ୍ତ ଉତ୍କଳ
ଜଗତ୍ରେ ଅପଣକ ଅଭିମତ ଓ ସମ୍ପାଦକ
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱୟଂ ଅପଣ ପ୍ରାଚୀନ ଚମ ଓ ପ୍ରକାଶ
ଅଥଚ ବହୁଦିନ । ବନମାଳା ବୁଦ୍ଧ ମନର
ଅବେଗ ମନରେ ବଲ୍ଲଭ ହେଲେ କାହାର ବନ୍ଧୁ
ଲଭ ସଭ କାହିଁ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ବାତ୍ୟା ଓ
ଜ୍ଞାନର ପ୍ରସ୍ତୋତାରେ ଅପଣମାନଙ୍କୁ ଦୂର ଚାଲି
ଦିଆ ଚ ହେଲେ ଅପଣ ମନେବେ କାହିଁ ।
ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତୀ 'ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକ' ଦାମଣୀ ଚେତନ
ବର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପ୍ରଦେ ସିଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେଲ । ମି. ଶ.
ଭୂବେ ପ୍ରସ୍ତାପା ବଦ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୁଅଣ, ଦାସୀ
ପପର, ବଦନ ଓ, ଫଳ ତେବେ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ଅମ୍ଭ ଉତ୍କଳ ଅନ୍ତଃଦେଶରେ ଅଛି କାହିଁ । ଅପଣ
ଛ ହେବକ ଦୋ' ଦୋ' ଧର୍ମ ବାଣ, ବାବାବା ।

ଦେଲ ବାଜି ସାହାଯ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ରଜାସ୍ୱର
 ଚଳୁଥିଲେ । ସେ ସେପରି ଅତି ସାଧାରଣ,
 ସରଳ ଓ ନିଷ୍ଠାପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ ସେହିପରି ଧର୍ମାତ୍ମ
 ଜେମ ତଳେ । କେତେକରେ ଦୋ ଅତି
 ବଳି ।

ଏତଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀ ଧନକେଶର ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ନମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରପତ୍ନୀରେ ପଦସା
 ନେଇ ସାହିତ୍ୟ ଶକ୍ତିବାଳ ସୁଦାସୀ ଅନେକ
 ଧର ଶୁଣିତୁ ଏବଂ ଦେବେଶ୍ୱର ପ୍ରଦାତ
 ଦତ୍ତିତୁ । ଏଥିରେ ଲୋକେ ବଡ଼ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ
 ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ମନ୍ତ୍ରପତ୍ନୀ ଅଧିକାରୀ ଜଣେ
 ପ୍ରଧାନ ଦ୍ୱାରା ଓ ଧର୍ମପଦସ୍ୱର ଅଠକଡ଼ର ଗଜା
 ସୁଦା ପ୍ରଦାନେ ଜନସାଧାରଣର ଅସନ୍ତୋଷ-
 ପ୍ରତି ଚାହାନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ରହିବା ସୁକ୍ତିପଦ୍ମ
 ବୋଧ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଏପରି ଦର୍ଶନ ମାସର
 ଯେବେ ସେ ବସାଇ ଅଛନ୍ତି ବେବେ ବହିର
 ଦରସହତ ବଜ୍ରପଦ ମନ୍ତ୍ରପତ୍ନୀରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ
 ସୁକାଣ୍ଡ଼ୀରେ ବାଟମାସର ପଞ୍ଚମୀର ମାତ-
 ଦେବୀ ଓ ନିଷେଧ ଥିଲେ ବହିର ବଜ୍ରପଦ ମଧ୍ୟ
 ସେହିପରି ମାଟିଦେବାକୁ ଏକାନ୍ତ ସବୁଦିନ
 ଯେ । କାହା ଦେଲେ କାହିଁକି ତ୍ରୁମ ନା
 ଅସନ୍ତୋଷ ରହିବ ନାହିଁ ।

ପାଳିଆ ବଳିଦେବ ମୋକ୍ଷମାର
 ଥୋକେ ଅସୀମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣ ନ
 ଥିବାରୁ ପୁଣ୍ୟ ଗଣସ ପାଉଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଅସୀମୀର ମହାଗଜା ଅଥବା ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ ଗୁଣ ରଖୁ ଓ ଥିବ
 ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦୌରାଧି ତଥା ବା କାନ୍ଦନ
 ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସନେକ ଦେଉଥିଲେ
 ତହିଁ ପାଇଁ ସେମାନେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ସମା
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତୁ ମହାଗଜା ସେମାନଙ୍କୁ ସମା
 ଦର ମୋକ୍ଷମାରା ଉଠାଇ କେବାଦ୍ୱାରା ଶୁଣି
 ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ
 ମହାଗଜାଙ୍କ ସତ୍ତ୍ୱରେ ଭୁବର ଚଳୁଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବରଦାସ୍ତ କଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
 ସହର ସମସ୍ତ ଅସୀମୀ ପ୍ରତି ଏବଂ ସପ୍ତାହମଧ୍ୟରେ
 ପଦସ୍ୱର ଗଜାକୁ ବାହାର ସିକାର ଅଦେଶ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅନେକ ଅସୀମୀ ସତ୍ତ୍ୱ
 ପ୍ରସ୍ତ ଦେଲେ ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ସମାଜ
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦର କୁଅନ୍ତା ।

ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ଅଳ୍ପ ପସରର ସର-
 ଦାସୀ ଏକ୍ସିମେଣ୍ଟ ବାହାରିଅଛି । ବଜ୍ରପଦେ-
 ଶରେ ଏହାର ଏତର ଜମିରେ ଏ ପସର
 ସାଧାରଣତଃ ହୋଇଥାଏ । ସନ ୧୯୦୮ ସାଲରେ
 ଏହାର ୭୫ ଦଣ୍ଡର ଏତର ମାତ୍ର ସନ ୧୯୦୯

ସାଲରେ ୩୫୦୫ ଏତର ଭୃଷ ହୋଇଥିଲା ।
 ଅଳ୍ପ ଲମ୍ବତା ସମୟରେ ଭଲ ବର୍ଷ ଓ
 ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରା ପଡ଼ିଅଛି । ଅଳ୍ପ ଛତା ବେଜୁଣ
 ଓ ଚାଳଗୁଡ଼ ବଜ୍ରପଦେଶରେ କୁଅନ୍ତ ।
 ସକଳ ଦିଶି ଏ ବର୍ଷ ୨୫୫ ଲକ୍ଷ ଦରର ଗୁଡ଼ି
 ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍ତର ଦେବାର ଅପାଅଛି । ବଜ୍ରପ-
 ଦେଶରେ କେମାନ ଓ ପାଟନା ବିଜ୍ଞାନରେ
 ବିଶେଷ ଅଳ୍ପ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶା ବିଜ୍ଞାନର ଇତିହାସରେ
 ୧୯୦୦, ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୨୦୦୦ ଅନୁଗୁଳରେ
 ୨୦୦୦ ପୁଣ୍ୟ ୧୯୦୦ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁରରେ ୧୨୦୦
 ଏତର ଜମିରେ ଏ ବର୍ଷ ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା ।
 ସୁରଙ୍ଗ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧମାନର ଅଳ୍ପ ଭୃଷ ୨୫୦୦ର
 ଏତରରୁ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ସମାଜ ନୁହେଁ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତରେ ପ୍ରଦାରିତ ଚାଲିବାରେ ପାଠକ-
 ମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କିନୀର
 ଭେଦାବାଧାମାନେ ଭେଦା ଦେଖିବେ ମତେ-
 ଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କିନୀ ପ୍ରତି ସାଧାର-
 ଣଙ୍କର ଅପ୍ରା ଓ ଅଦ୍ୱେଷର ଏହା ଉତ୍ତମ
 ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ଅଦାୟ ଦେବା ଭେଦା ମଧ୍ୟରେ
 ବାଣିଜ୍ୟ ଭେଦା ଅଧିକ ଏବଂ ତେହିଁ ପ୍ରଥମ
 ବର୍ଷର ଦେଶ ପରପୋଷ ଭର ୨୫ ବର୍ଷକୁ
 ଦେବାର ଅରମ୍ଭ କରାଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କିନୀର ବର୍ମ-
 ଚାହିଁମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ଏହିପରି ଚେଷ୍ଟା କର-
 ଥିଲେ ଅଳ୍ପର ଅଧିକ ସୁଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ।
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି
 ତହିଁରେ ଏହାଧିକ ଶ୍ରୀ ଦୁଇ ଅଦାୟାସରେ
 ବିଅଗାତ ଯାରେ ଏବଂ ଅଳ୍ପ କୁଅନ୍ତ ବ୍ୟୟ
 ଦେବାର ଦେଖିଲେ ଭେଦା ସାମ୍ବରଦାଣ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ପାଦ ସ୍ୟ ଦେବାରେ ଅଧିକ
 ଚପୁର ଦେବେ । ସମ୍ପର୍କିନୀର ଦାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାଧିକ
 ଦାନ ଅଗ୍ରସର ଓ ଦେବାକ ଦାସୀ ନିତସାଧାରଣ
 ଓ ଆଇ ସମ୍ପର୍କିନୀର ବର୍ମଚାହିଁମାନେ ଥିବାର
 ଏଥିରୁ ଉତ୍ତମରୁପେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଉଅଛି ।

ଏ ନିମନ୍ତର ପଞ୍ଚକୋଶ ଅନ୍ତର ବାରଦା
 ଗ୍ରାମରେ ମାସୁ ବ ୪୦ ଶ ଦେବ ମୋଟିଏ ଅପ.
 ରଘୁନାମେଷା ପୁର ସେହି ଗ୍ରାମବାସୀ ହିତୈଶୀ
 ବାବୁ ଚାଲେଇ ଦେଇ ଗ୍ରାମନ ଜଗତ ତହିଁର ସମ୍ପା-
 ଦକ ପଦରେ ରହି ବଡ଼ ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଉତ୍ତାଦି ସଦ୍
 ଦାରେ ତାହାକୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶୁରୁ ଉନ୍ନତ
 ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅଣିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ସକାଶେ ସର-
 ଦାର ଓ ଗ୍ରାମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୋଟିଏ
 ଗ୍ରାସୀ ଗୁଡ଼ ନିର୍ମିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଦେଇ ୧୫୫୫୫ ପଦ ବ୍ୟାଗ ଜଗବାକୁ
 ବିଗତ ସୋମବାର ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀତର ତାହାକୁ ସସମା-
 ନରେ ବିଦାୟ ଦେବା ଦାରଣ ଶୁଣନ ସରସ୍ୱତୀ

ପ୍ରତିମା ପୁଜା ହେଉଥିଲେ ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଯନ୍ତ୍ରରେ
 ଦୋଷିଏ ସଗ୍ରା ହେଉଥିଲା । ଗ୍ରାମସ୍ତ
 ଅନେକ ଭୈଲୋକ ସଗ୍ରାରେ ଯେମ ଦେଇ
 ଥିଲେ ଏବଂ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦନାଥକ ଦେ ସମ୍ପର୍କି
 ହୋଇଥିଲେ । ଦତ୍ତ ମହାପତ୍ନୀଙ୍କ ଗୁଣାବଳୀ ବସ୍ତୁତ
 ପଦାପାଠ ଓ ସଙ୍ଗୀତାତ ଉତ୍ତରୁ ଶୁଣନଗତ
 ପୁସ୍ତକ ପାଠକୋଷିତ ଦିଅଯାଇଥିଲା । ଦେବରେ
 ବଳସୁଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଗାମର ପିତା ବିପ୍ରାର ସଦାଶେ
 ଏହାଧିକମେ ଦୁର୍ଦ୍ଦତା ମନୁଷ୍ୟ ଧର୍ମତାଳ ଯନ୍ତ୍ର ଓ
 ପରପ୍ରମ ତର ପଞ୍ଚଲତା ଦେବୀରା ଅବସ୍ୟ
 ପ୍ରସଂସାର ବିଷୟ ଏବଂ ଅନୁଦରଣୀୟ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରତି ମନେଇଲି ଅନୁଚ
 ରଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଜ୍ରପାଦ ଦେବେଦ
 ସମ୍ପାନ୍ତ ଲୋକେ ମିତ "ଉତ୍କଳୀୟ ଲିପି"
 ନାମତ ମୋଟିଏ ସମିତି ପ୍ରାଣନ କରାଅଛନ୍ତି ।
 ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାଗଜାଧରଣ ତହିଁର ସମ୍ପର୍କି
 ଏବଂ ମହାଗଜା ସର ପ୍ରଦେଶୀତଦ୍ୱାରା ଠାକୁର
 ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ସରସଂଗ୍ୟ
 ଶତାଧିକ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତରତର
 ମାଦ୍ୟବର ମଧ୍ୟସୂଦତ ଦାସ ପି, ଅଠ, ଉ, ମାନ୍ୟ.
 ବର ତନିଦାର ଗଜା ବାବୁ ନାତ୍ୟନାଥ ବସୁ
 ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ, ବାବୁ ବିପ୍ଳବୀ
 ସିଂହ, ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥକେଦୋଶ, ବାବୁ ଯୋଗେ-
 ନ୍ଦନାଥ ଦସ, ଏବଂ ବାବୁ ପଦ୍ମଭୂଷଣ ସମ୍ପୁ ପୁଣ୍ଡର
 ବାବୁ ସମ୍ପଦକାଣ୍ଡ ଦାସତ, ବାଲେଶ୍ୱରର ସକା
 ଦୈତ୍ତଶୁକାଥ ଦେ ବାହାଦୁର, ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ର-
 ନାଗସୁଣ ସମ୍ପୁ ମହାପତ୍ନୀ, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଅବତୁଷ୍ଟ
 ସୋଭାନଗା, ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଦାଶ, ବାବୁ
 ଲୋକନାଥ ସାମନ୍ତସର୍ତ୍ତ, ବାବୁ ଗୁଣସୁଧାକ ବସୁ,
 ବାବୁ ମନୁଅନାଥ ଦେ ଏବଂ ବାବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର
 ସମ୍ପୁ ଓ ଦେବଦାଶ୍ରମାର ବାବୁ ରଘୁନାଥ ଦୋଶ-
 କର ମାମ ଦେଖି ସୁଖୀ ଦେଲୁ ।

ବସୁରଠାରେ ଅଦମ ମେଦସ କାଗସ୍ତ
 ଲୋକେ ମେଳ ବାଜି ସେହି ବିଦ୍ରୋହ ଉପସ୍ଥିତ
 କର ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତମକରେ ସମ୍ପାଦ ମିତର ଦେ
 ବାହା ନିବାସନ ଦରିବାଦାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ସ ଦେବ
 ନି ୧୫୦ ଶ ଦୈନିକ ପୁଲିଶ ଦେଲି ବସୁ-
 ରର ପ୍ରଧାନ ଛତ୍ରପତ୍ରର ପୋଲିଫିକର ଏକେଷ
 ଉକେଟ ସାଦେବକ ସରଜା ତା ୧୨ ଉପରେ
 ଜନଦମ ପୁରରେ ପଦ୍ମସ ଦଦାରେ ପ ଉତ୍ତରା-
 ବେଲେ ବିଦ୍ରୋହମାନେ ବାଧା ଦେବାରୁ ସୁବରେ
 ତଂଶ ବିଦ୍ରୋହୀ ଦର ଦେଲେ । ଜନଦମପୁରର
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବଡ଼ ସଦସ୍ତ ମେଦସ ବେକ୍ତି ରହି-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ସଖା କ୍ରମାବତ ବଢ଼ି
 ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ମସୁର ସାଦେବକ ସାଧ୍ୟ-

ସ୍ୱାର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁରୋଧ ଅନୁରୋଧ ନ ୧୭୦
 ଓ ଯେତେ ସୁଖ ସଂସା ତତ ଅନୁକ୍ରମ । ତତ୍ତ୍ୱେତ୍ତ
 ମାନ୍ୟତା ସୁଖ ସାଦୃଶ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଜଗତ
 ସରଳ ସେବାପଥ ଦୁଇ କୁଞ୍ଜାଳ ପଞ୍ଚାଶ ସେନା-
 ବଦ୍ଧେ ବସନ୍ତେ ଦଳ ବନ୍ଧକ ସହଜ ପଠାଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହାରେ ଧାରଣାଠାରୁ ରେଭେନ୍ସା
 ଅଧିକ ସେଠାରୁ ଜଣେ ବାଟ ୧୦୦ ମାନ୍ୟ ଅର୍ଥ-
 ଜନ ବର ବଦ୍ଧେ ପ୍ରାପ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।
 ମେଘର ଦାରଣ ଅବଧି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

—*—

କଲିଙ୍ଗ ପାଲିସ୍ତାମେଘ ସମ୍ଭାର ଦୁଇଟି ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ତର ଶେଷ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦାତମାନେ ସପତ
 ଗ୍ରହଣପୂର୍ବକ ସତ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର
 ନିର୍ଦ୍ଦାତମରେ ୨୭୪ ଜଣ ଲବଣ ୨୭୩ ଜଣ
 ଇଉନିୟାନ୍ସ ୪୧ ଜଣ ଲେରେ ବା ଶ୍ରମଜୀବୀ
 ବଳର ଏବଂ ୮୨ ଜଣ ଅଧିକାରୀର ଦାସ୍ୟ-
 ଲକ୍ଷ୍ମ ସର୍ବ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ
 ଯେ ସନ ୧୯୦୭ ଶାଳରୁ ଲବଣରମାନେ ଯେ
 ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରି ଅସ୍ତୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା
 ଦାହିଁ । ଇଉନିୟାନ୍ସଦଳ ଅପେକ୍ଷା ଲବଣର
 ଦଳର ସର୍ବ୍ୟ ଦେବଳ ଏକଜଣ ଅଧିକ ।
 ଏଥିରେ ସେ ଦଳର ଦେବଳ ମାତ୍ରର ସେ
 ଏବଂ ପାସନ ଗୁରୁ ଦ୍ୱାରେ ରଖିପାରିଲେ ମଞ୍ଜି
 ଲେବଳ ଓ ଦ୍ୟାସନାଲକ୍ଷ୍ମ ଦଳର ସାଦୃଶ୍ୟ ବଦା
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବା ସମ୍ଭବ
 ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ଦେବେଲେବର ଧାରଣା
 ଯେ ଏ ଦଳ ଅଧିକ ତତ ଶ୍ରମଜୀବୀ ପ୍ର-
 ଚ୍ଛଳକ କର ପ୍ରକରେ ଦାହିଁ ଓ ଅଧିକପତ୍ତେ
 ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସୁଦର୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦାତମ
 ଦେବ । ଯଦାଦେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲବଣରଦଳ
 ଦ୍ୱାରେ ଶ୍ରମଜୀବୀର ରହିଲ । ଗର ବା ୨୧ ରଖ
 ରେ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପାଦ ଯଥାକ୍ରମରେ
 ବକମତି ପାଲିସ୍ତାମେଘର ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କର-
 ଦେଲେ । ସମ୍ପାଦକର ବକ୍ତିତାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭବ
 ସଂସ୍କାର ବଦା ସୁତ ପାପଥିଲ ଓ ତାହା ମନ୍ତ୍ରୋକ୍ତ
 ଜନତ ହୋଇଥିବାର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଲେଲ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଲବଣରଦଳ ଦ୍ରୁପଦେ ଶ୍ରମଜୀବୀର
 ରହିଲ ଏବଂ ଲବଣ ଗୁରୁତର ଦେବ
 ସେକେବଳ ପଦରେ ପ୍ରକଳ ରହିଲେ ଲବଣ
 ପ୍ରକଳ ଏବଂ ସୁସମ୍ଭବ ଅଟେ ।

—*—

ଅଲଗସ୍ତର ବହୁ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସେହି ପାଞ୍ଚ-
 ତଣ ଅମର୍ଦ୍ଦକ ଉଲଟା ଦାଉତୋର ପ୍ରଧାନ
 ବନ୍ଧୁପଥ ଅପସ୍ତର ପ୍ରମାଣ ଅନୁକ ଦେବୁ ପ୍ର-
 ଦେବା ମାତ୍ର ଚାହାବର ସଙ୍ଗୀ ବନ୍ଧୁପଥ ବର୍ତ୍ତ-
 ଯେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ପଶ୍ଚ ଦେବାର ଦେଲୁ

ଉତ୍କଳରେ ମକଦ୍ଦମ ଦେବୁ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁର
 ପର ଦାଉତୋର ଶେଷ ଜାଣି ସଦାଶେ
 ଅର୍ଥର ଦୋଇଥିଲ । ଶେଷ ଲକ୍ଷିତ ବନ୍ଧୁପଥ
 ମହୋଦୟ ଉଦୟ ପକ୍ଷର ବାରିଷ୍ଟରବର
 ବାଦ ପ୍ରକାଶ ଶୁଣି ଓ ଦାମଳ ପକ୍ଷ ଦେଖି
 ସେହି ନ * ଶ ଅସାମି ମଧ୍ୟରୁ କୃଷିଜୀବକ
 ସାଦ୍ୟାର, ସୁଶୀଳକୁମାରସେନ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରଦାଥ
 ଦଦୀ ଏହି ଭଳି ଜଣଙ୍କୁ ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ
 ବନ୍ଧୁପଥଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଐକ୍ୟ ହୋଇ ମୁକ୍ତି
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁପଥଙ୍କ ସହିତ
 ଐକ୍ୟ ହୋଇ ଶୈଳେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବୋଷ ଏବଂ
 ବାରେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ଏହି ଦୁଇଜଣ ଅସାମିଙ୍କ
 ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କର ଯଥାକ୍ରମେ * ବର୍ଷ ତଠିକ
 ପରଶ୍ରମସ୍ତରୁ ଜାଗପତ୍ର ଏବଂ କ ୧୦ ଟ ଦ୍ୱୀପା
 କ୍ରମ ଦସ୍ତ ବ୍ୟାଧି କରଅଛନ୍ତି । ସନ ୧୯୦୮ ଶାଳ
 ମତ ମାସରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଉଦୟ ହୋଇ
 ଏବଂ ୧୯୧୦ ମାସରେ ଶେଷ କରା ହେଲା । ଏ
 ମାମଲ ଅନ୍ୟକ୍ରମ ଲାଗୁଥିବା ଏବଂ ସୁଲଭ ଏବଂ
 ଧରବାରେ ବିଶେଷ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାର
 ବନ୍ଧୁପଥ ମହୋଦୟ ଅପଣା ରାୟରେ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

‘ଉତ୍କଳସ୍ତାର’ ଯୋଗେ ବାକୁ ପ୍ରତିରୂପଣ
 ସ୍ୱୟ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ବାହାଙ୍କର
 ପିତାଂ ଶୁଭାକାଥ ସମ୍ଭବର ମୁରବୀର୍ଥ ଯେଉଁ
 ସମାଧି ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ
 ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ବ୍ୟାକାବର ପ୍ରଦାନ କର
 ଅଛନ୍ତି ଯେ କ ମୃତ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରକ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 କରନ୍ତି । ବାହାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାମତେ ପତ୍ନୀକୁ
 ବାହାଙ୍କର ଦାମ ପ୍ରକାଶକର କାହାନ୍ତି । ଦାହାର
 ଇଚ୍ଛା ଗ୍ରହଣାର ଅବଶ୍ୟ ପାଳନସ୍ତ ମାତ୍ର ଏପରି
 ଦାର୍ଯ୍ୟସୁଲେ ଦାମ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ସଧାରଣ
 ଶିକ୍ଷା ଓ ଉତ୍ସାହର ପ୍ରକର୍ତ୍ତକ । ଏଣୁ ଅନୁମାନେ
 ଯଦା ଶୁଣିଅଛୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ମନେକରୁଁ । ତାହା ଏହି ଓ ଏ ନମରର ସୁଖୀ
 ପେଟୁ ମାନ୍ୟବର ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସି, ଅଧିକ
 ଉକ୍ତ ସମାଧାନର୍ଥୀଣର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ୪ ୦୦୦ଟା
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁଅ ପୁଅ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଏବର୍ଷ
 ମତ ପେଟୁରୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଏ ଜଳର ଦେଠପଦ-
 ଠାରେ ସୋମବାର ପଞ୍ଚମୀଠାରୁ ଶକଳର ଦଶମୀ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୭ ୭ ୦ ନାଟକାଭିନୟ ହୋଇଥିଲା ।
 ଅଭିନୀତ କାବ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାକୁ ଭବାଣୀ
 ଭରଣ ପଞ୍ଚଦାସଙ୍କ କଟକକଳସ୍ତ ନାଟକର
 ଅଭିନୟ ଏଥମ ହୋଇ ଏଠା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ
 ଦେଖାଗଲା । କାବ୍ୟପ୍ରଣେତା ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ଭାଷକରେ

ଉପସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ଅଭିନେତାମାନେ ଉତ୍ସାହ-
 ସହକରେ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ
 ବାଲକ ଓ ବଳରାମୀ ଲୋକ ଏବଂ ପାତକର
 ଅଭିନୟ ବଳ ହୋଇଥିଲା । କାବ୍ୟପ୍ରଣେତା
 ନାଟକଟିର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚୋପଯୋଗୀ କରବାକୁ ସେଉଁ
 ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସଞ୍ଜି ଦିଅଛନ୍ତି ଧାବା ଏଠାରେ
 ସଞ୍ଜ ଦେଖାଗଲା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ଭରଣରେ
 ଏ ଦୋଷ ସଂଶୋଧକ ଦେଲେ ଅନୁମାନେ ସୁଖୀ
 ଦେବୁ । ଅନ୍ୟ ମାବଦମାନଙ୍କ ଅଭିନୟ ପୂର୍ବ-
 ଯେଣା ରବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପର୍ବତମାନଙ୍କର
 ଭକ୍ତ ଏମନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଷ
 ରଖିବା ବନ୍ଧୁକର ଦେଲା । ଦଶହୋଣ ବାଟରୁ
 ଥିଏଟର ଦେଖିବାକୁ ଲୋକେ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ
 ସମସ୍ତେ ଦେଖି ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ଲୋକଙ୍କର ରୁଚି ପରମାଜିତ କରବା
 ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରଂସାସର ବସ୍ତୁ ଏବଂ ସେଥିରେ ସେଠା
 ମହନ୍ତ ଚଠେକିଧି ରଘୁକାଥସ୍ତ ସାମାଜିକର
 ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ ତାଙ୍କ
 ଅନ୍ତରାତ ଅନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ । ଦୋଳ
 ପରେ ଏ ଥିଏଟର ଦଳ କଲିକତାକୁ ଯାଇ
 ଅଭିନୟ କରବାର ବ୍ୟକ୍ତା ବଦଅଛନ୍ତି ।

—*—

ସମ୍ଭାରସ୍ତର ହିତୈଷିଣୀରେ ମତ ସମ୍ଭାରସ୍ତର
 ପ୍ରଦର୍ଶନର ବସ୍ତାସତ ବଦରଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସେହି ସମ୍ଭାରଣ ଗରମାସ ବା ୨୩ ରଖରେ
 ପିଟି ଦୁଇକପରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । କଙ୍ଗ
 କୃଷିକରମର ତାଉରେକର ସମ୍ଭାର ହୋଇ
 ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରଥିଲେ । ୪ ଟା
 ଚକଟା ୧୫୦ ଶାଳପିତୃତ ଓ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ଟା
 ସୁଦସ୍ତର ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର କୃଷିକମଣ୍ଡ-
 କର ମାଜକ ଲବଣରେ କୃଷିସତ୍ତ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର
 ଛୁଟ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତସ୍ତର ବସ୍ତୁକବ୍ୟା-
 ନସ୍ତର ଦ୍ୱିପିପାଳ ସାଦେବ ଏ ପ୍ରକାଶନ ଦେଖି-
 ବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ସମ୍ଭାରଣ ତାଉରେକର
 ମହାସମ୍ଭବ କଳିକତାରେ କାଳାବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ
 ତହଲେ ତ କଙ୍ଗଲାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରକାଶନ
 ଅପେକ୍ଷା ଅଦେବ ଅଂଶରେ ଉତ୍କଳ ଅନେ ଏବଂ
 ସେ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଅଦର୍ଶ କୃଷିକେ
 ପ୍ର ପକର ଅପା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ସନ ୧୯୧୧ । ୧୦ ଶାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳିବର୍ଷର
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଶାରଦ ପକ୍ଷର ସରଦ ଶା ଶେଷ
 ଏକ୍ଷୁମେଟ ଏହି କ ମତ ବର୍ଷ ୧୭୧ ଲକ୍ଷ ଏବଂ
 ଜମି ଅବାଦ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ସୁଧାକର-
 ଦେବୁ ଅବାଦକମିର ପରମାଣ ୨୧୨ ଲକ୍ଷ ହୋଇ
 ସୁଲ ସାଧାରଣତଃ ୨୦୭ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ତହିଁରେ
 ଶାରଦ ପକ୍ଷର ଦୁଏ । ଦେବେବ ଜଣାରେ ଉତ୍କଳ
 ଚକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଦେବୁ ବୃତ୍ତୋଗେ ଅଧ୍ୟାପ

ପ୍ରଭରେ ଉତ୍ତମସମ୍ପଦ ଦୋଇଥିଲ ଏବ ମୋଟ ଉତ୍ତମ ସାଧାରଣ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ୧୦ ବର୍ଣ୍ଣଥିଲ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଏବର୍ଣ୍ଣ ୨୫ କୋଟି ଦମର ଗୁଡ଼ିକ ଅପ୍ତ ଦେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅପ୍ତ ୧୫ କୋଟି ଦମର ଥିଲ । ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ ଭାଗ ଫଳଦ୍ୱାରା ଏକା ସମ୍ବଳରେ ଶୋଳପଣ ଏବ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବହୁଳ କରୁ ନା ଦୁଇ ଭଳ ପରାସ ଉଣା ମାତ୍ର ପୁଣି ଓ ଅଚ- ବୁଲରେ ଚୌଦ୍ୱାରା ପସଲ ଦୋଇଥିଲ ।

— ୪୦୫ —

ଗତ ବା ୨୦ ରଜ ରବିବାର ଅପରାହ୍ଣ ବା ୫୩୩ ସମୟରେ ପୁଣି ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ଲାଲଦେଶୀ ବୁଦ୍ଧରେ “ ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ପଣ୍ଡିତ ସର୍ବ ”ର ଏକ ଅଧିବେଶନ ଦୋଇଥିଲ । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମଠାଧୀଶ ପୂଜାପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଜର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାମୀ ମହାରଜ ସମ୍ବରଜର ଅପତ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଏବ ସାଧାରଣ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ସତ୍ୟାଧିକ କ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଯୋଗେ ମୋଟ ୧୫୦୦ ଥିଲେ । କଟକ ରେଭେନ୍ସା ଚଳେକର ବଜ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ରାୟ ମହାଶୟକୁ ସମ୍ବରୁ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ଏବ ଉକ୍ତି ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କଦ୍ୱାରା “ ଧୂମକେରୁ ” ସମ୍ବୋଧି ବଜ୍ରାଧ୍ୟାପକ ପଠିତ ଦେବା ଏ କଥ ସମ୍ବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲ । ଏବଶତାଦି ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ୍ୟ ଧୂମକେରୁର ଅବରଣ, ଭାବେଗ୍ରାବ, ଏମାନଙ୍କର ପୁରାତନ ଓ ପଥ ନିରୂପଣ, ଅକୃତଜନ ପାର୍ଥକ୍ୟ, ସ୍ୱରାଶ୍ରମ ଲକ୍ଷଣ, ଧୂମକେରୁର ଉପାଦାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରଦୁଷ୍ଟ ଧୂମକେରୁ “ ଦେଲ ” ଧୂମକେରୁ ନ ଥିବା ବିଷୟମାନ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ କରି ଯୋଗେଶ ବାବୁ ବିଷୟର ସ୍ୱସ୍ତକ୍ତ ଓ ବିଶଦ ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେଇ ଥିଲେ । ପରେ ସଂସ୍କୃତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ମହୋଦୟ ଯୋଗେଶବାବୁଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରବଣେ ଉପସ୍ଥିତ ସନ୍ଧ୍ୟା ବର୍ଣ୍ଣ ପଦକୁ ଥିବା ଏବ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମହା ମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସିଂହ ସାମନ୍ତଙ୍କ ଦୂତ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱାରା ସାମନ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଭରା ବିବାହର ମୂର୍ତ୍ତି ସଦୟ ଥାଇ ଉତ୍କଳର ପ୍ରଭୁତ ଉପକାର କରୁଥିବାରୁ ଭାରତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁଖ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ସମ୍ବରୁ ତାହାକୁ ଉପାଧି ଦିଅଯିବା ବିଷୟ ସରଳ ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଟ କରି କେନ୍ଦ୍ର ସଦକରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୟନୃସିଂହ ଦାବ୍ୟଗର୍ଣ୍ଣ ଗତ କ୍ରମ ମାସର ଏକ ଅଧିବେଶନ- ରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯୋଗେଶଚନ୍ଦ୍ର ସୟକୁ “ ବିଦ୍ୟାଳୟ ” ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରବା ମହାଦେ ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ସମ୍ବରୁ ପ୍ରତି କରୁଥିବା ଏବ ତାହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅତି ଦିଅଯିବାର ଦେହ ସମ୍ବଳ ପଠ କରୁଥିଲେ । ଶେଷ୍ଟି ଭାରଣରୁ ଉକ୍ତି ଉପାଧି ଦିଅମଲ ତାହା

ସଂସ୍କୃତ ପଦ୍ୟାଳୟରେ ପଠନରେ ଉପିବକ ଦୋଇ ଥିଲ । ପରଦେଶରେ ସମ୍ବରଣ ସ୍ୱାମୀ ମହାରଜ ସ୍ୱ ଦସ୍ତରେ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କୁ “ ବିଦ୍ୟା- ନ୍ୟ ” ଉପାଧିର ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ବାବୁ ମହାଶୟ ସାହରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ଗଣେଶ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ ନକପରେ ସମ୍ବର ପଞ୍ଚକୁ ଧର୍ମାଦି ଦିଅ ସାରି ସମ୍ବର ରଜ ଦେଲ ।

ସ୍ୱଳପିନୀମାନଙ୍କୁ କୁଣିଶାଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳଜାତ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଦେହ ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ରଜ- ବିଦ୍ୟୋକ ପଣ୍ଡିତ କେତେକ ନିଧ୍ୟା ଏବ ଅନୁଷ୍ଠ- କର ବଥା ବଜ୍ରାଧ୍ୟାପକରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଏ ଦମରର କଲିକ ବର୍ଣ୍ଣମ୍ବଳ ମେଡ଼ଦେଲସ୍ତର ପ୍ରଭ- ତକୁ ପଠାଇଥିଲ । ଡାକମେଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଦଲିକତାରୁ ଅପସିଲ । ପ୍ରେରକର ନାମ ବାହି ଓ ପାଇବାବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଶ୍ରୀମତ୍ର ଦାମ ତ ଥାଇ ଦୁବଳ ନିମନ୍ତସ୍ତର ଶ୍ରୀବର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ରେଖା ଥିଲ । ଏହି ରେଖାର ଦୁଇଶସ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର ଗୋଚରରେ ଅପସିଲ । ଶକା କୁଅର ଅଭି- କେରେ ସୁଲକୁ ଏହପର ପଠ ଯାଇଥିଲ । ସାଧା- ରଣତଃ ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରୀମତ୍ର ଦେ ଏପର ରେଖାରେ ଉଲିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ନ ଦେଲେକେ ଦେହୁ ଦୁବଳମତ୍ର ଶ୍ରୀମତ୍ର ମତ ବିଚାରତ ଦେବା ଅସ୍ୱର୍ଣ୍ୟ ନୁଦେ ସେମନ୍ତ ତ ବଜ୍ରାଧ୍ୟାପକ କେତେ ଶ୍ରୀ ଏହପର ଦୁଷ୍ଟଲୋକର କୁଦୁତରେ ପତ୍ର ନିକର ରବିଷ୍ୟତ ଦସ୍ତର ପିତା ମାତାକ ଅଭିଭବକ ବର୍ଣ୍ଣ ଚରୁଷ୍ଟର ଦେହୁ ଦୋଇଥିଲୁ । ଅତଏବ ଶ୍ରୀବର୍ଣ୍ଣ ଏ ପ୍ରକାର ରେଖା ପାଇଲେ ତାହା ଅପଣା ଶିକ୍ଷକ ବା ଅଭିଭବକମାନଙ୍କୁ ବରଷଣାକୁ ଅର୍ପଣ କରବା ଓ ସେ ରେଖାରେ ଅଧିକ ଅସ୍ତ୍ରା କ କରବାକାରଣ ଉପଦେଶଦେଉ- ଥିଲ ଏବ ଅଭିଭବକବଗଙ୍କ ଅପଣା ପିଲଙ୍କ ସାଧ୍ୟାନ କରଦେବା କାରଣ ଅଚାନ୍ତ ଅନୁ- ବେଧ କରୁଥିଲ । ଏତେ କଟକଣା ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଭିଭବକ ବିସ୍ତାର ଓ ପୋଷଣରେ ଲିପୁଥିବା କେତେକପ୍ରକାର ଲୋକ ସେହି ଦୁଶିତ ଓ ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠକର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ନାହାନ୍ତି ଅକ୍ତ ପରଦାପର ବିଷୟ । ଏହା ଦେଖି ତଏ ବୋଲିକା ସେ ମହାଯଜ ବିଷୟକ ନୂତନକ୍ରମରେ ଅଭିଭବକମାନଙ୍କୁ ଦୋଇଥିଲୁ ଦୁଷ୍ଟପଲକ ସଙ୍ଗରେ ବେଲେ ଶିଷ୍ଟର ଦସ୍ତଦେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

ମାଗଣ ରବିସ୍ୟା ।

ମାଗଣ ପ୍ରଥା ବହୁକାଳରୁ ମୋଗଲବନ୍ଦୀରୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲ ଏବ କେଜାଚର ସଜାମାନେ ସହତ ଜନ, ବିଦାଦ, ଶ୍ରୀକ ଏବ ଅଭିଷେକାଦ ଉପରେ ମାଗଣ ଦେଉଥିଲେ, ଏଣିକ ଗଜ-

ଜାଚର ସ୍ୱପରଦେଶେଷ୍ୟ ମହୋଦୟମାନେ ସେ ସବୁ ପ୍ରାୟ ଉଠାଇ ଦେଇଥିଲୁ । ଏବକୁ ବି ଗଜଜାଚ କି ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଦହି ମାଗଣ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଦାହି ଏବ ମୋଗଲବନ୍ଦୀର ଅଭିପା- ଦନାରେ ମାଗଣ ଦେବା ଦଶମାୟ ଅପେ । ଅନୁକାଳ ପୁଣେ ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଦୟ ବଙ୍ଗ- ଲାର ଶାସକସମ୍ପର୍କରେ ସମଲେକନା କଲ- ବେଲେ ମାଗଣ ବା ଅନୁଅନ ଅସ୍ତର ଜମି- ଦାରମତେ ପରଦାର କର ନ ଥିବାର ଦେଖି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କର ଥିଲେ । କୌଣସି ଜମିଦାର ଅନୁଅନ ଅସ୍ତର କରବାର ଅନୁମତିକୁ ଜଣା- ଦାହି ଏବ ଦେହୁ ଲୁଗ୍ ବେଗରୁପେ ବଙ୍ଗ- ଲାରେ ଅସ୍ତର କରୁଥିଲେକେ ଓଡ଼ିଶାରେ ତାହା ଦେଉ ନ ଥିବାର ଅନୁମାନେ ବିବାସ ତତ- ସ୍ତର ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କର ସଦୟୋଗୀ “ ଉତ୍କଳ- ସ୍ତର ” ଗତ ସଂଖ୍ୟକର ଭିଙ୍ଗାପସର ଶ୍ରେଣୀର କମଳମେଦେକରଙ୍କର ସେହି ବେଗବାଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ ତାହା ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଅନାଦ ଦୋଇଥିଲୁ । କମଳମେଦେକର ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷି ଏବ ବହୁଦର୍ଶୀ ଲୋକ ଅଗ୍ରଣି ଏବ ନାମା ସ୍ତ୍ରୀମତେ ସୁଖ୍ୟତ ସହତ ଜମିଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଥିବାରୁ ଜଳ ସାଦେବ ତାହାକୁ ଭିଙ୍ଗା- ପୁର ଇଲକାରେ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଅନୁ- ମାନେ ମନେ କରୁଥିଲୁ ଯେ ଭିଙ୍ଗାପସର ଜମିଦାରୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟା ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦର୍ଶ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଦେବ । ମାତ୍ର ସେ ରୁମ ଅନୁ- ମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟଗଣ । କୌଣସି ଜମିଦାର ପ୍ରକାଶର ଦେଉ ଅଧିକା ନିକର ସ୍ୱାର୍ଥ କମ୍, ଧର୍ମ ସାଧନନିତ୍ତଦେଉ ବନ୍ଧ, ଝଙ୍କ, ଦେଉଳ, କୃଷ ବା ଚିତ୍ରାଣ କର ପାଚନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ବୋଲି ବାଙ୍କର ଉତ୍ତରଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଖଳଣା ଉପରେ ମାଗଣ ବସାଇବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରେ ଜମିଦାରୀର ଉନ୍ନତ ସାଧକ କାର୍ଯ୍ୟ କୁଏ ଅଭିଭବରେ ବହି ସକାଶେ ଯାହାପ୍ରାପ୍ୟ ଏବ ସେରୁପ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଦେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିଦିଷ୍ଟୁଅଛି । ଖଳଣା ଉପରେ କୌଣସି କୋଟିଏ ଲକ୍ଷରେ ଦେଉ ଅଧିକା ପରପିଣ୍ଡି ଯାହା ଜମି- ଦାର ଅଧିକ କରବେ ତାହା ବେଅଭିମାନ ଏବ ଅନୁଅନ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବ । ତାହାକୁ ସେତାକୃତ ଦେହୁବୋଲିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁଦେ । ସେବେ ରସୁମମତେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ସେତାକୃତେ ଗୁନା କର ଜମିଦାର ବା ବାଙ୍କ ଉତ୍ତରଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ରେନ ଦିଅନ୍ତି ବହିର କାହାର ବିଷୁ ଅପଦ ଦୋଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଜମିଦାର ନିଜେ ଅଧିକା ବାଙ୍କର କୌଣସି ସରକାଣ ବା ବେଷରକ ସା

ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୃତ୍ରିମମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବାକ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ଅଦାୟ କରବା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଥିବୁ ବୋଲି କେବେ । ମାନବର ଅର୍ଥହୀନ ମନୋବାସୀ କୃଷକୀ ଲୋକ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାଧୀନ ମାନବୀ ଓ ଦେବତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରକାର ଦୋଷ ମାନବର ଅଧୀନ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର । ଶେଷେ କି ମାନବୀ କି ବସ୍ତୁ ବୋଲି ବେଶ୍ଵିମେଷ ନିଷିଦ୍ଧ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେତନାକ୍ଷରେ ଯେତେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗକରଣ କିମ୍ପାକ ଦରମ କଥା ଆଉ ମହତ୍ତ୍ଵେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମାତ୍ର ପ୍ରତି ଚାହେଁ ଦୋଷ ଦୋଷ ପ୍ରକାରକାଣ୍ଡ ମୋଡ଼କମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା ଲୋକେ ଚେନେ ତାହା ଅତ୍ୟାଚାର ଦାମରୁ ଅନ୍ୟାଦୃଶ ପ୍ରକାର କଥାରେ । ମାନବୀ କଥାଟା ଅପ୍ରକାର ବୋଲି ସମସ୍ତ କିମ୍ପାକରଣ କାଣ୍ଡ ରଖିବା ଉଚିତ ଏବଂ ମାନବ ଅନୁକରଣକାର ପ୍ରଧାନ ପଦକ୍ଷେପ । ଅନୁମାନେ ଅଧୀନ କରୁ ବଳି କ୍ରମଦମନେକର ମହୋଦୟ ଏକା ପ୍ରକାଶକାର କରରେ ଏବଂ କରଣ୍ୟରେ ଯେପରି ଦେଖି ଦେବେ ମାନବ କଥା କି ଉଚିତ ବହିଷ୍ଠିତ ଗୁଣ୍ଡ ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଗୋଟିଏ କଥା ଅଛି ଯେ ରାଜ୍ୟରୁ ଧର ଅଣ ବୋଲି କହିଲେ ପିଆଦାଏ ମାତ୍ରତଦ୍ଵାରା କୁମ୍ପଳ କାଣ୍ଡ କର ବସନ୍ତି । ଏକା ବାକ୍ୟ ପରି ବହୁପଣୀ ଲୋକକୁ କହିବା ଅଧିକ ।

ଉତ୍କଳ ସରକାର ପରମାମ ।

ଏ ଦିନରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ ସରକାର ୧୮୮୨ ମସିହାରେ ପ୍ରାପିତ ଦୋଷଧରା ଅବଧି କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଧିକାର । ସ୍ଵାଧୀନ ଶାସନ ପ୍ରକାଶି ସେ ସମୟରେ ମରହଟ୍ଟିମେଷ ପ୍ରକାର କରବାର ସଂକଳ୍ପ କରବାରେ ତାହା ପ୍ରକାଶିତ କରା ଭଲ ଏବଂ ଦେଶର ସାଧାରଣ କର୍ମାଣ୍ଡ ସରା ପ୍ରାପିତ ଦୋଷ କାଳା ଶ୍ରେଣୀର ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ବହିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେବାର ନିୟମ ଦୋଷଧରା । ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୁଦ୍ଧି ରହିବାରେ ନୁହେଁ ନିୟମକର ପ୍ରକାର କରବା ଅବଶ୍ୟକ କାଣ୍ଡ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ବହିର ଗୁରୁ ଅଧ୍ୟାୟକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସରକାର ନାକ୍ଷୟକା ମାସ ତା ୨୫ ତାରେ ନିୟମାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ତାହା ସରକାର ସମ୍ପାଦନ ଶୁଭକର ସମସ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାକ ନିକଟରୁ ପଠାଇ ବହିର କରୁର କରବା ଦାରଣ କଲକମାସ ତା ୧୮ ଉପରୁ ସରକାର ଅଧୀନ କରଥିଲେ । ସରକାର ଦେବତା ନ ୧୫ ଶ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସରକାର ନିୟମରେ ନେଖିଥିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାସ କରୁଥିବା ବା ସମ୍ପର୍କି ଧରୁଥିବା ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ବୌଦ୍ଧି ଲୋକ ସରକାର ମନୋମତ ଦେଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୋଷଧରରେ ।

ବାକୁ ଗୋଲୁଲାନେ ଚୌକିଆ ବହିରେ ଅପରି କର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାୟୀ ଯେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକ କି ଯାହାର ଦାନ ଅଧିକାରରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଘେ ଯାହାର ସ୍ଵାର୍ଥ ସମାଜ କେବଳ ସେହି ଏଣିକି ସରକାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୋଷଧରରେ (The resolution runs thus:—That permanent resident of Orissa having no home elsewhere and having interest identical with Uriyas shall alone henceforth be eligible for the membership of the association.) ଏବଳ ପ୍ରସ୍ତାବକାର ସରକାର ଦେବ ବଦଳ ଯାଉଥିବା ଦେଖୁ ସମ୍ପାଦକ ସାଜ ଦୋଷିସ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଦେଇ ବହିର କରୁର କରବାକୁ କହିବା ଏବଂ ଦୋଷିସ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟା ପାଇ ନ ଥିବାର ସରକାର ଜଣାପଡ଼ିଲେ ଦେବାହା ଉପସ୍ଥିତ ଅଧିକାରୀ ସନ୍ଧ୍ୟାମାନେ ନ ମାନ ଉକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ସରକାର ଫଳ ଏହି ଦେଲେ ଯେ ଏଣିକି ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ସରକାର ପ୍ରବେଶ କରବାର ଅଧିକାର ରୁକ୍ଷକେଲ ଏବଂ ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦକ କର୍ମେଷର ଦୋଷଧର । ଉତ୍କଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାରବାଜି, ବେଲଙ୍ଗା, ଗୋକପୁରୀ, କଟକାସୀ ପ୍ରକାର କାଳାପ୍ରକାର ଲୋକ ସମ୍ପର୍କି ଅଧିକାର ବା ବ୍ୟବସାୟୀ ଦେଇ ରହିଅଛନ୍ତି । ଗଜଦେଉଳ ସମ୍ପର୍କିରେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳାମଙ୍ଗଳ ପ୍ରକାର ସେମାନଙ୍କର କର୍ମେଷ ସମସ୍ତ ଅଛି ଏବଂ ବହିରା ଅଲୋଚନାରେ ସେମାନେ ଯୋଗ ଦେଇ ନିକାନ୍ତି ପ୍ରୟୋଜନ । ଏ ଉକ୍ତି ଦେଶଲୋକ ଉଚ୍ଚ କିଦେଶୀୟ ବଞ୍ଚିଲେନମାନଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଅଲୋଚନାକାରୀ ଅନେକ ସମୟରେ ସାକାନ୍ଧ୍ୟ ମିଳିପାରେ ଏବଂ ସେହି ଦେଖୁ ସରକାର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶାଧିକାର ଦେବା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ । ଏହି ସରକାରଦେବତାକର ସରକାର ପ୍ରକାଶକାମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସକାଶେ ଦ୍ଵାର ମୁକ୍ତା ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଵାର ଉଦ୍ଵାରଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସରକାର ଯେ ନିୟମ କଲେ ତଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟୀ ଅଧିକାରୀ ସମସ୍ତ ବାହିକା ଓ ଉତ୍କଳସଙ୍ଘେ ସମ୍ପର୍କି ରଖିଥିବା ସମସ୍ତଲୋକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୋଷଧରରେ ଏବଂ ତାହା ହିଁ ପ୍ରକାଶକାମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମଦ୍ଵାରା ଯେ ସୁବେଶିୟ ବା ସୁବେଶିୟମାନେ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି ତମ୍ଭା ଯେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରାୟୀ ଦର ଏଠାରେ ନଦେ ମଧ୍ୟ ବୌଦ୍ଧି ଓଡ଼ିଶା ଏଣିକି ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୋଷଧରରେ ନାହିଁ । ଏରୁପ ସଂକଳ୍ପ ଗୁରୁ କ ଦେଖୁରୁ ସରକାର ପ୍ରବେଶ କଲ ଅନୁମାନେ ଦେଇ କ ପାରୁ । କିନ୍ତୁ ଏଣିକି ସରକାର ଉତ୍କଳ ସରକାରରେ ତାହା ଉଚିତ ନଦେ । ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ସତାପେ ସେ ସରକାରୀକରଣ ବେଳ ଅନ୍ୟ ନାମକରଣ ଦେବା ଉଚିତ । ଅନୁ-

ମାନଙ୍କ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହି ସଂକଳ୍ପକାର ଦେବୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଏ ସରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥିତମେଷକାରେ ଦେଖୁ ପ୍ରକାଶିଥିଲ ବାହା ଅଧିକ ରହିବ ନାହିଁ । ଏକଦର ଅଧିବେଶନରେ ସରକାର ଏବଂ ସରକାରୀ ସରକାର ଅନୁପସ୍ଥିତ ଦେଖୁ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥେ ବାକୁ ବୌଦ୍ଧିକର ଉପୁ ସରକାର ମନୋମତ ଦୋଷଧରରେ ମାତ୍ର ସରକାର ଏପରି ଗୁରୁ ଦେଖି ସେ ଦେଖୁ ଦୋଷ ସରକାର ପଦ ବ୍ୟାପକର ଅନୁର ଦେବାରେ ବାକୁ ମାତ୍ର ଧର ଦାସ ସରକାର ମନୋମତ ଦୋଷ ଦେବନର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷକଲେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗୁପ୍ତସାଦେବ ।

ଗତ ତା ୧୮ ଉପ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନିଜ କରା ମାନବର ଉଚ୍ଚ ବେଲିଗାତରେ ଅନୁମାନକର ପ୍ରକାର ମାନବର କେ କି ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅନବରଣ କଲେ ଶ୍ରେଣୀକି ଏବଂ ଦୁପଇଶେ ଗ୍ୟାସଅନୁଧରେ ଅଲୋଚନ ଏବଂ ପ୍ରକାଶକାମାନେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଥିଲ । ସରକାର ଉଦ୍ଵାରକମାନେ ଅଧିକାର କରବା କାରଣ ସମବେତ ଦୋଷ ମାନବର ମହୋଦୟକୁ ଗାତରୁ ପାଶେଇଅଣି ପ୍ରେମ ଓ ବକ୍ତିପୁରାଣର ଗୋଟିଏ ଅଲୋଚନା ପ୍ରକାର କଲେ ! ସେହି ଅଲୋଚନାପ୍ରକାର ସେ ଲୋକ ମାନବର ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍ଵାର କରବା ଓ ଶ ସତ ଏବଂ ଶାସିବକମଧ୍ୟରେ ସରକାର ସପ୍ତାପନାର୍ଥେ ସରକାର ଦେଶଲୋକଙ୍କର ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରଶଂସାକ୍ରମେ ଦୋଷଧରରେ ଲେଖାଥିଲ । ଗୁପ୍ତସାଦେବ ଏଥିର ଉଦ୍ଵାରରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ସତାପେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅଧିକାରୀ ସମୟରେ ଅଧିକାରୀ ଗରୁ ଅଧିକାରୀପ୍ରକାର ଅନୁରଣ କରବାର ପ୍ରକାର କର କହିଲେ ଯେ ଅବନବଦୁର ଦେଶରେ କରବଣ କରୁଥିବା ଗୁଲେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାର ଦାଉରୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦା ଦେଖୁ ସେ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାର ଅଛନ୍ତି । ତା ୧୮ ଉପ ଦିନ ଶୁକ୍ରବାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୋଦ ବାଦନରେ ପାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଵାରମିଳନରେ ଅଧିକାରୀ କର ଯାଇଥିଲ । ଏ ମିଳନରେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ଇଂରାଜ ସମ୍ପାଦକ ଲୋକେ ଓ ମହଲମାନେ ଶୁକ୍ରବାର ଦୁଇଟି ଅନୁରଣ ମତେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ତତ୍ତ୍ଵ କନୋଦକାର୍ଯ୍ୟ ଏ ମିଳନରେ କଲଗୋନ ସଙ୍ଘେ ସଙ୍ଘୀତ, ଗୋକପୁରୀ କଥା ଅଧିକାରୀ ଉଦ୍ଵାର ଦୋଷଧର ଏବଂ ସୁପ୍ର ମହୋଦୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଘେ ସମଗ୍ରରେ ଦିଶି କଥାବାଦ୍ଵା କରବାଦ୍ଵାର ବାକୁ ଚରକାର୍ଯ୍ୟ କରଥିଲେ । ତା ୧୯ ଉପ ସତାପେ ଶୁକ୍ରବାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୋଦ ଦେବେତ ଉଦ୍ଵାରୀୟ ବଙ୍ଗାଳ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଅନୁ-

ଦୃଢ଼ତା ସେଥିରେ । ଚାହୁଁବେ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତ୍ର ମାଲିକାନାର ନିରାଶ କମ ଥିବା ଦେଖି
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିବା,
 ଅସୁବିଧାକୁ କମିତା ମଧ୍ୟାହ୍ନମାନେ ଅପଣ
 ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବା ଦେଖି ବାଳକ
 ସଦୃଶ ସହର ଲୋକଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର କଷ୍ଟ
 ଦେଉଥିବା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନାରେ ପଞ୍ଚାବଦ
 ବୈଠକ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲେ ମହାଶୟର ଦୁଃଖୀ
 ଲୋକଙ୍କର ସହର ବା ସରକାରଙ୍କଦ୍ଵାରା ଦେବାନୀ
 ଓ ସରସର ମୋକଦ୍ଦମା ଦାବର କରବାର
 ଅସୁବିଧା ଲାଗି ଦେବା ଓ ବିନାବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରାଥମିକଶିକ୍ଷା ଦେଶରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେବା ବସ୍ତ୍ର
 ସହର ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରରେ ଏହିପରି
 ଲେଖା ହୋଇଥିଲା—ସଥା ।

First of all we refer to the position of
 our community as it stands at presents.
 Long, long ago our ancestors came to
 this country and settled here under the
 patronage of the then Ruler of the land either for the purpose of
 trade or of service, our interest being
 now identical with those of the des-
 cendants of the earlier settlers now
 specially designated as Oriyas, we
 can legitimately claim a just share
 of the Government employments offer-
 ed to the children of the soil and in
 the educational privileges held out to
 our oriya brethren. In this connec-
 tion we may refer to the scholarships
 recently created for the educations of
 oriya in Law, Medicine and, Engin-
 eering. ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମାନଙ୍କର ପୂର୍ବପୁରୁଷ
 ମାନେ ଦୃଢ଼କାଳ ପୂର୍ବରୁ ଦେଶର ବହୁଲିକ
 ଶାସକରାଜାମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରତ ବସତଃ ଶୁଭକ୍ଷ
 ବା ବ୍ୟବସାୟ କରୁବା କାରଣ ଏ ଦେଶକୁ
 ଅଧିଷ୍ଠିତେ । ଚାହୁଁ ଅନୁକୂଳ ଅଧିଷ୍ଠିତା ଲୋକଙ୍କ
 ବସତର ବ ସାହାଜକୁ ବସେଷରୂପେ ଓଡ଼ିଆ
 ବୋଲି ଅଭିହିତ କରାଯାଏ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନ ଏକ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ହୋଇ ଯିବା
 ଦେଖି ଏ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କ ଗୋଟି ଶୁଭକ୍ଷ ବା
 ଶ୍ରୀମାନ ଅଧିକାର ବସାଯାଉଅଛି ଚାହୁଁର ଅଂଶ
 ଅନୁମାନେ କ୍ୟାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଦାଗ କର-
 ଯାଉ ଏକ ଏକପ୍ରକାରରେ ଅନୁମାନେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ
 ଅନ୍ତର, ଚିତ୍ରଣା ଓ ଉଚ୍ଚିମାୟତଃ ଶିକ୍ଷା ସକାଶେ
 ଗଢ଼ା ଯାଉଥିବା ବୃତ୍ତି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ
 କରୁଅଛୁ । ମାନବର ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟ
 ଯେଉଁ ସାର ଉପଦେଶପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ ଅନୁମାନେ ତାହା ଅବଦଳ ନିମ୍ନେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ସଥା;—

I consider that there should be no
 distinction between the Oriyas and the
 domiciled Bengalees, and that both
 should be considered as permanent
 residents of Orissa. While I was in

Orissa I always advocated that policy
 and I wrote to Government accordingly
 If you find that the policy has since
 been changed you may represent your
 grievances strongly and at the same
 time moderately, first to the Local Go-
 vernment and if you fail there you
 may move the Government of India
 and if you do not get any redress still
 you may go up to the Secretary of
 state in Council with your prayer.
 If I happen to be in the Council at
 that time I shall have an opportunity
 to express my views and help you
 as much as I can.

ଏଥିର ଅର୍ଥ ଏହି ବାହାଜ ମରଲେ ଓଡ଼ିଆ
 ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି
 ପରିଚ୍ଛେଦ ରହୁବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେ ଉତ୍କଳରେ
 ଥିବାବେଳେ ଏହି ନୀତି ଅନୁସରଣ କରିବେ
 ଲେଖିଥିଲେ । ଯଦି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ ନୀତି
 ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ବିନୀତ
 ଭାବରେ ପ୍ରବଳ ସ୍ଵର ଦେଖାଇ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗରଣ-
 ମେଧରେ ଅପଣା ଗୃହାଣ କରାଇବାକୁ ଦେବା
 ସେଠାରେ ପ୍ରତିକାର ନ ଥାଇଲେ ଭାରତ
 ଗରଣମେଧ ଓ ସେଠାରେ ବିମୁଖ ଦେଲେ
 ଖୁଣ୍ଟି ସେକେଟରଙ୍କ ଉପରେ କରାଇବାକୁ
 ଦେବ । ଯଦି ସେତେବେଳେ ଖୁଣ୍ଟି ସେକେଟ-
 ରଙ୍କ ସଭାରେ ସେ ଥିଲେ ତେବେ ସେ ଅପଣା
 ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରି ସଧ୍ୟମତ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
 କରିବେ । ମାଲିକାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲେ ଯେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ମିଥ୍ୟା ଶେଷ ହେବା
 ଯାଏ ଅନ୍ତର ବ ୨୦ ବର୍ଷ କାଳ ଏହା ଉତ୍ସାହିତ
 ହେବାର ନୁହେଁ । ଅନ୍ତର ମଗୋହ ବସ୍ତ୍ରରେ
 ଯେ ୨୫ ଆଇନର ପ୍ରାଣଲପ୍ତ ଭାରତ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ପଦ ସଭାରେ ଅନୁମୋଦିତ ମାତ୍ର ଦେଖିବୁ
 ସମ୍ଭାବ ପସମାନ ଧର୍ମରେ ବସତ, ସଞ୍ଚିତାର
 ଜନ୍ମ ପ୍ରତିକାର କଲିବୁ ବାହା ରହିବ ହୋଇ
 ଅଛି । । ସେ ପୂର୍ବରେ ଥିବା ସମୟରେ ଜଗନ୍ନା-
 ଥଙ୍କ ନୀତି ଭଲରୂପେ ନ ଚଳିବାର ବାବଦରେ
 ଗୃହାଣ ଦେବାକୁ ସେ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଲୋକଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ଗରଣମେଧଙ୍କ ସମ୍ମାନକ୍ରମେ
 ଦେବାନୀ ଅଦାଲତରେ ପୁଣ୍ୟଗଜାଙ୍କ ଦାମରେ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଅନୁମୋଦିତ ହେଉଥିଲେ । ମହନ୍ତ ମାନବ
 ଧରରେ ଉପକୃତ ଦେଉଥିବା ଲେବେ ସେମା
 ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ବୃହତ୍
 ଦେବାକୁ ସେମାନେ ଚାହୁଁ କରୁଥିଲେ ଯୋର
 ଅପଣି କଲେ । ସେମାନେ ଧନୀ ଏକ କଲିକତର
 ଅକୈତ ଦେଶୀୟ ଗୁଣାର ସମ୍ପଦପତ୍ର ଚଣି
 ଦେବାକୁ ସମ୍ପରଣକୁ ସେମାନେ ଧର୍ମଦାମରେ
 ଘୋର ପ୍ରତିକାର ଉଠାଇଲେ । ଯେତେବେଳେ
 ହୁନ୍ଦ୍ରମାନେ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିବେକୀ ଥିବାର
 ଗରଣମେଧ ଦେଖିଲେ ତେବେକେତେ ସେ

ମୋକଦ୍ଦମା ଉଠାଇ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ହୁନ୍ଦ୍ର
 ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏ ବସ୍ତ୍ରରେ ଅପଣା ସଙ୍ଗେ ଏକ
 ମତ କରି ଗରଣମେଧଙ୍କୁ କରାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ
 ଗରଣମେଧ ସହାୟ ଦେବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦା-
 ରେ ପଞ୍ଚାବଦ ବୈଠକ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ବସ୍ତ୍ର
 ବିଚାରଣ ପରେ ଏକ ଅଧିକାର ବସ୍ତ୍ରବସ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚା
 ଖୁଣ୍ଟି ସେକେଟରଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲେ
 ସେ ଏ ବସ୍ତ୍ର ବୃହତ୍ ଦେବେ । ବିନା ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗରଣମେଧ ଯେଉଁ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଅର୍ଥାତ୍ତରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେଇ ଯାଉ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତ
 ଅର୍ଥାତ୍ତରୁ ଦୂରକୁ ଦେବ ଓ ବିନା ଶକ୍ତିରେ
 ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେବ । ଏହି ସ୍ଵପ୍ନକୁ
 ଏକ ସହାୟକରୂପେ ବରଦମାନ ଶୁଣି ସଦ୍ୟ-
 ମାନେ ବାହୁଡ଼ି ଅସିଲେ । ସେ ହତ ଅପସ୍ତୁ
 କାଳରେ ବାକୁ ଗଧରରଣ ଦାସ ଗୋଟିଏ
 ଉଦ୍ୟାନ ମିଳନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ଚଳୁଥିଲେ
 ଏକ ବାହା ସଥାଗଢ଼ି ସୁସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲ ।
 ସେହିଦିନ ଅର୍ଦ୍ଧଶତକ ସମୟରେ ସେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅଭି-
 ମୁଖେ ଯାହା କଲେ । ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କୁ
 ବାଲେଶ୍ଵର ବାସିମାନେ ସୌଭାଗ୍ୟ କ୍ରମେ ଯାଇ
 ବେଳୁଣ୍ଡି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରୁଥିବାର ଦେଖି
 ଅନୁମାନେ ଯସୁରୋନାସ୍ତି ଅନୁଭବ ହୋଇ
 ଅଛୁ । ଯେଉଁ ପଦ ଭାରତୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଗୁଣରେ
 ଦୁଷ୍ଟାଣ୍ୟ ସେ ମହୋଦୟ ସେ ପଦରେ ସମାପିତ ।
 ତାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁଥିବା ସୁଧା ପାଇବା ଗୁଣ୍ୟ
 ବିନା ଆଉ କିଛି କିନ୍ତୁ ଏକ ବାଲେଶ୍ଵର ବାସି-
 ମାନେ ସେ ସୁଧାକୁ ଯେ ବୃଥା ଶୁଣି ଦେଇ-
 ନାହାନ୍ତି ଏହା ପରମ ସୁଖର ବସ୍ତ୍ର । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 ରେ ଗଜା ବାହାଦୁର ସମସ୍ତକ ସହ କରିଅଛନ୍ତି
 ଏକ ବାଲେଶ୍ଵରବାସିଙ୍କ ବିଶେଷତଃ ଗଜା
 ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଅନୁମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଧର୍ମଦାଦ
 ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରକ ହଥା
 ଅନୁସର ଦେଶ ଲୋକେ ଏକମେଳରେ
 ଦେଶୋନ୍ନତିରେ ଗୁଣ ଦେଲେ ଅନୁମାନେ
 ପରମ ସୁଖୀ ହେବୁଁ ।

ପ୍ରାପ୍ତାଦିକ ସମ୍ପାଦ
 ଦୁଇତରା ଗେଜେଟ ।
 ବାଲେଶ୍ଵରର ଗୋ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ବାହୁ ଦେମରତ ବ୍ୟବସାୟୀ
 ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଉପର ଘାରିଲେ ।
 ମୌଜର ମନ୍ଦ୍ରାଜର ମନ୍ଦ୍ରାଜ ଦେ ଚର୍ଚ୍ଚି ସଦାଶେ ଶୁ
 ଶ୍ରେଣୀର ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଉପର ଗୋର ବାଲେଶ୍ଵର ନଗର
 ସଦର ବୋର୍ଡର ସଦ୍ୟ ସଦ୍ୟର ମନ୍ଦ୍ରାଜ ଦେଲେ ।
 ବନ୍ଦ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣ ଗୋ ସାନ୍ତାପ ଦମିତର
 ମେକର ଉପରଦି, ଚଳଣର, ବେମେସା ବନ୍ଦ, କି
 ଅର ସମ ବ୍ୟବସାୟ ସର୍ବତ୍ର ବନ୍ଦର ସଦ୍ୟ
 ବାଲେଶ୍ଵର ଦମିତର ଉପର ଦେଲେ ।

NOTICE.

All persons having claims against the late Maharaja Dalganjan Sing Deo, Feudatory Chief of the Patna State, Orissa, should file the same with all evidence in support thereof before the Dewan, Patna State, Bolangir Post office Via Sambalpur Bengal Nagpur Railway on or before 1st May 1910 after which date no claims will be considered.

Dated Bolangir } Balmukund Bohidar
25-2-10. } Dewan of Patna State.

SALE NOTICE.

The District Forest officer Ganjam will put up to public auction at 10 A. M. on 6th March 1910 at the Forest Range office Berhampur some 12000 c. ft. of sound well seasoned Sal logs of large dimensions suitable for conversion into Railway sleepers or for building purposes. The logs will be roughly squared and put up for sale in lots to suit purchasers.

Intending bidders will be required to deposit Rs. 25 at the commencement of the sale. Successful bidders will be required to pay 1/4 of the bid amount the day after the sale and the rest of the bid amount within 8 days.

The timber can be seen at the Range office Berhampur between 1st and 6th March.

Chatrapur Sd H. C. BENNETT
7-2-10 District Forest officer.

WANTED an Assistant Jailor for the Baripada Jail, Mourbhanj, on Rs. 30 rising to Rs. 40. Entrance passed Uria candidates with a fair knowledge of accounts should apply stating age and experiences to the undersigned in their own handwriting by the 20th instant.

Baripada } Sd. H. B. KIDDELL,
2-3-10 } Supdt. of Jails Mourbhanj.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅବଗତ କରିବା ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ଉପକ୍ରମକୁ ଯେ ଏ ଦିନର ସମସ୍ତ ଅବଦାନ ଦୋକାନ, ଗୋ ମହୁଷର ଚମଡ଼ା ଓ ଶିଙ୍ଗ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲେସୁର ଦୁର୍ଗମାନଙ୍କର ଲାଭସେନୁ ସତ ୧୯୧୦-୧୧ ବର୍ଷ ଜମାନ୍ତେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୧୫ ରୁଖରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ ଜଳମ କରାଯିବାର ପ୍ରିୟ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ସେହିମାନଙ୍କେ ଜଳମ ଡାକବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବାରଣ କରାଯିବ ବା ୧୯ ଓ ୧୯ ସମସ୍ତେ ଅତି ତରତରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଳମ ଡାକ ଯାରିବେ ।

Raj office } Ganeswar Pal
Pal Lahara } Raja and Feudatory Chief
25-2-10 } Pal Lahara State.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଉପକ୍ରମକୁ ଯେ ଅତି ତରତରରେ ଦସ୍ତାବୁ ଅବଦାନ ଦୋକାନ, ବନଜାର ଦୁର୍ଗ, ଘାଟ, ଓ ମହାଦେବ ପ୍ରଭୃତିର ଲାଭସେନୁ ସତ ୧୯୧୦-୧୧ ମସିହା ସକାଶେ ଅସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୧୫ ରୁଖରେ ଜଳମ ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ଲାଭସେନୁ ଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କେ ଉଚ୍ଚା କରାଯିବ ବା ୧୯ ଓ ୧୯ ସମସ୍ତେ ଅତି ଦସ୍ତାବୁ ସଦର ତରତରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଳମ ଡାକ ଯାରିବେ ।

Narsingpur } Damodar Patnaik
Raj office } Dewan.
23-2-10 } For Raja.

ଠିକାଦାର ଆବଶ୍ୟକ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବ୍-ଡିଭିଜନ ମଲକାର ପଟ୍ଟାଫୁଲ କେନ୍ଦାର ମାଟିକ ଉଷା କରବା ସକାଶେ ଠିକାଦାର ଆବଶ୍ୟକ । କେତେ ମାଟିକାମ ଦେବ ଓ ତହିଁର ଫର ଲାଭ ବିଷୟରେ ବହୁ ଜାଣି-ବାଇ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ କଟକ ମହାନ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୈଦରଣୀ ଉତ୍କଳନର ଏକଜଣାଣିର ଉଚ୍ଚିନୀୟର ଅଥବା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଫୋରମ P. W. D. ସବ୍-ଡିଭିଜନ ତରତରରେ ବୁଝି ପାରିବେ । ମତ୍ତ ।

କଟକ } W. S. BREMER,
27-2-10 } Executive Engineer
Brahmani Byterni Dn.

ପୁଣି କେତେକ ସକାଶେ ସୁଯୋଗ ।
ସବୁର କଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।

ବିଚିତ୍ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅଠପେଇ ୫୨୯ ପୁସ୍ତା ।
କୃଷକ ଜଗଦାରୁ ସର୍ବାବେଦନ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ନାକାପ୍ରକାର ଉଦରେ ରଚିତ ।
ଅସନ୍ତା ବସନ୍ତ ସକାଶି (ଏପ୍ରେଲ ୧୯୧୦ରଖ)
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୨ ଟା ମୂଲ୍ୟର ଏହି ବୃହତ୍ ପୁସ୍ତକ
ଟ ୧୯ ଟା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ ଡାକ
ମାସୁଲ ଓ ଉ: ପ: ଖରବ ୧୨ ମାସ ।
ପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରାଦ-ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ,
ପୋ: ଅ: ଗୁନଜଗୋଳି, କଟକ ।

। ହୁ । ଶୁ ସୁକ୍ତ ଦେଖିବ । କ । ବଡ଼ାମା ।
ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଉପକ୍ରମକୁ ଯେ ସତ ୧୯୧୦-୧୧ ସାଲ ଜମାନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଳମ ଡାକବାକୁ ଲାଭସେନୁ ସତ ୧୯୧୦-୧୧ ବର୍ଷ ଜମାନ୍ତେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୧୫ ରୁଖ ଶୁଖି

ବାଇ ଦବା ୧୯ ଓ ୧୯ ସମସ୍ତେ ଅତି ତରତରରେ ଜଳମ ଦେବ । ଲାଭସେନୁ ଦେବ ବାଲୁମାନଙ୍କେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତେ ଅତି ଦସ୍ତାବୁ ସଦର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଳମ ଡାକ ଯାରିବେ । ମତ୍ତ ।

ବଡ଼ାମା କହାର ଗୋ, ମହୁଷ ଚମଡ଼ା ଓ ମହୁଷୀ ଶିଙ୍ଗର ଲାଭସେନୁ ।
କୋପଲ, ବାଦାଜା, ଧିଲା ଓ ଦୁରିତାଠିନେର ବଦଳାବ ଦୁର୍ଗର ଲାଭସେନୁ ।
ନିଜଗତ୍ତ ଅର୍ଥାମ ଦୋକାନ

- ,, ମଞ୍ଜେଇ ଦୋକାନ
ମଣିଅକର ଅର୍ଥାମ ଦୋକାନ
,, ପଞ୍ଜେଇ ଦୋକାନ
,, ସକ୍ଷେ ଦୋକାନ
,, ବାଞ୍ଜି ଦୋକାନ

ଫେରାସର ସରପ ଦୋକାନ,
Raj Office } Bhagawan Mahapatra
Baramba } Dewan
27-2-10 }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଉପକ୍ରମକୁ ଯେ ଦର୍ପଣ କୋଟ ଅଫ୍ ଓପାର୍ଟିସ ଷ୍ଟୋରର ଯେ କୌଣସି ଆମ, ହାଣ୍ଡ ବା ଗୁନକା ପ୍ରକା ଅପଣା ଜମିର ସବୁକୁ ବିକ୍ରୟ ଅବଦାନ ଦସ୍ତାବୁର କରବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରାଯିବ ସେ ପ୍ରଥମେ ଜମିଦାର ଅର୍ଥାତ୍ କେଟ ଅଫ୍ ଓପାର୍ଟିସ ମାନଙ୍କର ଅନୁମତି ଦେଇ ବାଦା କର ପାରିବ କରେତ୍ ସେ ଦସ୍ତାବୁରକରଣ ଅଥାବ୍ୟ ଦୋର କେବାର ନାମ ସିରପ୍ଟା ଦାନକାପରେ ଦରଜ ହୋଇ ପରାବ ନାହିଁ କମା କେବା ସେପରି ଜମିକୁ ଦଖଲ କର ପାରିବେ ନାହିଁ ।

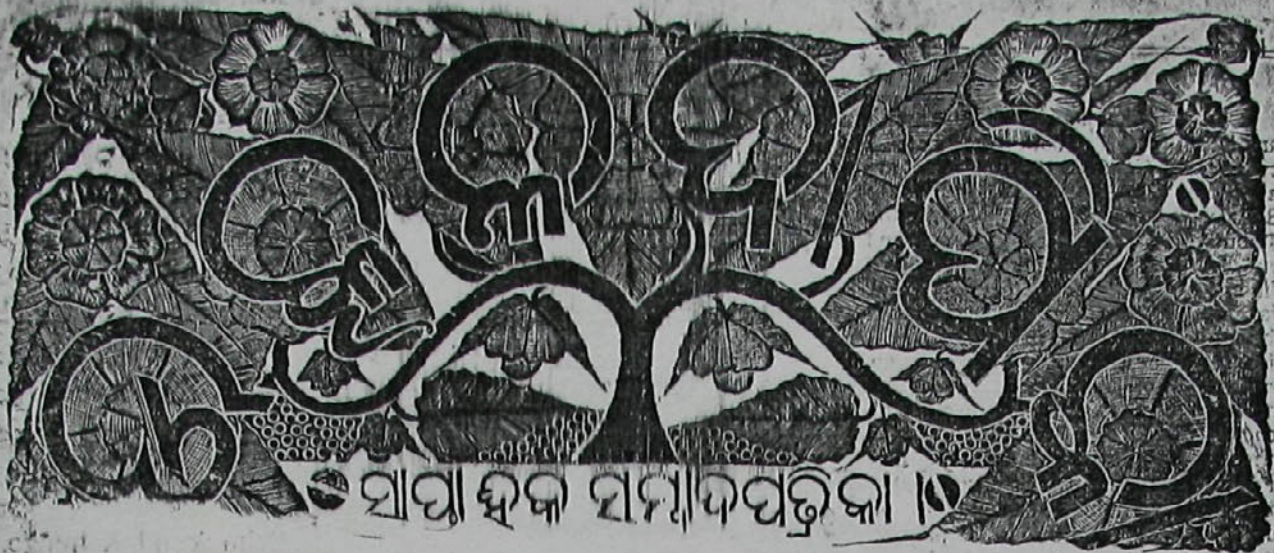
CHITACK } K. G. Nund,
The 1st March } Manager,
1910 } Darpan Wards Estate,

ଉତ୍କଳ ଦାସକା ।

THE NEW TAXES.

Our present Finance Minister Sir Guy Fleetwood Wilson while presenting the Budget last year hoped to effect a permanent reduction in expenditure, but a year's experience has taught him to view with "grave anxiety the steady growth of our expenditure." He believes that the remedy lies in "a general recasting of our scale of public charges." While presenting the Budget he discarded the old established method of resorting to temporary expedients of "reduction of a temporary urgent character, with a view to restore some sort of equilibrium of income and expenditure."

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK SATURDAY THE 5th March February 1910.

ପୃ ୪୫ ଟ
ପ ୧୦ ଟ୍ୟା

ଅଗ୍ରମ ଟ
ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ୫ ୦ /

ପତ୍ରର ଦରଦେ ପଦସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରତିପତ୍ତୀନା ଲାଗୁ ହେଉଅଛି । ପତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତହେଲା ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ଓ ଚିନ୍ତାଧର୍ମ
ରୂପେ ଧର୍ମ ଦୋରାସହ, ଯଥା—
ପ୍ରଥମରାଜ ପତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୦ । ଓ ଅବଗ୍ରହ ୧୯୦୯
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଟ ୫୦୦ ମାତ୍ର । ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟର ଦେଲେ
ହୁଏ ଦେଲେକି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଟ ୧୦୦ ରୁ ଲୋ ଦେଲେ
ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟର ସମୟେ ଟ ୦ । ପ୍ରଥମ
ପରର ଦୋରା ଓ ଦୁଇମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେ । ଅଧିକ ଦିନ
ସମୟେ ସଦୃଶ ବଦଳାଏ ଦୋରା ପାଦକ ବିକ୍ରୟର
ପତ୍ର ବିକ୍ରୟର ସମୟେ ପଦାବଦ ଦେଲେ ।

THE BHARAT INSURANCE COMPANY, LIMITED.

HEAD OFFICE:—

Bharat Buildings, Lahore.
(THE HONORABLE SWADESHI OFFICE)

Branches:—Lahore, Rawalpindi, Sukkur, Nagpore, Ajmere Ahmedabad, Madras, Hyderabad Deccan.

Chief Agencies:—Calcutta & Bombay.

Chairman:—The Honourable Mr. Harkishna Lal Bar-at-law Lahore

Yearly Income:—Over 100,000.

Issues all kinds of Life, Endowment, Industrial, Marriage and Education, Annuity and Pension and Rupee policies without Medical Examination.

1. Policies non-refeable.
2. Surrender Values fixed.
3. Policy holders may participate in the profits of the Co.
4. Prompt Payment of claims.
5. All kinds of facilities are offered.

RATES LOWEST COMPATIBLE WITH SECURITY.

patronised by all classes in India Canvassers & Introducers of business both encouraged.

For full particulars apply to:—
Lajpat Rai Sahni,
Manager.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପୁସ୍ତକାଳୟର ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

ପଦାଧିକାରୀ ୧୯୦୯ ଓ ୧୯୧୦ ପାଇଁ
ପୁସ୍ତକାଳୟର ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ୧୯୧୦ ମସିହାର
ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ଦୋରା ବଦଳୁ ଦେଉଅଛି ।
ଏହି ପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରାଚୀନ, ଦୃଢ଼, ଉତ୍ତମ କାଗଜରେ
ମୁଦ୍ରିତ ଏକ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାୟକ ଅଟେ ।
ସର୍ବତ୍ର ଏହି ପତ୍ରର ଅଧିକାର ଅଦର ଏକ
ଅଧିକାରୀ ପାଦକ । ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଧିକାରୀ ବାହୁଲ୍ୟ ଅଟେ ।

କଟକପତ୍ର ୮୦ ।
ପ୍ରୋମୋସନ ୮୦ ୧୨

ଯେଉଁମାନେ କଟକ କରବାକୁ ଅଧିକ
ସମୟରେ ଦେଲେ ସେମାନେ ସର୍ବୋତ୍ତମ କମିଶନ
ପାଇବେ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀନାଥଙ୍କ ଶ୍ରୀ
ସେକ୍ରେଟାରୀ ।

ଓରିସାରେ ଗଭୀରମେଣ୍ଟ ସିକିଉରିଟି ଲାଇଫ ଏଣ୍ଡ ଇନ୍ଦେମ୍ଟ କୋମ୍ପାନି ଲିମିଟେଡ଼

ଓରିସାରେ ଗ୍ରାହକ

ଏହି କମ୍ପାନି ଓମ୍ପାନି ଅଧିକାରୀ, ଏହି କୋମ୍ପାନି ପଦାଧିକାରୀ ସମୟରେ ଅଧିକାରରେ
ଏକ ସରଳ ପଦାଧିକାରୀ ସୁବିଧା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କାଲି ଗଭୀର ଓ ଇନ୍ଦେମ୍ଟ କମ୍ପାନି ଏଣ୍ଡ ଇନ୍ଦେମ୍ଟ କମ୍ପାନି

ଓରିସାରେ ଗ୍ରାହକ
କଟକରେ ଗ୍ରାହକ
କଟକରେ ଗ୍ରାହକ

କଟକ ଅଫିସ, ଲାଲବାଗ
ଏକତ୍ର, ଓମ୍ପାନି କମ୍ପାନି ଗୋଷ୍ଠୀ }

or as it has been quaintly put by some "starving the spending departments." He calculates the shortage of revenue at over 1 1/4 millions sterling and this he has resolved to make up by imposition of fresh taxes. The sources from which the additional revenue are proposed to be raised are customs duties on liquor, tobacco, silver, petroleum and stamp duties on certain instruments. Urma forms a part of India and so urma oil will not be taxed. It is too premature to say how the new taxes will affect the country but the Hon'ble Finance Minister deserves our thanks for having tapped sources of revenue so little open to objection. It cannot be denied that the use of foreign liquor is spreading among the Indians. A glance at the figures for the last 5 years will convince any one. The smoking of foreign cigarettes has become a craze among the younger generation. An additional imposition of taxes on these will help the revenue and promote temperance. The silver duty will likely check the depreciation of our coin the Rupee. The duty on petroleum is likely to fall on the poor as well as the rich, since it has become a universal necessity. The presentation of the new Budget has produced a great commotion in certain quarters. The leading European firms of Madras have protested against the sudden imposition of duty on liquors and tobacco. No fewer than three deputations waited on the Hon'ble Mr. Wilson on Monday last and represented to him the effect of the new taxation. It is stated that the additional duty on silver will cause considerable hardship to the Bombay mercantile community. The financial Statement throws considerable light on the cost of the new Reforms. The Imperial Legislative Council cost Rs 76,165 in 1907-8; in the following year there was an increase of Rs 37,000. For the current year a sum of Rs 3,42,000 had been provided in anticipation of the earlier introduction of the Reform Scheme, but as this expectation was not fulfilled there was a saving of Rs 2,21 lakhs. The Budget for 1910-11 provides for an expenditure of Rs 2,01 lakhs. The embarrased financial condition is we think partly due to the Partition of Bengal which entails additional expenditures.

ଦର୍ପଣ ଦାଲ୍‌ଲୀ ମହାର ଅଧିକାରରେ ଥିବା ପଠିଆ ଅନୁକ୍ରମେ ବେଶାମତ୍ତ, ରୁ ନପୁର ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ଏବଂ ଦୁଇପ୍ରସ୍ତର ଅଧିକାର ଓ ସତ୍ୟା, ଓରଣ୍ଡ ବଳପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଅନୁପାଳ ମୌଜାମାତଙ୍କର ସମ୍ବଲପୁର ବଙ୍ଗାଳୀ ପ୍ରଜାସଭା ଅନୁକ୍ରମେ ଅନୁପାଳେ ୨୨ ରଜରେ ବୋଧଶାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ବା ୧୧ ରଜରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ସେମ ମୂଲ୍ୟ ୧୮୧-୧୨ ହୋଇଥିଲା ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୁଦୃଢ଼ଦେଶ ୨୪୨୦ ପ୍ରାୟ ୧୨୨୨ ବଜ୍ରପୂର୍ବାକା ୨୪୨୧ ବର୍ଷ ୧୧୨୭ ମଧ୍ୟସ୍ତେ ୧୯୧୦ ଏବଂ ବର୍ଷ ୧୯୧୨ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ବଜ୍ର ଓ ମଧ୍ୟସ୍ତେ ଯତ୍ନା ଅଧ୍ୟାୟ ଶୁଦ୍ଧପ୍ରମୁଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ସପ୍ତାହରୁ ବଢ଼ିଅଛି । ଶୁଦ୍ଧ ସପ୍ତାହର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୧୫୮୮୭ ଥିଲା ।

ଦିନିଆରୀ ଦ୍ୱାରା ସାମ୍ବାଦିକ ରାଜ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର ଦେଉଥିବାରୁ ବାହା ଚମକ କରୁଣା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଦେବାଳୟକୁ ଭୁଲିପଠାଇବା ବନ୍ଦକରଣା ମର୍ମରେ ଭାରତବାସୀ ପ୍ରସ୍ତ ସଭାରେ ଗତମାସ ବା ୨୫ ରଜରେ ମାନ୍ୟବର ଗୋଟେଇଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ସକ୍ଷମତାରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଅଛି । ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ଏହା ସମର୍ଥନ ଦେବା ଶୈଳୀଗ୍ରାମର ବିଷୟ ଏବଂ ଭାରତର ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଶା ହୁଏ ଏବଂ ଦାଲ୍‌ଲୀ ଦିନିଆରୀ ଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କ୍ଷାମ ଭୁଲୁକର ।

ମାନ୍ୟବର ଦାଦା ଭ୍ରମ ମହାଶୟଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବଳୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କହିଲେ ଯେ ଏହି ନିୟମରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ସେ ଶିକ୍ଷା ଲୋକପ୍ରିୟ ଥିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କହି କି ଯାଇଛି ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଦାତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅତ୍ୟାଚାର କହିଲେ ଦୌଣ୍ଡିକ ଶିକ୍ଷା ଲୋକପ୍ରିୟ କି ଥିବାର ବୋଲି ଯିବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧାରଣା ସମ୍ବଳରେ ଦେବାଳୟ ଅଧିକାରରେ ମାମଲ କରା ବାର ଅଧିକାର ଦେଇ ନ ଯାଇଛି । ବେଶର ଦାଣ୍ଡ ଲୋକକ୍ରମେ ଦେବେତ ପ୍ରାଚୀରେ ପରଶା ସ୍ୱରୂପ ଶିକ୍ଷା ଧାରଣ ଦେଉଥିବା ସାଧୁ ଶିକ୍ଷାସମ୍ବଳୀୟ ଅପରି ଶୁଣିବାର କର ବେଶ-ଇତ୍ୟାଦି ଲୋକଙ୍କୁ ବ୍ୟଥାପାଇ ନ ଯାରେ ।

ଭବନେଶ୍ୱରୀ ଗାଁର ଅଧିକ ଦେଲେଦି ଉତ୍କଳ ଶାସକଙ୍କୁ ଦଲେଇଲମା ଅପଣାକୁ ଏପ୍ରକାର ସ୍ୱାଧୀନ ମନେ କରୁଥିଲେ । ଗାଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ଅସଦ୍‌ବ୍ୟାପ ହୋଇ ଭବନେଶ୍ୱର ଅଧିକାର ସଜାଣେ ଦୈନିକ ପଠାଇବାରେ ଦଲେଇଲମା ସୁକରେ ପ୍ରକୃତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଗାଁର ଉଦ୍ଦାମା ଶିକ୍ଷାଦେୟ ଓ ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରରେ ଭବନେଶ୍ୱର ସ୍ୱରୂପାଦାୟୀ ଅସ୍ୱାସ୍ୟ ସେବା କ୍ରମାଦୈ ଯାଉଲେକାହିଁ

ଓ ଥୋଡ଼େ ମର ପଡ଼ିଲେ । ଦଲେଇଲମା ଏହା ଶୁଣି ଚାହଲ ଭବନେଶ୍ୱର ବଜ୍ରାଳ ଲକ୍ଷା-କରରୁ ପଲାଇ ଅସି ଇଂଗ୍ଲିଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାହାଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ମାନରେ ଅସ୍ତ୍ରୀ ଦେଇ ଗାଁର ସହର ସମତାଗ ବଜ୍ରାଳରେ ପ୍ରସ୍ତର୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି ।

—*—
ହିନ୍ଦୁଜୀବୀକ ଲଗୁଦେଇ ଏ ସପ୍ତାହରେ ବାହାଙ୍କ ବିଷୟ କାହିଁ । ବାଣ, ବେଶଦାଳ, ନାଚ, ଗୋଟ ଅଦେବଲୋକ ଅନୁକ ବଡ଼ ଉ-ଅଛି ଏବଂ ଅନେକଦିନର ଶ୍ରମଜୀନ ଦୁଇପକ୍ଷା ଉପାହାର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବେଲେକର ଅନୁକ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମଜ୍ଜାଳୀ କାୟସ୍ତ୍ରୀକାର ବିବାହରେ ବରପକ୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର ଓ ବ୍ୟାପକର ଯତ୍ନ ଓ ଅପମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟ-ବଦାରକ ଅଟେ । ବ୍ୟାପକର ବରପକ୍ଷର ବାଣ ବା ଅପମାନେ ଅର୍ଥ ଦେଇ ବର ବଶିଷ୍ଠୀ ବ୍ୟାପକ କଲେଉଗୁରୁ ଯତ୍ନା ଗୋଟ କରବା ଅଧିକ ଦୁଃଖର କଥା । ଶ୍ରେଷ୍ଠ-କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବର ବ୍ୟାପକ ବଣା ବିବା ନିତାନ୍ତ ଅଧମ କଥା । ଜାତୀୟମାନେ ଏପ୍ରକାର ବିବାହରେ ଯୋଗ ଦେବା ଗର୍ହିତ ମନେ କରନ୍ତି କାହିଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ୱର୍ଗ୍ୟ ବିଷୟ ! ! !

ସରକାରୀ ଅଦର୍ଶ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ସମୂହର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକାର ମଧ୍ୟରେ ଭଲ ମଠି ବା କଳ୍ପ ଯୋଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ସକ୍ଷମ ଅଦର୍ଶୀୟ ହୋଇ-ଅଛି ଏବଂ ବଦାଳ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଭୁତ ମଜ୍ଜାଳ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ମନବାର ଅବକାଶ ଦେବା ଯିବ । ବଜ୍ରାଳ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଭଲ ଶୋର ମଠି କୃଷିମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟଥାପୁଅଛି । ଯେଉଁଠାରେ ଅଦର୍ଶ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର କାହିଁ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସରକାରରୁ ମଠି ବା ବିହରର ମୋଦାମ ରକ୍ଷାଯାଇ ରସୁରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟଥାପାଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ଏଭୂପ ସରକାରଙ୍କର କୃଷି-କାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତପ୍ରତି ପ୍ରଭୁତ ଦୃଷ୍ଟି ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଅନୁମୋଦନ ବାହା ବ୍ୟବହାର ଦୁରପାରେକ ସେ ମନେ ଦେଉଁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।

ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାରେ ଭବନେଶ୍ୱରୀୟ ବ୍ୟା-ମୂର କୌଣି ମହାସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାମ୍ବଲପୁର ଅଧିକେଶକ ଗତମାସ ୧୯୧୦ ରଜରେ ହୋଇଥିଲା, ଉଦ୍ଦୋରର ସଧୁବଦ ପେଠ ହୁକୁମନୁକ ଶିକ୍ଷା-ପଦ ଅସକ କ୍ରମେ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଭବନେଶ୍ୱର ଦାଦାସ୍ତ୍ରୀକରୁ ବ୍ୟବହାର ଶ୍ରେଣୀଭୂତ ଦଶକର

କେବଳ ସମବେଦ ହୋଇଥିଲେ । ସରକାରୀ ମହୋଦୟ ଚେତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମ, ସମାଜ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରିବାକାରଣ ବୃଦ୍ଧାପଦେ । ଲୋକର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ଅପଣା ଖସଣାର ଉନ୍ନତ କରିବାକାରଣ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ଚେତନାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବସିବେ କାହିଁ କି ? ସେମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଧନୀ ଏବଂ ବାକ୍ୟର ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି ସହଜ ଜାଗ୍ରତ । ସେଥି ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ କ୍ଷମା ଦେଲେ ଅନ୍ତରେ ତାମସ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ହେବ ।

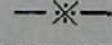
ବଙ୍ଗଳାର ବ୍ୟବସାୟ ଶକ୍ତିର ସମକାଳୀନ ଚର୍ଚ୍ଚା ରହି ମହୋଦୟ ଗରମାସ ବା ୮ ଉପରେ ଉଦ୍‌ଲଳା ସମ୍ବରଣ କରୁଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟ ସହଜରେ ଜଣାଉଅଛି । ସଂସ୍କୃତ-ଲୁଗାରେ ଏହାଙ୍କର ଅଗାଧ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ବସୁଦେବ ବିଜୟ ନାମକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କରଣ ଏ ମହୋଦୟ ସୁଲେପରେ ସୁଦ୍ଧା ଯଶ ଅଜି ଥିଲେ । ସଂସ୍କୃତ, ପାଳି ଏବଂ ପ୍ରାକୃତଭାଷାରେ ପୁସ୍ତକ ଓ ଲିପିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି-ଅତିବ ସୋପାନଠିକ୍ ବସୁଦେବ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ଏହାଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷୁ ପାଣ୍ଡି ବ୍ୟାସକାଶେ ଗେତସକ ମିତଥୁଲା । ପୁରୁଣା ରସନା ଶୀଳ ପତ୍ରିତକ ପତ୍ର ଏହାଙ୍କ ମତ କି ଆଉ ଉଦାର ଏବଂ ଉନ୍ନତଶୀଳ ପତ୍ର ଥିଲା ଏବଂ ଅପଣା ବିଶ୍ୱାସ ଅନୁଯାୟୀ ସାହସ୍ୟବଳ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପାଳି କରୁଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସରେ ଏହା ବଙ୍ଗଳା କାହିଁକି ସମଗ୍ର-ଉନ୍ନତବର୍ତ୍ତର ବିପ୍ଳବ ସଜ୍ଜ ହୋଇଅଛି ।

ସଂସ୍କୃତ ପଞ୍ଚମା ବୋର୍ଡ଼ ବା ସଫିଲ୍ଡର ସମ୍ମୁଖ ଶକ୍ତି ଓ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଅଦେଶରେ ଶ୍ରେଣୀ-ମାନେ ଚଳିତ ସନ ୧୯୧୦ ସାଲ ସକାଶେ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ରେଣୀର ପଞ୍ଚମତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ପଞ୍ଚମତ କର ନାମ ଓ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହଜ ଏଠାରେ ପ୍ରକଟ କରୁଁ ଯଥା :—

- ପତ୍ରିତ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ସଂସ୍କୃତ ସୁଖ
- ନାୟ ସୁଧା ଓ ଦେବକୁ ଓ ବ୍ୟାକରଣ
- ” ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ସୁଖାକାଶ୍ୟ ଓ ବ୍ୟାକରଣ
- ” ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ସୁଖ ବୋଲି ”
- ” ଅନନ୍ତ ରଥ ଜଗନ୍ନାଥ, ସାରସ୍ୱତ, ଚନ୍ଦ୍ରକା, ପ୍ରାକୃତକୌମୁଦୀ
- ” ବିଦ୍ୟାଧର ସରସ୍ୱତୀ ସଂସ୍କୃତ ସୁଧା ସୁଖ ସଂହିତାସାର ଓ ବ୍ୟାକରଣ

- ” ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଚର୍ଚ୍ଚି ବାଚସ୍ପତି ଜଗନ୍ନାଥବୋଲି ସୁଖ ବ୍ୟାକରଣ
- ” ସୋବେନ୍ଦ୍ର, ବିଷ୍ଣୁ କାବ୍ୟ ବିଶାରଦ ସଂସ୍କୃତବୋଲି ସୁଧା
- ” ଦୁର୍ଦ୍ଦିବର ମିଶ୍ର ” ପ୍ରକୃତକୌମୁଦୀ
- ” ଦେବଦାସ ସତ୍ୟଜିତ ” ସାରସ୍ୱତଚନ୍ଦ୍ରକା
- ” ଦାମୋଦରମାନଜୁଦାସ ବିଷ୍ଣୁମଠବୋଲି ସୁଧା ସୁଖ ”

ଉତ୍କଳର ପାଳିସ୍ତ୍ରମେଷର ଉର୍ଜ୍ଜ୍ୱଳତାକୁ ସମ୍ଭବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟକାରୀର ମନ ସମ୍ପର୍କିତ ଭାବର ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାଜ୍ୟକର ଥିବାର କହି ଦୂରତ ମୁଦ୍ରାସହ ଅନଳ ସମର୍ଥନ କଲେ ମାତ୍ର ନିର୍ବାସିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଶକ୍ତି ଦେବା ବିଷୟଟି ବୃଦ୍ଧି କି ଯାଉଥିବା କହିଲେ । ରସନାଶୀଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଦେବା ବାଳପୋର ମହାଶୟ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମତ କମ୍ପରସ୍ତାନଙ୍କ ସମ୍ଭବତରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥକୁ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅପରୁଦିଅ ସାଦେବ ମହୋଦୟ କହିଲେ ଯେ ଲୋକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ଯାହା କର ଅଛନ୍ତି ତାହା କୌଣସି ସର୍ବ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ କରବାକୁ ସହଜରେ ମତ ବଳାମରେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କର-ବାର ଅବଶ୍ୟକତା କି ରହିଲେ ତେବେତେବେଳେ ନିର୍ବାସିତ ଲୋକଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କର ସାଧାରଣ ଅନୁଲୋଚନେ ଅଭିଯୋଗ କରୁର କରାଯିବେ ମନୁଷ୍ୟ । ମାତ୍ର ଯେ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ ନିର୍ବାସିତ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଅଗର ହୋଇ-ଥିବା ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ଅଭିନିତ ସୁପଳ ପଳ ଥିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମତ ଅଥବା ଲୋକ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗଜନୈରକ ବା ସାମାଜିକ କୌଣସି କାରଣରୁ ଅତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରାତ ରଖିବାର କହିତ ବୋଧ କର ନାହାନ୍ତି ।

ମୁଦ୍ରାସହ ବିଷୟରେ ସେହି ଦୂରତ ଅନଳ ବିଷୟ ହୋଇଅଛି ମତ ସେହିପ୍ରାଣମାସ ବାଚସ୍ପତି-ରେ ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନେତୃତ୍ୱର ବାହାଦୁର ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲେ ସନ ୧୯୧୦ ସାଲର ୦ ୧ ମସିହା ଅନୁରୂପେ ସରକାରୀ ବଜେଟରେ ସର୍ବସାଧାରଣକ ବୋଧସର୍ତ୍ତେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-ଅଛି । ଏହି ଅନୁର ସମ୍ପେଷ ତାମ ସନ ୧୯୧୦ ସାଲର ଉନ୍ନତସ୍ତ୍ର ମୁଦ୍ରାସହ ଅନୁର । କେତେ ବୃଦ୍ଧିଅଛନ୍ତି ସେ ଏହିତ ସେହି ମାନେ ମୁଦ୍ରାସହ ପ୍ରାପତ କରବେ ଏହି ଅନୁର ଅନୁସାରେ ସେ-ମାନଙ୍କୁ ୫ ୦୦ ବୋଲି ୧ ୦୦୦ ବା ଚର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ମାତ୍ରପୁଣ୍ୟର ଉଚ୍ଚମତେ ଜମା ରଖିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯେ ସମସ୍ତ ଯତ୍ନାଳୟ ବା ଶିକ୍ଷାଗାର

ଏହି ଅନୁର ଜାଣି ଦେବାବେଳେ ରହିଅଛି ସେ-ସମସ୍ତ ଏହି ଅନୁର ଗଠିତ ଅପରାଧ ନ କଲେ ଟଙ୍କା ଜମା କରବା ଦୟାରୁ ମୂଲ୍ୟ ରହିବ । ମଂତ୍ର ଅନୁର ଧା ୩ ଗର ମର୍ମ ଏହି କି ସନ ୧୯୧୨ ସାଲର ଅ ୨୫ ଉଚ୍ଚ ଅନୁସାରେ ଯେ ଦେହ ଶିକ୍ଷାଦାନା ରଖିବାର ପ୍ରକାଶ୍ୟକ ଲେଖି ଦେବ ସେ ଟଙ୍କା ଜମା କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଅପର ଏହି ଅନୁରଜାଣି ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେହି ଶିକ୍ଷା-ଦାନାମାନ ଅଛି ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା-ଦାନା ସକାଶେ ପ୍ରକାଶ୍ୟକ ଲେଖି ଦେବସ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି କାରଣରେ ଅନୁର ଦେଲେ ତାହା ପ୍ରାଦେଶ ସାହାକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟକ ଲେଖି ଦେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ସେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଏପଣା ଏହାଧିକ ଗଠିତା ସଫିଲ୍ଡର ମାତ୍ର ସେସ ନିଷିଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ । ଫଳେ ସୁରୁଣା ଶିକ୍ଷାଦାନା ଅପରାଧ ନ କରବାଯାଏ ସୁଦ୍ଧା ଟଙ୍କା ଜମା କରବା ଦାୟରୁ ମୂଲ୍ୟ ପାଉ ନାହିଁ ଓ କମ୍ପେ ମୁରୁଣା ସଫିଲ୍ଡର ଶିକ୍ଷାଦାନାକୁ ନୂଆ ଶିକ୍ଷାଦାନା ପ୍ରାପ୍ତ ଟଙ୍କା ଜମା କରବାକୁ ହେବ । ବୋଧହୁଏ ଏହି ଦାୟରୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାଦାନାକୁ ଶକ୍ତି ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ମୁକ୍ତବିଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆଂଶିକ ଅନାଦିତ ଶକ୍ତିଦେବାର ଅଧି-କାର ଦିଆଯାଉଅଛି ।

ଉତ୍କଳର ଶିକ୍ଷାସହ ସୁବକ୍ରମାନଙ୍କ ସମ୍ଭବ-ତରେ ଚଳିତ ମାତ୍ରମାସ ଶେଷଭାଗରେ ବିଷୟ ଧର୍ମସର ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ, ଶ୍ରୀକ୍ଷାସ୍ତ୍ର, ଜୈନ, ବାଲ୍ମିକି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବକ୍ତୃତା ଦେବ ଏବଂ ଚୌକିଶିକ ଚକ୍ର ଓ ଲୋକର ଦର୍ଶନ, ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ଓ ବୌଦ୍ଧ ଦର୍ଶନ, ଜୈନ ଧର୍ମ, ବାଲ୍ମିକି ଧର୍ମ, ମୁସଲମାନ ଓ ସିନ୍ଧୁ ଧର୍ମ ଶ୍ରୀକ୍ଷାସ୍ତ୍ର ଓ ପାଣି ଧର୍ମ, ପାରସ୍ୟ ଧର୍ମ ଓ ଜାତି ବିଷୟ ଅତି ସାଧାରଣ ମାତ୍ରକ ନିର୍ବାଚନ-ବିଷୟରେ ସେହିମତେ ବକ୍ତୃତା ଦେବେ ସେ-ମାନେ ଚଳିତ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ବା ୧୨ ତିଥି ବ ରତ୍ନସୁଦେବ ସରୁର ସମ୍ପାଦକ ସମୀପକୁ ଅପଣ ର୍ଚା ନାମ ଧର୍ମ ଲେଖି ପଠାଇଲେ । ଅନୁମାନେ ଧର୍ମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଏକତ୍ର ପ୍ରସଂସା । ଗଜନୈରକ ସେକ୍ତରେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବିମାନେ ଅପଣା ଧାମ୍ନାସିଦ୍ଧିର ଶକ୍ତି ନ ଦେଲେ ଏକମେଳେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଣା ଦେମନ୍ତ ଅମନ୍ତ ଏବଂ ଉନ୍ନତର ପ୍ରକାଶ୍ୟକ ସାମାଜିକ ଶେକ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଦେମନ୍ତ । ଧାମ୍ନାସିଦ୍ଧିର ଶକ୍ତି ଦେବା ସମ୍ପେଷକ ହେବ ଏବଂ ତାହା ଶକ୍ତି ଉଦାର ଉଦରେ ନ ରହିଲେ ଏମନ୍ତ ଧର୍ମ ସମ୍ଭବତଃ କହି ଉପଦା

ଦେବ ଦାହି । ତଥାପି ଏତଦ୍ୱୟ ସମ୍ଭାଷଣ ଉତ୍ତ-
ରେକ୍ତର ଓ ବସିରେ ଲେକେ ସାମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ୱର ଗ୍ରହ
ସୃଷ୍ଟି ପାଇବେ ଦାହି । ତେଣୁ ଅନେମାତେ ଏ
ସମ୍ଭାଷଣ ଦେବର ସମ୍ଭାଷଣରେ ହାମତା
କରୁଅଛି ।

ପାଦ୍ରୀ ମିଳନୀଳ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି
ଯେ କେମାଳ ଲଳିତାରେ ପ୍ରାୟ ଅଧରଷ ବନ୍ଧ
ଅଛନ୍ତି । ଏମାତେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପାତରେ ହସେଷ
ଅସକ୍ତିଦେବୁ ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଲଳି ବର୍ଦ୍ଧିବ
ତଳେ ସମ୍ଭା କର ମହତ୍ତ୍ୱ ପାତଦେବୁ ସେମାନ-
ଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିର ଶୁଣି ଓ ହୃଦେଶୀୟ ଲେକକ
ଦାତରୁ ଶୁଣି ଯାଉଥିବା, ଦାରଦ୍ୟ ଓ ବହୁଳତ
ଦାତାପ୍ରକାର ଅମଙ୍ଗଳ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଓ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦାତାପ୍ରକାର ଅପସନ୍ଧର
ସଂଜ୍ଞା ବହୁଥିବାରୁ ଅତ୍ତ ମଦ୍ୟାପାନ ନ କରବାର
ଉତ୍ତମ ହରେ । ଏହିପରି ଉତ୍ତମ ଯୋଗେ ସେ
ଅସ୍ତର ଗୋ ୨୭୫ ମଦ ଦୋହାକ ଏକପ୍ରକାର
ବନ୍ଦ ଦୋହଲେ ଓ ଉତ୍ତମାସ ସଦାଶେ କେଲି
ଶାତାମାନ ଖଲ ଦୋହଲେ । ଅନ୍ୟ ହରରେ
ସେମାନଙ୍କ ଦାତରେ ଧନ ଦେବାରୁ ଦାନରେ
କୃତ୍ୱଳ ଏବ ଲୁଗା ବନ୍ଧିବୁ ବଢ଼ିଲ । ମାତ୍ର ଗତ
ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ପୁତବୀର ଅବଦାସ ବୋଲାନ
ନିଜମ ଦେବାରେ ପୁଣି ଗୋ ୨୭ ୫ ଦୋହାକ
ଗୋଲିଲ ଏବ ଲେକେ ନିୟମ ରଖି ନ ପାରି
ପୁତବୀର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାପ୍ରସ୍ତ ଦୋହଲିଅଛନ୍ତି ।
ଯେଉଁମାନେ ମଦ ଦୋହାକ ଲେକନ୍ତି ଦାହି
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ଦୋହାକ ଗୋଲିବା
ବିଷୟରେ ପାଦ୍ରୀ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବିଷେଷ
ଅପତ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ପାଦ୍ରୀ ସାଦେବଙ୍କ କଥା
ସତ୍ୟ ଦେଲେ ସରଦାରର ଦଳକ ବୋଲିଯିବ ।
ଅତଏବ ଏଥିର ବହିତ ବଦନ୍ତ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧନ
ଦେବା ଉଚିତ ।

—*—

ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତି କ୍ଲେମେଣ୍ଟ ସାଦେବ ଅଦ୍ୟାଦି
ବର୍ଷପର ଏକର୍ଷିର ବର୍ଷା ଗଣନା ପ୍ରକାଶ କର-
ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଗଣନାର ଫଳ ଏହି କ
ଅସକ୍ତି ମନମାତ୍ର ତା ୧୭ ଶେରୁ ତା ୨୩ ମଙ୍ଗ-
ସର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ମେଘଅପାଶ ଓ ବର୍ଷା ଦେବ । କୁମମାସ
ତା ୨ ଶେରୁ ତା ୧୦ ଶେରାଏ ସେହିପରି
ଦେବ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ସେହି ମାସ
ତା ୧୩ ଓ ୧୫ ଶେ ମଧ୍ୟରେ ଅରମ୍ଭ ଦୋହ
ଗୁଣ ବର୍ଷା ଦେବ ଓ ତା ୧୮, ୨୦, ୨୪, ଓ
୨୭-୩୦ ଶେ ମାତ୍ରରେ ବର୍ଷା ବର୍ଷାମଧ୍ୟରେ
ସେଷ ହେଲେ ଗୁଣ ବର୍ଷା ଦେବ । କୁଳମରେ
ହମାପତ ରଗାଣ ବିଷେଷତଃ ତା ୧, ୨, ୫, ୬,
୭, ୮, ୯, ୧୨, ୧୩, ୧୫, ୧୬, ୧୮, ୧୯, ୨୧, ୨୨,

୨୪, ୨୫, ୨୬, ୨୭ ଓ ୨୮ ଶେରେ ବର୍ଷା ଦେବି
ଏ ମାସରେ ଗୁଣ ବର୍ଷା ଦେବାର ଲକ୍ଷଣ ପଢ଼ି-
ଅଛୁ । ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ପ୍ରଥମ ଦେବେଦନ
ବର୍ଷା ଶୁକ୍ର ମାତ୍ର ବର୍ଷାମଧ୍ୟରେ ହେବ ଅଳ୍ପ
କଳ ଦେବ ଏବ ତା ୨୯, ୩୦, ୩୧, ୩୨, ୩୩ ଓ
୩୪ ଶେରେ ଅଧିକ କଳ ଦେବ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର-
ମାସ ତା ୧, ୨ ଶେସର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଶୁଣିଲ ପାନ ଓ
ତା ୧୭, ୧୮, ୧୯ ରୁ ୨୪ ଓ ଦେଶଭାଗରେ
ବର୍ଷା ଦେବ । ଗଣତ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବମ୍ବେ-
ଲଗ୍ନଦେଶରେ ଏ ଗଣନା ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେବ ମାତ୍ର ଗୁଣର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ
ଏଥିର ବିଷେଷ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ରହିବ ଦାହି ।
ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତମ
ବର୍ଷା ଦେବ ଏବ ଶୀଘ୍ର ବର୍ଷାକାଳ ଅରମ୍ଭ ଏବ
ଅଧିକମାସରେ ପ୍ରକୃତ କଳ ବୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ବୃଦ୍ଧିର
ପାଶ ଭଲ ଦେବ ।

—*—

ମୁକ୍ତାସର ସମ୍ଭାଷଣ ଅଧିକ ଗୁଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସମ୍ଭାରେ ବିବେଚନା ବେଳେ ବର୍ଷାକାଳ ମାତ୍ର-
ବର ମହାଗୁଣାସକ୍ତି ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ
ତହିଁରେ ବଲ୍ଲଭ ପାଲି ଯୁମେଶ୍ୱରେ ଶ୍ରମଜୀବକ
ପସରୁ ନିବ୍ୟାପତ ସତ୍ୟ ଦେ ଅର ଦାତ୍ତକୁ କୁଲି
ମାନଙ୍କ ସରଦାର ବୋଲି ବହୁଥିବାରୁ ସମ୍ଭାଦ
ପସମାନଙ୍କରେ ଗୁଣ ଅନୋଲକ ଲିଖି ଯାଇଅଛି ।
ମହାଗୁଣାଙ୍କ ଉକ୍ତି ଯେ ସୁରୁତସମ୍ଭବ ନୁହେ
ଏକା ଅନେମାନେ ଏତ ମତରେ ବହୁଥି ଏବ
ଗୁଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର ସର୍ବମାତେ ସଦାଦା
ସୁରୁତସମ୍ଭବ କଥା ବହୁତା ପ୍ରକୃ ସର୍ବର୍ଷ ହେବା
ସୁରୁତ ଅଛନ୍ତି । ଦାହାରପ୍ରତି ଅସମ୍ଭାଦ ପ୍ରୟୋଗ
ହରେ ଅସରା ଦୌବଲ୍ଲ ପ୍ରକାଶ କୁଏ ଏକା
ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ ଏବ ବର୍ଷାକାଳରେ ଅଜା-
ଶିତ ଗୁଣରେ ସୁଖା ପରପ୍ରତି ଅସକ୍ତି ପ୍ରକାଶ
କରବା ବଦାପି ଶ୍ରମମାସ ନୁହଇ । ଇଂଗ୍ଲି ସମ୍ଭାଦ
ପସମାତେ ବଲ୍ଲଭର ଶ୍ରମଜୀବମାନେ କୁଲି ଓ
ଆଇ ବର ବନ୍ଦ ଭର ଲେକକଠାରେ ସମ୍ଭାଦ-
ସ୍ତ୍ର ଏବ ଅମ୍ଭାଦଙ୍କର ଶ୍ରମ ବର୍ଷା ବୋଲି
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ବର୍ଷା ବଲ୍ଲ-
ଭ ଦାହିଙ୍କ ସବୁଠାର ଶ୍ରମଜୀବୀ ସମ୍ଭାଦାପ୍ରା ।
ବଲ୍ଲଭର ଲେକେ ଶିକ୍ଷିତ ଏବ ସେଠାର ଶ୍ରମ-
ଜୀବମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ନାମରେ ତାତ ସେମାନେ
ଅପରାଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ଉତ୍ତମରୁପେ ବୁଝନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେଶର
ବଞ୍ଚ ଲେକମାନେ ତାଙ୍କ ଡାକର କରନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ନିରନ୍ତର ବା ଅଜ୍ଞ ଦେଲେ ସୁଖା ଦାହାରକ
ଅବଲ୍ଲୀ କରବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

ଗୋତର କୁମି ସମ୍ଭାରେ ସେ ଦତ୍ତ ବକ୍ତ-
କର ସମ୍ଭାରେ ଏଥିର ଉତ୍ତର ସରଦାରସମ୍ଭରୁ

ଜଣାଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ ବୃଦ୍ଧିସମ୍ଭାଷଣ ପ୍ରକାରେ
ଏ ଜମିସାତକର ପ୍ରମାଣ ପୃଥକ୍ ଦଥ ତ ସାତ
ଅଦାକାଏ ଏବ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ସଙ୍ଗରେ ଉତ୍ତା
ସାତଥିବାରୁ ବର୍ଷା ପ୍ରମାଣ ବୋଲିଆଇ ନ
ପାଲେ ବମ୍ବା ବ ୫୦ ଶର୍ବ ପୃଷ୍ଠା ଅବସ୍ଥା ସଦେ
କୃଳନା ହସତାତ ନ ପାଲେ । ତଥାପି ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି
ଏବ କାଳକଳସେତକର ବସ୍ତ୍ରାଭିଯୋଗୁଁ ଗୋତର
ଜମିର ପ୍ରମାଣ ନିଷେଦେକ ଉତ୍ତା ଦୋହଅଛି ।
ତରୁ ଜମି ସଦୃଶ୍ୟ ଗୁଣବର୍ଷରେ ଅସଦେଶ୍ୟ-
ଥିବା ବିଷୟ ବର୍ଷାମାନ କରୁବା ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି
ଦେବେତ ପ୍ରାକରେ ତରୁ ଜମି ବିଷେଷରୁପେ
ଦତ୍ତା ସାତଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରାମର ସାଧାରଣ ଲେକକ
ସଦାଶ ଛଡ଼ା ସାତଥିବା କୁମି ରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ-
ସଫିଲ ଦୋହଥିବା ବିଷୟ ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱକ୍ତ ଜଣା
ନାହିଁ ଏବ ପ୍ରାଣୀୟ ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱକ୍ତ ଗୋତରକୁ
ଅସିରେ ଅବଶ୍ୟ ସେଥିର ବିଷୟ ଦେବ ।
ଜଙ୍ଗଲ ଅତତ ଅନୁସାଗ୍ନୀ ଦୌଶସି ଦାସ୍ୟ
କରବାଦାସ ଫଳ ମିତବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଗୋତର-
ସଦାଶ ରଣାସାତଥିବା ଜଠିପ୍ରକୃ ଜମିଦାରଙ୍କ
ବସ୍ତୁସେଷ ନିଦାରର ଦେଲେ ଫଳ ଦେବ ।
ଜଙ୍ଗଲର ତରୁ ଜମି ସଦାଶେ ପ୍ରାଣୀୟ ଗବର୍ଷ-
ମେଶ୍ୱ ଉପସ୍ଥିତ ନିୟମ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁତରା-
ହମିତି ନିୟୋଗର ପ୍ରୟୋଗକ ନାହିଁ । ଜଠିଦାର-
ମାନେ ଗୋତର ଜମି ଦରଣ କରୁଥିବା ବିଷୟ
ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱ ବିଷୟ କରୁଥିବା ଏ ଉତ୍ତରରୁ ସମ୍ଭା
ଜଣା ଯାଉଅଛି । ପ୍ରାକେ ଜମିଦାରମାନେ ଯେ
କରଣ କରବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ, ମାତ୍ର କଲେକ୍ତର
ସାଦେବମାନେ ବହୁପ୍ରକୃ ବିଷେଷ ଦୁଷ୍ଟି ରଖି
ସଜାଡ଼ିବାରେ ସଦାଦା ବସୁର । ଦେବେ ଏତଦ୍
ଅନେମାନେ ବହୁପ୍ରକୃ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ଜମି ଦେଖି
ଶୁଣି ସମ୍ଭାଷଣରେ ବନୋବସ୍ତୁ ଦାତମ ଗୋତର-
ସଦାଶେ ନିବନ୍ଧୁ କରବାକାନ୍ତି । ଅନେମାନେ
ଜାଣି ଯେ ଦେବେସ୍ତଳରେ ଘର ଡିବ୍ ବୋତର
ଜଠିକୁ ଦୋହଅଛି ଏବ ତାହା ପ୍ରିର ରଖି-
ଲେ ସୁଖା ଫଳ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ
ବଦନ୍ତ ଦେବା ପ୍ରିୟୋକମାସ ।

ମାତ୍ରବର ତଳିକା ଗୁଣାଙ୍କ ଅଧ୍ୟର୍ଷିକା-
ହାରଣ ଗତ ଦୁଧନାର ସମ୍ଭାଷଣରେ ଏଠା
ତଟକତଶ୍ରୀପ୍ରିତ ମାଉସାଦାଉସ ନାମକ ଦୋହରେ
ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ୟାନ ମିଳନ ଦୋହଥିବ । ଦେଶୀୟ
ଏବ ସୁଗେଶୀୟ ଅନେକ ଭଦ୍ରଲେକ ଓ ମହଲ
ପ୍ରସ୍ତୁ ତଳାପସତଳେ ରକ୍ଷିତ ଦୋହଥିବା
ପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭାଷଣ ଅଳଂକୃତ କରୁଥିଲେ । ପିଲ-
ମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍ତମ ଲେକର ସମାପନ
ଦୋହଥିଲ । ପ୍ରଥମେ କରୁଦାତୁ ଅସିଥିବା
ନିଶେ ବଜାଳୀ ଦାସ୍ୟାଦ ଦାତାପ୍ରକାର ସରକ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ପ୍ରମୁଖର ଚିତ୍ର ବନୋଦନ
 କରୁଥିଲେ । ପରେ ତାହାପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ବାଣ
 ଯୋଗାଣ ହୋଇ କଲିକତାରୁ ଅନାମାୟାଧିକାରୀ
 ବାଣେସ୍ତ୍ରୋଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଲ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଅଠ-
 ଦଶା ସମୟରେ ମିଳିତ ରାଜ୍ୟ । ଦେଶୀୟ ଏବଂ
 ସୁଦେଶୀୟମତେ କଲଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକେ ଯଥାରୂପ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବ୍ୟବହାର କଲପରେ ନିର୍ମାଣର ପ୍ରମୁଖ ବାବୁ
 ବାଉଁଶକର ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ଗୋଟିଏ ସରୁତପୁଣ୍ଡ
 ଇଂରାଜୀ ବନ୍ଧୁଗାହାର ଗଜା ମହୋଦୟଙ୍କ ସମ୍ପ-
 ନରେ ଦେଖିବାପାଇଁ ଅବଲମ୍ବ ଥିବା ଓ ସେ
 ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗୀ ଆଉ ଅପଣାର
 ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଶର୍ତ୍ତକଲ ଶ୍ରେଣୀ କରୁଣା ଇତ୍ୟାଦି
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ମାନ୍ୟବର
 ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସି, ଆଇ, ଇ ମହୋଦୟ ମଙ୍ଗଳ-
 ଦାମଜା କର ଗଜା ମହୋଦୟଙ୍କ ଗଲଦେଶରେ
 ସ୍ଵରମ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଳ ଇତ୍ୟାଦି କଲରୁ ମାନ୍ୟବର
 ଗଜା ସାହେବ ବାକପ୍ରତି ଏବାଦୁତ ଅନୁପ୍ରବ
 ଦେବୁ ସମସ୍ତ ଦେଶବିଧିକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଇ
 କହଲେ ଯେ ଇଂରାଜୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଦେଶରେ
 ପଦାର୍ଥ କଲସମୟରୁ ବାକି ହୁଏପୁରୁଷ ବାକର
 ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ସାହାଯ୍ୟ
 କରୁଛନ୍ତି ଦାୟୀ।—ଏ ମିଳନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସ୍-
 ନରୁପେ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଏଠାର ସମ୍ପ-
 ଦାୟ ବନୋଦନ କର ବାକରଣ ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଥିବା ଚିତ୍ର ମହୋଦୟ ଅଦମ୍ୟ
 ପରମ୍ପରା କରବାରେ ଯେମନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ
 ତେମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦାନବାବୁ ସୁନ୍ଦର ଅବସକାଳୀ
 ଦେଶର ପ୍ରଶଂସା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

—୫୫—

ଅଗାମୀ ବର୍ଷର ଗୃହଣ କଳେବ ।

କଳେବ ସରକାରୀ ବର୍ଷ ଏହି ମାସ ତା ୩୧
 ପରେ ଶେଷ ଦେଉଥିବାରୁ ଅଗାମୀ ବର୍ଷ
 ସତ୍ୟରେ ଗୃହଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅସୁ ବ୍ୟୟର ବଳେଟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗୃହଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାରେ
 ଗର ପିତୃପୁତ୍ର ମାସ ତା ୨୫ ରିଖର ଅଧିକେଶ-
 ତରେ ଅଗତ ହୋଇଥିଲା । ମତ ବର୍ଷରୁ ଗୃହ-
 ଚର ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା ମନ ହୋଇ ଅଧିକମାତ୍ର ମାତ୍ର
 ଅନୁମାନକୁ ଦେବେବୁ ଶିବସ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନ
 କରେ ମାତ୍ର ହୋଇ କଲବର୍ଷ କଳେ ମାତ୍ର ଦଅ
 ଯାଉ ତ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକା ଶିବସ ଦେବକୁ
 ଦୟା ହୋଇ ତ ଥିଲା । ଅଗାମୀ ବର୍ଷର ଯେଉଁ
 ବଳେଟ ଅଗତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଶର୍ତ୍ତକୁ
 ଅସୁଅତାଟିକ ଦେବାଦେବୁ ଅଧିକା ଶିବସ ଦେବାକୁ
 ପଦବାର ଅର୍ଥସତର ମହୋଦୟ ସମ୍ଭାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରେ । କଳେବ ବର୍ଷ ସତ୍ୟରେ ଯେଉଁ ବଳେଟ
 ଗରବର୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାରେ ଅଗତ ହୋଇଥିଲା

ତହିଁରେ ୨୩୨୫୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଅସୁ ଧବମାନ-
 ଥିଲା ମାତ୍ର ଅଗାମୀରେ ଅଧିକାଂଶରେ ଦଶଲକ୍ଷ
 ପାଉଣ୍ଡ ଅଧିକା ଅସୁ ଦେବାକୁ ଚଳିବ ବର୍ଷର
 ଅସୁ ୨୫୦୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । ସତ୍ୟ
 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ୫୫୨୮୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ବଳକା ରହିବ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳେଟରେ ଅଗାମୀ ବର୍ଷର ଅସୁ
 ୨୫୦୦୦୦୦ କୁ ଶର୍ତ୍ତ ୨୫୨୨୫୨୦୦ ପାଉଣ୍ଡ
 ଦେବାକୁ ୨୫୫୧୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ବଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
 ମାତ୍ର ଅନାଦୁଷ୍ଟି ଇଂରାଜୀ ଦେବୁ ହୋଇପି
 ଅଧିକା ଶର୍ତ୍ତର ବ୍ୟାପର ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ
 ଅଧିକ ବକାର ପ୍ରୟୋଗକ ଦୁଷ୍ଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ୧୧୩୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଉଠାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ହୋଇଅଛି । ସେହି ଦେବୁ ଅର୍ଥସତର ମହୋ-
 ଦୟ ବଦେଶୀ ମତ ଓ ବଦେଶୀ ତମାଣ ଏବଂ
 କଲସିବ ଭେଲ ଉପରେ ଅଧିକା ଶିବସ ବସା-
 ଇବା ଦୁଣ୍ଡ ଓ ରୁଖିଲ ଅଂଶ ବକସ୍ତାଦ ଉପରେ
 ଖୁଖି ମାସର ବଜାଉବା ଓ ରୁଖି ଅମଦାନାରେ
 ମାସଲ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବକଳ
 ଓ ଅସାମର ଶର୍ତ୍ତର ଅଧିକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ବିପ୍ରାର
 ଦେବା ଦେବୁ ପ୍ରଧାନକର୍ତ୍ତା ବ୍ୟୟ ବଳ ପଡ଼ିଅଛି
 ଏବଂ ସେ ଦେବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପଣାର ଅର୍ଥର
 ବନୋଦନ କରବାରେ ଯେ ଶିବସର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ ଆଇ ବର୍ଷ
 ସୁଦେଶୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକୂଳ ଅଟେ । ଯେଉଁମାନ
 କର ଦେଶୀ ମତ ବା ପିକାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ନ ଥାଇ
 ବଦେଶୀରେ ଲୋଭ ଅଛି ସେମାନେ ଏ ଅଧିକା
 ଶିବସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ଦେବେ । ତମସ୍ତବ,
 କଲ ବା ପଞ୍ଚା ଅଧର ଖୁଖିର ନିରମ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ
 ହୋଇଥିଲେ ଲୋକକୁ ବାଧ୍ୟବାର କଥା ମାତ୍ର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଧି ପରିମାଣ ଲୋକକୁ
 ବାଧ୍ୟ କେବଳ ରୁଖିର ମାସର ବସିବାଟା ଅନୁଅ
 ଜଣାଯାଉଅଛି । ତହିଁରେ ଏ ଦେଶର ବଳର
 ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝାଯାଉଛନ୍ତି । ରୋଷିଧର
 ଦର ଜଣା ଦେବାଦାସ ଲୋକଙ୍କର ବୁଝେସ
 ସର ଦେଉଅଛି ଏବଂ ସରକାରୀ ଚଳ ପ୍ରଚଳ
 ଦେବା ଶକାର ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦୁଇ ଜଣା ଦେବା-
 ଦେବୁ ଦୁବ୍ୟାସର ମୂଲ୍ୟ ଅଗାମତେ ସୁନ୍ଦର
 ଦେଉଛନ୍ତି । ସରକାର ଏଥିର କଳେ ଉପାୟ
 କରଇ ରୁଖି ଉପରେ ମାସଲ ବସାଉବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ବଳେଟ ଲୋକକୁ
 ଦେଖିଦେଖି ଗୁରୁ ଅନୁମାନକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଶକରାଅପାର ଅସୁ ଶିକ୍ଷାଦାସଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।
 ସତ୍ୟ ବଳେଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେଥିର ସାହାଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ଅଗା କରିବା ସାମ୍ଭବ । ତାହା ନ
 କରେ ଯେଉଁ ନାରୀରୁ ବ୍ୟୟ ଗୁରୁ ବୃଦ୍ଧ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯାହାକୁ ଏଠା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ
 କଲେଟ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସେଚେଟର-

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵୟଂ ନିଜା କରୁଅଛନ୍ତି, ସେହି ବଳ
 ବିଶ୍ଵମକୁ ଉଠାଇ ଦେଲେ ଶକ୍ତ ଜଣା ହୋଇ-
 ଯିବ । ଦେଶାନ୍ତରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାରେ ଏଥିର
 କିପରି କରୁବ ଦେବ । ଏ ଦେବ ସମ୍ଭାରେ
 ଦର୍ଶକଙ୍କ ଗ୍ୟାଲେର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗାଉଥିଲା ଏବଂ
 କ ୫୦ ଶ ସତ୍ୟ ସମ୍ଭାରେ ସମବେଦ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ମାସକ ଅଗରୁ ବଳେଟ ଅଗତ କଲ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସର୍ବମାତ୍ରକ ବାହା ପୁତ୍ରାନୁପୁତ୍ର
 କରୁବ କରବାକାରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଦେ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଅଗା କରୁ ସଦସ୍ୟ
 ମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମପୂର୍ବକ କରୁ କରୁ
 ଦେଖି ଅପଣାର ମଗାମଗ ସ୍ଵାଧୀନତାରେ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁବ ଦେବେ ତାହିଁ । ଅର୍ଥ-
 ସତର ମହୋଦୟ ଯଥାର୍ଥ କହଲେ ଯଦି ବଦେଶୀ
 ଦୁବ୍ୟ ଉପରେ ଶିବସ ବଜାଉବା ପ୍ରସ୍ତାବଦାସ
 ସୁଦେଶୀ ବାରଣାଳା ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ତେବେ
 ଅବଶ୍ୟ ବାହା ସୁଦର ବିଷୟ ଦେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ମେ ୧୫ ।

କଟକର ଡୋ ମା ଓ ଡୋ ବଲେଟର ବାବୁ ମନ୍ଦ୍ୟ
 ନାଥ ମୁଖ୍ୟା ସ ୨ ଗ୍ରାହର ରୁଣୀ ପାଇଲେ ।
 ସମ୍ଭବତଃ ଡୋ ମା ବାବୁ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ୨୫
 ଶେଣୀ ମାତ୍ରକୃଷିର ସମବା ପାଇଲେ ।
 ମାତ୍ରକୃଷିର ସ ୧୫ ବଲେଟର ବାବୁ ସାହୁ ବସୁ
 ସ ୧୫ ମହାଦାର ୧୦ ଅନନମତେ ଶରଣା ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୋହନୀ ବସୁର ବଦବାଣ ସମବା ପାଇଲେ ।
 ମହାନାଥ ଚିରକର ୧ ମ ସେପ୍ଟର ଓକରସ୍ଥିର ବାବୁ
 ମଧୁସୂଦନ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମା ୩ ସ ହୁଟି ପାଇଲେ ।
 ପୁରୁପ୍ରଦେଶର ଦେଇ ଦତ୍ତପିଣ୍ଡର ସମୁଦ୍ର ପର୍ବସିଦ୍ଧ
 ଇନଷ୍ଟିଟୁଟର ନେନକର ଲେପଟନେଟ୍ କଲେଜର ନି-
 ଧର୍ତ୍ତ, ୩, ଦାଉସ, ୩୩, ଡି, ଏଡ, ଅର, ଡି, ଡି, ଅର,
 ଏ ଏସ୍ ସର ୧୧୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୧ ଉପରୁ ବଜ ଦେଇ
 ଦାଉପିଣ୍ଡର ସମୁଦ୍ର ଇନଷ୍ଟିଟୁଟର ବେନେଗର ଉପୁତ୍ର
 ଦେଲେ ।
 କଟକ ରେଇ ବସା ବଲେଟର ବାବୁ ଚୋରାଗରୁ
 ଘୋଷ ଓ ବାବୁ ଶୋବ କପୁରାଦ କୋଷ ସହ ୧୧୧ ମହାଦ
 ନାଥ ଅବ ମାଧର ୧, ଏଲ, ପଦ୍ୟାରେ ରୁଣିଟ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ।
 ଗର ସେବସର ତା ୨୮ ରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ
 ଗୁରୁକର ଦର ସୁନ ବଟକରେ ସେ ୧୧୮, ବାଲେଟର
 ସେ ୧୨, ଅନୁକୃତରେ ସେ ୧୮୩୮, ସୁଦେରେ ସେ ୧୫୫
 ଓ ସମଲକ୍ଷରେ ସେ ୧୭ ବା ।

ସ୍ଵାମୀୟ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ଅକାମ ନିର୍ମଳ ଓ ତଳେ
 ମାତ୍ର ସବୁ କୁହୁଡ଼ ହୋଇଥିବ । ଶୀତ ଦେବେ ଶେଷ-
 କରେ ଅନୁ ନଗାସାଧ୍ୟ । ବାଧାଯେ ସାମ୍ପା ରୁଖି ।
 ଗର ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ଏହାକ ଉପସା ଦେଉଅ
 ଯତ ସେଷ ଦେବ । ଏଠାରେ ୧୭ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟା ଦେ-
 ପଛ ।

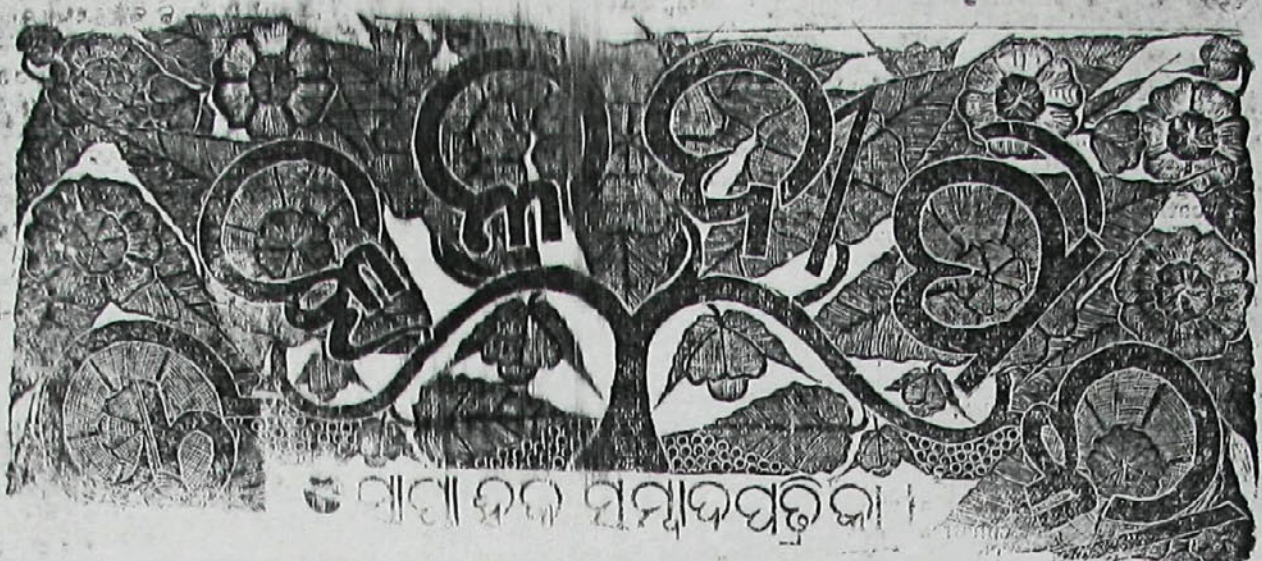

3.10

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK SATURDAY THE 12th March 1910.

ପାଲିସ୍ପନ୍ଦନ ଓ ୧୧ ନ ଷ୍ଟକ ୧ ୧୭ ସାଲ ଶେଷଭାଗ

ମହଲ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦରଦାଲାର ପ୍ରତିଂଶମା ଲମ୍ପିଦେଉକ ସମ୍ଭାଳସ୍ତରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତହେଲୁ ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ

ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରା, ଯା ଲାଗିତ ଶ୍ରୀମତୀର ସର୍ବା ଚମ୍ପୁରଣ
 ରୂପେ ଧାରଣ ହୋଇଅଛି, ତଥା—
 ଶ୍ରୀମତୀର ସର୍ବାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଓ ପର୍ବପ୍ରସଙ୍ଗ ୧୯୦୯
 ପର୍ବ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ୧୯୧୦ ମାତ୍ର । ତେଣୁ ବିଭାଗର ଯେତେ
 କିଛି ଯେତେକ ଲିପିର ସର୍ବା ଶେଷରୁ କିଛି ଦେବ
 ନାହିଁ । ବିଗତ ଓ ଦୁଗତ୍ୟର ସର୍ବାରେ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଦେବୀର ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ । ପର୍ବ ବିନ
 ସର୍ବାରେ ସର୍ବର ନିକୋତ୍ର ହୋଇ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଭାଗର
 ମଧ୍ୟ ବିଭାଗର ସର୍ବରେ ଯୋଗା ଯୁକ୍ତ ।

NOTICE.
WANTED an Assistant Jailor for
 the Baripada Jail, Mourbhanj, on
 Rs. 30 rising to Rs. 40. Entrance
 passed Uria candidates with a fair
 knowledge of accounts should apply
 stating age and experiences to the
 undersigned in their own handwriting
 by the 20th instunt.

NOTICE.
 All persons having claims against the
 late Maharaja Dalganjan Sing Deo,
 Feudatory Chief of the Patna State,
 Orissa, should file the same with
 all evidence in support thereof before
 the Dewan, Patna State, Bolangirs
 Post office Via Sambalpur Bengal
 Nagpur Railway on or before 1st May
 1910 after which date no claim
 will be considered.

Baripada } Sd. H. B. KIDDELL,
 2-3-10 } Supdt. of Jails
 Mourbhanj.
 Dated Bolnagir } Balrunkund Bohidar
 25-2-10. } Dewan of
 Patna State.

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 କଟକ ପାଠ୍ୟ ବିଭାଗର
ନିଉନ ପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମନ ୧୯୧୭ ଓ ୧୯୧୮ ସାଲ
 ମନ ୧୯୧୦ । ୧୯୧୧ ମସିହାର
 ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ କଟକ ଦେଉଅଛୁ ।
 ଏହି ପତ୍ରିକା, ଯାହାର ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରାଚୀନ, ବୃଦ୍ଧ, ଉତ୍ତମ ନାମରେ
 ପୂର୍ବ ଏକ କଟକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଅଟେ ।
 ସର୍ବତ୍ର ଏହି ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାର ଅଦର ଏକ
 ସର୍ବତ୍ରର ପ୍ରାକୃତ୍ୟ । ଏହାର କଟକର ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଅଧିକ ବୋଲିବା ବାହୁଳ୍ୟ ଅଟେ ।

ନିଉନ ପତ୍ରିକା ୮୦ ।
 ଗୋଟିଏ ପତ୍ରିକା ୮୦ ୧୭
 ଯେଉଁମାନେ କଟକ କରବାରୁ ଅଧିକ
 ବ୍ୟୟରେ ଦେବେ ସେମାନେ ସର୍ବତ୍ର ବିକ୍ରୟ
 କରବେ ।
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀର ସର୍ବା
 ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବା ।

THE
ORIENTAL
LIFE ASSURANCE CO., LD.

HEAD OFFICE—BOMAY.
 ESTABLISHED 1874.
 BOSPORE FLICIES WITH
Exceptional security,
at Lowest Safe Rates
 Funds over 3 1/2 crores

THE OLDEST INDIAN ASSURANCE COMPANY.

Cuttack Agency }
 Lalbag }
 Agent }
 Prohodi Kuntjar Ghose }
 Calcutta Branch }
 28 Dalhousie Square }
 W. St. John CHURCH }
 Secretary }

NOTICE

A large commodious House with ample ground (about one acre) called the Ghumsar kotba belonging to the present to the Chowdhurles of Bhangarpur and formerly, partly to the Tributary Raja of Keonjhar, situated on Revenue and rent-free land immediately on the Baradand (i.e. the great Jaggarnath Car Road at Puri) with the temple of Jaggarnath directly in sight, will be sold by public auction on the 15th of March next at 3 P. M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranyes and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the establishment of such charitable Institutions as pilgrim rest houses, Arna chhatras, pilgrim Hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggarnath car festival procession) passes in the front of the house. Other particulars may be had on application to the undersigned.

Hemodranath Roy
Common Manager Bhangarpur
Chowdhurles Estate under the
District Judge Cuttack, Orissa

ବିକ୍ରୟନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ପାଞ୍ଚାଶରୁ ୨୫ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟାସର
ଶୁଖାଣି ଗଢ଼ିବାର ୧୫ ଟଙ୍କା ଦେଲେ
ହେଉଥିବାର ଦରକାର । ଯେଉଁମାନେ ଏପରି
ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଦେଖିଲେ ତା ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ସାତରୁ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାର
ଦିଲେ ତହିଁର ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଥିବେ ସେମାନେ
କିଛି ମାସ ତା ୨୦ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଯୋଗ୍ୟ
ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ଦିନ ହେବେ । ଇତି ।

ତା ୩୩ ୧୦ } ସମ୍ପାଦକ
} ଶ୍ରୀମଦବାବାଦୁର, ପାଞ୍ଚାଶ
ପଞ୍ଚ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ଏକ ଦରବିଂଦୁର ବ୍ୟାପ୍ତ
ଅବଦାନ ଦୋକାନ, କଲକାତ ଦକ୍ଷିଣ ପାଖ
ଓ ମୁମ୍ବାଇ ପ୍ରଭୃତିର ଲିଭେନ୍ସ ପର ୧୯୧୦,
୧୧ ମସିହା ସଦାଶେ ଅସମ୍ପା ମର୍ତ୍ତମ ସ-
ତା ୧୨ ରଖିଲେ ଲଲମ ଦେବାର ପୁର
ଦୋକାନର ନ ଲିଭେନ୍ସକୁ ଶୁଦ୍ଧକାରମାନଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଦରବ ଦବା ୧୨୭ ଓ ୧୩ ସମୟରେ ଏକ
ଦୋକାନ ସଦର ତଦେତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋକାନ
ଲଲମ ଭାବ ଯାବେବେ ।

Narsingpur
Raj office } Damodar Patnalk
88-2-10 } Dewan,
For Raja.

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ୧୯୧୦-୧୧ ମସିହା ମର୍ତ୍ତ
କର୍ମାଣ୍ଡ ପଦ୍ଧତି । ବ୍ୟାପ୍ତ ଲମ୍ବକ୍ଷିତ ଅର୍ଥମ-
ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାର ଶୁଖାଣି ଗଢ଼ିବାର ୧୫
ଟଙ୍କା ଦେଲେ ହେଉଥିବାର ଦରକାର ।
ଯେଉଁମାନେ ଏପରି ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଦେଖିଲେ
ତା ୧୦୦ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଯୋଗ୍ୟ
ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ଦିନ ହେବେ । ଇତି ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

୧ ଅମୀନ	୨ ରଜସାହୁ ପକ୍ଷା
୩ ଦେବୀ ମସୁଦ	୪ ଭାଡ଼ି ଦୋକାନ
୫ ରମାଡ଼ା, ଶଙ୍ଖ	୬ ଦାଡ଼ି
୭ ପ୍ରକାଶ	୮ ଲଲକଡ଼ି
୯ ପାଟ	୧୦ ମହଦୁଆ

୧୧ ଦାବ	୧୨ ଦାବ
୧୩ ଦାବ	୧୪ ଦାବ
୧୫ ଦାବ	୧୬ ଦାବ
୧୭ ଦାବ	୧୮ ଦାବ
୧୯ ଦାବ	୨୦ ଦାବ
୨୧ ଦାବ	୨୨ ଦାବ
୨୩ ଦାବ	୨୪ ଦାବ
୨୫ ଦାବ	୨୬ ଦାବ
୨୭ ଦାବ	୨୮ ଦାବ
୨୯ ଦାବ	୩୦ ଦାବ

B. BISWAL,
Dewan,
For Raja.

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ଏକ ଦରବିଂଦୁର ବ୍ୟାପ୍ତ
ଅବଦାନ ଦୋକାନ, କଲକାତ ଦକ୍ଷିଣ ପାଖ
ଓ ମୁମ୍ବାଇ ପ୍ରଭୃତିର ଲିଭେନ୍ସ ପର ୧୯୧୦,
୧୧ ମସିହା ସଦାଶେ ଅସମ୍ପା ମର୍ତ୍ତମ ସ-
ତା ୧୨ ରଖିଲେ ଲଲମ ଦେବାର ପୁର
ଦୋକାନର ନ ଲିଭେନ୍ସକୁ ଶୁଦ୍ଧକାରମାନଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଦରବ ଦବା ୧୨୭ ଓ ୧୩ ସମୟରେ ଏକ
ଦୋକାନ ସଦର ତଦେତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋକାନ
ଲଲମ ଭାବ ଯାବେବେ । ଇତି ।

Raj Office
Baramba
27-2-10

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ୧୯୧୦-୧୧ ମସିହା ମର୍ତ୍ତ
କର୍ମାଣ୍ଡ ପଦ୍ଧତି । ବ୍ୟାପ୍ତ ଲମ୍ବକ୍ଷିତ ଅର୍ଥମ-
ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାର ଶୁଖାଣି ଗଢ଼ିବାର ୧୫
ଟଙ୍କା ଦେଲେ ହେଉଥିବାର ଦରକାର ।
ଯେଉଁମାନେ ଏପରି ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଦେଖିଲେ
ତା ୧୦୦ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଯୋଗ୍ୟ
ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ଦିନ ହେବେ । ଇତି ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

୧ ଅମୀନ	୨ ରଜସାହୁ ପକ୍ଷା
୩ ଦେବୀ ମସୁଦ	୪ ଭାଡ଼ି ଦୋକାନ
୫ ରମାଡ଼ା, ଶଙ୍ଖ	୬ ଦାଡ଼ି
୭ ପ୍ରକାଶ	୮ ଲଲକଡ଼ି
୯ ପାଟ	୧୦ ମହଦୁଆ

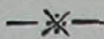
ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ପାଞ୍ଚାଶରୁ ୨୫ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟାସର
ଶୁଖାଣି ଗଢ଼ିବାର ୧୫ ଟଙ୍କା ଦେଲେ
ହେଉଥିବାର ଦରକାର । ଯେଉଁମାନେ ଏପରି
ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଦେଖିଲେ ତା ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ସାତରୁ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାର
ଦିଲେ ତହିଁର ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଥିବେ ସେମାନେ
କିଛି ମାସ ତା ୨୦ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୨ ଯୋଗ୍ୟ
ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ଦିନ ହେବେ । ଇତି ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ଏକ ଦରବିଂଦୁର ବ୍ୟାପ୍ତ
ଅବଦାନ ଦୋକାନ, କଲକାତ ଦକ୍ଷିଣ ପାଖ
ଓ ମୁମ୍ବାଇ ପ୍ରଭୃତିର ଲିଭେନ୍ସ ପର ୧୯୧୦,
୧୧ ମସିହା ସଦାଶେ ଅସମ୍ପା ମର୍ତ୍ତମ ସ-
ତା ୧୨ ରଖିଲେ ଲଲମ ଦେବାର ପୁର
ଦୋକାନର ନ ଲିଭେନ୍ସକୁ ଶୁଦ୍ଧକାରମାନଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଦରବ ଦବା ୧୨୭ ଓ ୧୩ ସମୟରେ ଏକ
ଦୋକାନ ସଦର ତଦେତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋକାନ
ଲଲମ ଭାବ ଯାବେବେ । ଇତି ।

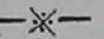
Bhagawan Mahapatra
Dewan

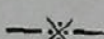
ସମ୍ବେଦନା ଚଳି, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଚଳିବାପାଇଁ
 ଚଳିବ କିମିତି ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଚଳିବାପାଇଁ
 ଚଳି ବ୍ୟସ୍ତାପସ୍ତର ଉତ୍କଳର ପୂର୍ବର ଦୈନି-
 ଶ୍ଚିତ ୧୮୯୫ ବର୍ଷର ଚଳି ସମ୍ଭାବନା ପୂର୍ବ
 ନାମରେ ଗୋଟିଏ ମୌଜା ଏବଂ ସୁଧାକ୍ଷର ପୂର୍ବର
 ଦୈନିକପୁତ୍ର ୧୯୧୫ ବର୍ଷର ଚଳି ଦେଖିବାର
 ଫୁଲମରେ ଗୋଟିଏ ମୌଜା ଦେବୀର ମାଳ୍ୟ-
 ବର ବଞ୍ଚେବର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭୃତ ଚଳିଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଶୁଣିବ କିମିତି ସମାପେ ଶୁଣି-
 ଅପାରେ, ବ୍ୟବହାର ଦେବା ନବନା ଉପରେ
 ସରକାରୀ ମାସର ପ୍ରତି ଦୋର ଥିବାରେ ସେହି
 ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଓ ଚଳିରେ ଶରତ ଦେବା ନୁଣ
 ଶୁଣିବା ଅପରାଧ କରାଯିବ ସମକ୍ଷରେ ବଳ
 ଶକ୍ତିମେଣ ଗୋଟିଏ ନିୟମାବଳୀ ମତ ଦଳ-
 ବଦା ମନେରେ ପ୍ରଭୃତ ଚଳିଅଛନ୍ତି ।

କଲଚର ଶୁଣିବ କିମିତି ସେହିପରିକ
 ସମ୍ଭାର ମୁସଲମାନ ସମ୍ପର୍କ ନବାବ ସମ୍ପଦ
 ଦୋଷେବ ବେଲଗ୍ରାମୀ କଲଚ ବାସରେ ସୁଶ୍ରୀ
 ଦାନ ଦେବୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ପରତ୍ୟାଗ କରବାରେ
 ବାଦାଳ ପ୍ରାଦରେ ଚିରତା ଅବାପ ଅଲବେନ
 ସାଦେବ ନିୟୁତ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ଏ ନିୟୁ-
 ଚରେ ସେମନ୍ତ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପଦାୟ ଚେନ୍ତ
 ଶୁଣିବ କିମିତି ସମ୍ପଦାୟ ଅବଲତ ଦେଉ-
 ଅଛନ୍ତି ।

କଲଚର ଶୁଣିବ କିମିତି ସେହିପରିକ
 ସମ୍ଭାର ମୁସଲମାନ ସମ୍ପର୍କ ନବାବ ସମ୍ପଦ
 ଦୋଷେବ ବେଲଗ୍ରାମୀ କଲଚ ବାସରେ ସୁଶ୍ରୀ
 ଦାନ ଦେବୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ପରତ୍ୟାଗ କରବାରେ
 ବାଦାଳ ପ୍ରାଦରେ ଚିରତା ଅବାପ ଅଲବେନ
 ସାଦେବ ନିୟୁତ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ଏ ନିୟୁ-
 ଚରେ ସେମନ୍ତ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପଦାୟ ଚେନ୍ତ
 ଶୁଣିବ କିମିତି ସମ୍ପଦାୟ ଅବଲତ ଦେଉ-
 ଅଛନ୍ତି ।

ଅଭାବବାଦ ଦାମଦୋଷର କଲଚପତ୍ର
 ମହୋଦୟମାନେ ଅନୁଚିତ ରଲେ ଅଗ୍ରାର
 ପ୍ରଥମ ଅପିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କର ବସୁ ଦେବା ପରେ
 କଲଚପତ୍ର ଉତ୍କଳର ମହୋଦୟ ପ୍ରତାପ ତଳେ
 ସେ ସେ ଶକ୍ତିଏ ଦେବୀମି ଚିଠି ଶାନ୍ତଥିଲେ ।
 ଚଳିରେ ନେତାଶୁଳ ସେ ଅପିତ ତଳା
 କରଦେଲେ ବାଦୁ ଦେବା ସଦାଶେ ରସପା
 ଚେଷଟ ବାଦପୁର ମୋକଲଲ ଦେବ
 ମହାଶୟକ ଜମା ପତ୍ରପତ୍ରକାର ଟିକା ଜମା
 ଅଛୁ । କଲଚପତ୍ର ମହୋଦୟ ପ୍ରତାପ କଲେ
 ସେ କୌତୁହଳୀ ମନ ନଦେ ମାତ୍ର ଟିକା ବାଦ
 ନଦେରେ ଅଦ୍ୟାପି ପଦୁଷା ଦାହି । କଲଚପତ୍ର ଏ
 ରଦ୍ୟାନକକ କଥାରେ ହୃଦୟର ସରଳତା
 ପ୍ରତାପ ଯାଉଅଛୁ ସଦା ମାତ୍ର ସେ ତାଙ୍କ ମତ
 ବିନାତନା ସଦାଶେ ଯହିଁ କରଥିଲ ବାଦ
 ସାଦସଲୁ ଧନ୍ୟ ବୋଲୁଥିବା ସଙ୍ଗେ କୁଟିଳ
 ହୃଦୟକୁ ଶକ୍ତି କରା କରାସିବ । ପ୍ରକୃତପତ୍ର
 ବେନମି ଚିଠିର ଏହି ପରମାମ ଉଚିତ ।

ଏ ସମ୍ପଦରେ ଏ ଦମରରେ ଅନେକ
 ହିନ୍ଦୁ ବାଦ ମଧ୍ୟରେ ବସୁ ସ୍ୱାମୀଚନ୍ଦ୍ର ଦାୟଦ
 ବାଦାଦୁରକର ମଧ୍ୟମା କଳ୍ୟା ସହଚ ବେଶା-
 ଦାରର ବିଦ୍ୟୋତ ସୁଶ୍ରୀ ପଶ୍ଚିମ ଦାସକର
 ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସକ ପୁତ୍ର ବାଦ
 ବିଶେଷ ଉତ୍କଳ ସୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ବସୁ ବାଦ
 ଦୁର ଏହି ଉପଲକ୍ଷରେ କିମିତି ବଦୁ ସମା
 ଗେଦରେ ମକଲସ କର ଦମର ବାସୀ ନାଦ
 ସମ୍ପଦାୟକୁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ରଦ ଲେକକ
 ଅମରଶୟକ ଦୁର୍ୟ ଗୀତାଦ ଏବଂ ଗ୍ରେକକ
 ଦାସ ଯଥେଚିତ ଅମୋଦ ଓ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତାପ
 କରଥିଲେ । ଉତ୍କଳରେ ସୋଗ ଦେବା ରଦ-
 ଲେକମାନେ ବାଦାକର ବଳମ୍ବ ମ୍ରେକପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅଲକ୍ଷ୍ୟକାରେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାଚି ଦେବାର ଦେଖି
 ଅମ୍ରେମାନେ ଚଳି ଅଦକିତ ଦୋରଅଛୁ ।
 ଏକପ୍ରାଦ ଦୁବେ ଉତ୍କଳ ସଗ୍ରେ ଏ ଦମରର
 ପ୍ରାଣୀ ଅପ୍ରାଣୀ ଶକ୍ତିର ଉତ୍କଳକର ପର୍ଥକ୍ୟ
 ପୂର୍ବକାର ଦୃଶ୍ୟ ପରେ ଏପର ସାମାଜିକ ମିଳ-
 ନର ଦୃଶ୍ୟ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଚଳି ଶାନ୍ତପ୍ରଦ ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ପଦର ମତ ପୂର୍ବ ବୃକ୍ଷକାର ଅଧି-
 ବେଶକର ବରରଣ ଯାଦା ପ୍ରାଦାନ୍ତରେ ପ୍ରତା-
 ଶିତ ଦୋରଅଛୁ ବାଦା ବିଶେଷରୂପେ ଚଳୁ ଓ
 ଅଲେକନା କରବାର ଅବଲ୍ୟକ । ସେ ସମ-
 ବରେ ଅଧି ଏକକ ଚଳୁଛି ଯେ ବ ୮୮ ଶ
 ଦେଲ ଏ ସଗ୍ରେ ଦାଦା ପ୍ରେଶୀର ଲେକକ
 ବେଳ ଉତ୍କଳର ସଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଅଦ୍ୟାନ୍ୟ
 ସାଧାରଣ ହୃଦୟର ଚର୍ଚ୍ଚା କରଅପୁତ୍ର ଏବଂ

ଏହି ଦାର୍ଦ୍ଦିକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଶୁ ଓ ଶିଶୁ
 ବାରେ ଅନେକ ଅଗ୍ରସର ଦୋରଅଛୁ । ମାତ୍ର
 ସେହି ଅଧିକାରୀମାନେ ସେପରି ବାଦ୍ୟରେ
 ଅପଣା ଅପଣତ ବାଦୁ ତଳେ ଚଳୁଛି
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦରେ ଅବଲକର ପ୍ରକ୍ଷ ସକେତ
 ଦେଖି ଅଦ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଦେବୁ । ଦେବର ପ୍ରତ-
 ନତ ଦର୍ଥ ମେଉଁଠାରେ ପଞ୍ଚ ବସନ୍ତ ସେଠାରେ
 ଶିବର ବିବଳମାତ ମଦେ କରବାକୁ ଦେବ ।
 ପଞ୍ଚ ସମ୍ପଦରେ ବାଦ୍ୟରେ ହୃଦୟ ଅପୁଷ୍ପକ
 ନଥା ସଗ୍ରେ ସମ୍ପଦ ବରୁକ । ସେପ୍ରକାର ବନ୍ତା-
 ମାନେ ପ୍ରାଣ ସମସ୍ତେ ଉତ୍କଳ ଥିଲେ । ଅଦ-
 ଲକର କଲଚପତ୍ର ସମ୍ପଦରେ ସେପରି ବାଦ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗ କର ଶାନ୍ତକ୍ରେ କିମିତି ମତ ରେଦ ଏବଂ
 କଥା ଓ ଅଦ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ଅଦ୍ୟ କଥା । ବର-
 ଶା ଚର୍ଚ୍ଚ ବଲ୍ଲୀମାନେ ଧୀରେରେ ନକ୍ର କଥା
 ଚଳୁ କର ହୁଟି ନମନ୍ତେ ପଶୁଗୁପ କରବେ ।

ଦାସିଦେଲ ଦାମଦ ବାଦସାୟ ସମ୍ପଦାୟ
 ପଶିବାରେ ବିଶ୍ୱାସ "ମାଦ୍ୟ" ନେଖିଅଛନ୍ତି
 ସେ କଲଚକାର ଅଂଶିଦାରମାନଙ୍କ ଉଦାସିତ୍ୟ
 ଅକ୍ଷତ ପ୍ରକାର ଅଟେ । କୌଣସି ଗୋଟିଏ
 କୁମ୍ଭୀନ ବଦୁବର୍ଣ୍ଣ ତଳ ଉତ୍କଳ ଲିଭି ବାଦୁ
 ଦେଉଥିଲେ ସଦା ସେଉଁମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାନ୍ତି
 ବାଦ ଛୁଟା ଅଦ୍ୟ ଲେକେ ସକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦୁଅନ୍ତି ବାହି, କେହି ଅଦ୍ୟାନ୍ତ ଦେବାର ପ୍ରସାଦ
 କରନ୍ତି ବାହି, କମା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅ ଚଳୁଅଛୁ
 ଦେଖନ୍ତି ବାହି । ମାତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ଦେଲ ମାତ୍ରଦେ
 କାର୍ଯ୍ୟକୁଳକକ ପ୍ରତି ଅଦ୍ୟା ସଦାନୁରୁତ୍ର ପ୍ରବ-
 ଶିତ କ ଦୋର ଶାନ୍ତଗୁରବେ ଚର୍ଚ୍ଚିବ ନଦାବାଦ
 ଦୁବ । ସାଧାରଣ ଅଂଶିଦାରମାନେ କୁଳକରା
 ଦାହି ଏବଂ ସେ ସଦାନୁରୁତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ନୁହନ୍ତି ।
 ଏ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ଏକା କଲଚକା ବାହିକ ଏ ଦେ-
 ଶର ସବୁପ୍ରାଦ ପ୍ରତି ନିଶିନ । କୁମ୍ଭୀନ ଚିଠିକର
 ଅଂଶିଦାର ଯାଦବା ପ୍ରଥମକଃ ଅକଳ କସ୍ତକର
 ପରେ ଅଂଶିଦାରମାନେ କୁମ୍ଭୀନର କାର୍ଯ୍ୟ
 ତଳବା ପ୍ରତି ଉଦାସିତ ରୁହନ୍ତି । କଲଚପ୍ରାଏ
 ଶାନ୍ତଥିଲେ ଅହି କଳି ପରୁରବାକୁ ନିଶିନ
 ସେମନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ସୁଗ୍ର ବଦ୍ୟବାଦ ଦେବ
 କଥାଟା ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତି ଅବେଗର । ମାତ୍ର ଦୌ-
 ଶସି କାଉଣକୁ ଶୁଣିଟା କୁଣା ଯତ୍ନରେ ସେତେ
 ପରଶମରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁଳକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି
 ପରରେ ବାଦ ପ୍ରତି ସଦାନୁରୁତ୍ର ଦେବାର
 ଦେଶିତ ଥାନ୍ତି ଅଗ ନିଜା ନିବଦାକୁ ବିକସ-
 ଚକର ଦେବେ । ଏ ସମସ୍ତ ଶର ଯୋଗ ।
 କୁମ୍ଭୀନର କାର୍ଯ୍ୟ ସେ ଦେବେ କସ୍ତକର ଚଳେ
 ବାଦା ନବା ପୁଲେ ଏମାନଙ୍କର ଏମନ୍ତ ଦସା
 ବୋଲ କ ଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଅଂଶିଦାର ଉତ୍କଳ